

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI • 6282
BİLİM VE KÜLTÜR ESERLERİ DİZİSİ • 1620

TÜRK MANİLERİNDEN SEÇMELER

Hazırlayan *Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN*

Yayın Yönetmeni *Ercan Şen*

Yayın Koordinatörü *Hakkı Uslu*

Yayın Sorumlusu - Tashih *Çağrı Gürel*

Kapak Tasarımı *Ekerem Acar*

Dizgi *Pınar Balkeş*

Baskı *Korza Yayıncılık Basım San. ve Tic. A.Ş.*

Yenice Mah. Çubuk Yolu No: 3 Esenboğa / Ankara

Sertifika No. 30233

Türkçe yayın hakları MEB, 2017

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

1. Baskı 2009

2. Baskı 2017 (3000 Adet)

ISBN 978-975-11-3262-8

TÜRK
EDEBİYATI

İdare Yeri *MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü*

Ders Kitapları ve Yayınlar Daire Başkanlığı, Kültür Yayınları Koordinatörlüğü

MEB Beşevler Kampüsü I Blok, 06560 Yenimahalle/ANKARA

Tel. 0312 413 36 48 • Belgegeçer 0312 222 40 85

Satış Yeri *MEB Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü*

Atatürk Bulvarı Milli Müdafaa Cad. No.: 6 Kat: 6 Kızılay/ANKARA

Tel. 0312 413 42 03 • Belgegeçer 0 312 419 20 14

kulturyayinlari.meb.gov.tr • kulturyayinlari@meb.gov.tr

Türk mânilerinden seçmeler / Hazırlayan: Metin Özarslan. – 2. bsk.
– Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2017.

172 s. ; 19 cm. – (Millî Eğitim Bakanlığı yayınları ; 6282 . Bilim

ve kültür eserleri dizisi ; 1620 . Türk edebiyatı)

ISBN 978-975-11-3262-8

1. Maniler, Türk. I. Özarslan, Metin. II. Seriler .

398.809561

**Türk Mânilerinden
Seçmeler**
Hazırlayan
Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN

Ankara, 2017

Metin ÖZARSLAN

1962 yılında Erzurum-Tortum'da doğmuştur. Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu (1987). Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde çeşitli görevlerde çalıştı (1987-1996). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halk Edebiyatı Bilim Dalı yüksek lisans programını “Prof. Dr. Şükrü Elçin-Hayati ve Eserleri Üzerine Bir Araştırma” adlı teze tamamladı (1992). Askerliğini Burdur'da yaptı (1994). Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halkbilimi Anabilim Dalında misafir öğretim görevlisi olarak ders verdi (1995-1996). Aynı anabilim dalında, araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı (1996). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Halkbilimi Bilim Dalı doktora programını “Erzurum ve Çevresinde Âşıklık Geleneğinin Bugünkü Durumu” adlı tez ile tamamladı (1999). Hoca Ahmet Yesevî Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde (2001) ve Kazakistan Al Farabi Üniversitesinde (2014) dersler verdi. Kültürel bilgi ve mesleki tecrübeler için İngiltere, İskoçya (2003-2004) ve Polonya'da (2007) bulundu. Bilim doçenti oldu (2006) ve doçentlik kadrosuna atandı (2010). Profesörlük kadrosuna atandı (2013). Halk bilimi alanında mahallî, millî ve beynelmil ölçekte birçok toplantıya katıldı, bildiriler sundu ve muhtelif yayın organlarında makaleler yayınladı. Erzurum Âşıklık Geleneği (2001), Liseler İçin Halkbilimi -D. Yıldırım - Ö. Çobanoğlu ile birlikte- (2004), Ferhat ile Şirin -Mukayeseli Bir Araştırma-(2006) adlı yayımlanmış kitapları mevcuttur. Hâlen Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Bölümü öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

<i>Ön Söz</i>	7
<i>Mâniler Üzerine</i>	9
<i>Mâni Örnekleri</i>	21
1. <i>Düz (Tam) Mâni Örnekleri</i>	23
2. <i>Artık (Yedekli) Mâni Örnekleri</i>	133
3. <i>Cinaslı (Kesik) Mâni Örnekleri</i>	137
4. <i>Eksik Mâni Örnekleri</i>	147
5. <i>Karşılıklı (Deyiş) Mâni Örnekleri</i>	149
6. <i>Mâni Şeklinde Atma Türküler</i>	153
7. <i>Kına Gecesiyle İlgili Mâni Örnekleri</i>	155
8. <i>Ramazanla İlgili Mâni Örnekleri</i>	157
9. <i>Davulcu Mânisi Örnekleri</i>	173
10. <i>Mâni Biçiminde Bekçi Destanı (Paça Faslı) Örneği</i>	175

ÖN SÖZ

Türk kültürünün dünya kültürleri arasında temayüz etmesi ve Atatürk'ün ifadesiyle “medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi yükselmesi” yeni nesillerin ilgisi ve bilgisi sayesinde olacaktır. Bu manada yeni nesillerin kendi kültürel geçmişine ait ortak sözlü malzemeyi öğrenmesi; mensup olduğu kültürü mahallilikten milliliğe, millilikten de evrenselliğe taşıyacak yeni ve millî terkipler oluşturması açısından kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bilindiği gibi her ot, kendi kökü üzerinde büyür. Bu bakımdan kendi köklerimize bağlı yeni sentez veya terkiplerle kendimizi yenileyebiliriz. Medeniyetimizi mevcut medeniyetler seviyesine çıkarmak için, çağın bütün bilgi ve teknolojisinden yararlanırken ortaya çıkaracağımız yeni ürünlerin hamurunu mutlaka yerli malzemedenseçmeliyiz. Yeni terkipler içinde yaratılacak ürünler, yerel renklerimiz taşıyan ve yansıtan özelliklere sahip olmalı ve onları evrensel boyuta taşımalıdır. Sözlü ortam yaratıcılığında ortaya çıkan kültür ürünlerimiz, oluşturulacak bu yeni sentez için çok değerli malzemelerdir.

Atatürk, yaşadığı sürece bu malzemeye büyük ehemmiyet vermiş ve bunlardan istifade edilerek eser yaratılmasını sürekli desteklemiştir. Nitekim bu destek sayesinde kültürümüz, pek çok sahada olduğu gibi, resim, mimari ve müzik sahasında da dünya kültürüne

başarılı ürünler kazandırmıştır. Atatürk'ün ölümünden sonra bu yol, ne yazık ki terk edilmiştir.

Elinizdeki mütevazı kitap bu sözlü ürünlerin en yaygın olanı, mânilerden oluşmaktadır. Bugün itibarıyla artık üretim bakımından hayatımızdan neredeyse çekilen bu sözlü ürünler, kendi dönemine ait hayat tarzını aksettirmesi bakımından önemlidirler. Kitapta mânî kavramı hakkında bilgi verilen bir girişten sonra mânî metinleri, yapılarına göre bir sınıflandırma içinde verilmiştir. Bu sınıflandırmada her başlık altında yer alan mânîler, kıtalarının ilk mısraının baş harfine göre alfabetik olarak sıralandırılmıştır.

Kitabın çocuklarımıza, halkının yarattığı sözlü kültür ürünlerini mânî ölçüğünde tanıma imkânı kazandıracığını ve onlarda -Atatürk döneminde olduğu gibi- yeni terkipler yaratma peşinde koşma heyecanı doğuracağını umut ediyorum.

Prof. Dr. Metin Özarslan

MÂNİLER ÜZERİNE

Mâni, anonim halk şiirinin en yaygın nazım şeklidir. Ninni, ağıt gibi anonim halk şiiri metnlerinin önemli bir kısmı ve tekerleme, bilmece gibi diğer manzum verimlerin çoğu, mâni nazım şekliyle oluşturulmuştur. Ayrıca âşık tarzı şiirin yaygın nazım şekli “koşma”yla ilgili türlerin metinlerinde de kullanılır.

Mâniye ülkemizin kimi yörelerinde *atma-koşma*, *ficek*; *hoyrat*, *karşı-beri mâna*, *me'âni* de denir. Türk toplulukları arasında ise mâniye *aşule*, *aytıspa*, *aytıpa*, *bayatı*, *çinik*, *çinik*, *çink*, *hoyrat*, *kayım*, *öleng*, *koşuk*, *mahnı*, *mane*, *şın*, *tahpak*, *tört sap*, *ülenek* gibi adlar verilmektedir.

Mâni, yedi heceli dört mısradan oluşan, *aaxa* biçiminde kafiye ile söylenen bir nazım şeklidir. Zaman zaman *aaab*, *abab*, *abcd* şeklinde düzenlenmiş kafiye biçimlerine rastlanır. Her tek dörtlük, kendi içinde bir anlam bütünlüğüne sahiptir. Mânilerde söylenmek istenen şey, genellikle son iki mısradaki söylenir. İlk iki mısra, maksadın söylenmesinde hazırlık görevi görür. Bu genel

tarife uymayan mânî yapıları da vardır. Dörtten fazla mısralı mânîler; mısraları 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 ve 14 heceli mânîler; Karadeniz kıyılarında ve İstanbul semaî kahvelerinde söylenen *baca* biçiminde kafiyeli mânîler buna örnektir.

Mânîlerin birinci, ikinci ve dördüncü mısralarında yarım kafiye birliği göze çarpar. Üçüncü mısralar serbest bırakılır, kafiyeye bağlanmaz. Dört mısradan oluşan mânîlerin yanı sıra, daha çok sayıda mısradan oluşan mânî örneklerine de rastlanır. Bu türlü mânîlerin, genellikle, birinci mısranın hece sayısı yediden azdır. Mısra sayısı dörtten çok olan mânîlerin kafiye düzeni de farklıdır. Mesela beş mısralı mânîlerin kafiye düzeni *axaxa* şeklindedir. Mısra sayısı altı ve altıdan çok olan mânîlerin kafiye düzeni de *aa xa xa xa xa...* şeklinde olur. Mânîler yapı bakımından kimi farklılıklar gösterirler. Birinci mısralarındaki hece sayısının eksik olması, mısra sayısı ve kafiyelerinin cinaslı olmasına göre ad alırlar. Mesela dört mısralı, yedi heceli, *aaxa* biçiminde kafiyeli mânîlere “düz mânî” veya “tam mânî” denir. Ayrıca “kesik mânî”, “artık mânî” ve “deyiş” adı verilen çeşitleri de vardır.

Düz (Tam) Mânî

Örneğine en çok rastlanan mânî tipidir. Yedi heceli dört mısradan oluşur. Birinci, ikinci ve dördüncü mısraları kendi aralarında kafiyelidir. Bazen de ikinci ve dör-

düncü mısralar arasında kafiye yapılır. Bu tür mânilere “düz mâni” veya “tam mâni” adı verilir.

Cinaslı (Kesik) Mâni

Genel olarak dört-beş mısradan oluşan, ilk mısrası yedi heceden daha az ve cinaslı mânilere “kesik mâni” adı verilmektedir. Bu tip mâniler “adam aman”, “âşık der”, “ay balam”, “azizim” gibi ifadelerle başlar. Eski dönemlerde Orta Anadolu, Doğu Anadolu ve Güney Doğu Anadolu bölgelerinde ve İstanbul’daki semaî kahvehanelerinde söylenmiştir. Böylesi mânilere “doldurmalı kesik mâni” veya “ayaklı mâni” de denir. Söylenişinde belli bir ustalık gerektirdiği için düz veya tam mâniye nispetle azdır. Bazı eski metinlerde üç mısra olarak yazıldıkları görülür ama dikkatli bir bakışla aslında bu metinlerin, ilki yedi heceden daha az olan beş mısralı kesik mâni oldukları anlaşılır.

Artık (Yedekli) Mâni

Dört veya beşten fazla mısra ile söylenen mânilere “artık mâni”, veya “yedekli mâni” denir. Bu tip mâniler, cinaslı (kesik) mânilerden cinaslı olmamaları ve ilk mısralarının bir anlam taşımalarıyla ayrılırlar. “Yedekli mâni”ler çok sayıda mısradan meydana gelen mânilerde olduğu gibi, çoğunlukla cinaslı sözlerle kurulan “kesik mâni” nitelendirilmiştir. Mânilerin “cinaslı” veya “yedekli”

olmaları konusunda araştırmacılar detaylarda farklı tanımlar yapmışlardır. Bu sebeple ilk mısraı yedi heceli olan kesik mânilere “kesik mâni” veya “ayaklı mâni” dendiği de olur.

Karşılıklı (Deyiş) Mâni

İki kişinin karşılıklı olarak söyledikleri mânilere mâni veya deyiş adı verilir. Bunlar, sorulu cevaplı biçimde düzenlenir. Böyle mânilerde kimi zaman mâninin, kimin ağzından söylendiği belirtilir. Kimi deyişler de soru-cevap biçiminde düzenlenmez. Bunlar belirli bir konu üzerine söylenir. Böyle mânilerde, genellikle konu ile ilgili bir kelime veya söz öbeği her mânide yinelenir. Ayrıca kimi âşık ve tekke şairlerince söylenmiş mâniler de vardır. Bu mânilerin birinci mısralarında şair mahlasını söyler.

Mâniler; yapılarına, hazırlanışlarına, uygulanışlarına ve konularına göre araştırmacılarca sınıflandırılmıştır. Böylesi sınıflandırmaların -mesela konularına göre- çok daha ayrıntılı bir şekilde sevda mânileri, şehir mânileri, ramazan mânileri, millî hislerle söylenmiş mâniler, mektup mânileri, hayvanlarla ilgili mâniler, askerlik mânileri, gelin-kaynana mânileri, tatlı mânileri, öğüt mânileri, sosyal konulu mâniler ve felek için söylenmiş mâniler şeklinde detaylandırılması da mümkündür.

Mânileri “söylendiği şartlara göre” ise aşağıdaki gibi sınıflandırmak mümkündür:

1. Sevda mânileri
2. Niyet, fal (yorum) mânileri
3. İş mânileri
4. Bekçi ve davulcu mânileri
5. İstanbul’da bazı sokak satıcılarının mânileri
6. İstanbul meydan kahvelerinin cinaslı mânileri
7. Doğu Anadolu’da hikâye mânileri

8. Mektup mânileri dışında türlü konularda da söylenebilir. Halk arasında mâni söylemek için, *mâni yakmak*, *mâni düzmek*, *mâni atmak* gibi deyimler kullanılır. Mâni söyleyenlere de *mânici*, *mâni yakıcı*, *mâni düzücü* denir. Mâni, içten gelen duyguların doğrudan söylendiği bir türdür. Türk halkı arasında mâni söylemek bir gelenek hâline gelmiştir. Özellikle Anadolu’da kızlar ve kadınlar arasında mâni söyleme geleneği çok yaygındır.

Mâniler kendilerine has bir ezgi ile okunur. Ancak mâni söylenirken ezgiye her zaman özen gösterilmez. Mâniler çoğunlukla çalgı olmaksızın söylenir. Ancak bazen darbuka, tepsi, teneke eşliğinde bazen de zılgıt ve alkış eşliğinde söylendiği de olur. Bu yüzden de mâni, araştırmacılarca “ezgi ve konu ağırlıklı türler” içerisinde de değerlendirilmiştir. Genellikle ezgili olarak söylenen mâniler, söylendiği yörenin ezgi yapısını yansıtırlar. Fakat pek çok mâninin günümüzde ezgisiz bir şekilde derlenip aktarılmasından ötürü ezgileri unutulmuştur. Mânilerin

ezgi özellikleri hakkında genel olarak verilecek hüküm, onların söylendiği yöredeki ezgi kalıplarıyla söylenmiş olmasıdır. Ezgi yanında mâninin hangi zeminde söylendiği de önemlidir. Bu bakımdan tür tanımlamasında önem taşıyan konu özellikleri veya mâninin hangi duygu ve düşüncenin aktarılmasına aracılık ettiği de göz önüne alınmalıdır. Bu, mânilerin konularına veya “söylendiği yer ve şartlara göre” sınıflandırılması anlamına gelecektir.

Mânilerin söylendiği ortamlar şunlardır:

- 1) Şenlikler (gece toplantıları, sıra geceleri, asker uğurlama, bahar toplantıları vb.),
- 2) Evlenme törenleri (kız görme, kız isteme, nişan, kız kınası, erkek kınası, gelin hamamı, düğün töreni, gelin övme, gelin uğurlama, gelin alma, gerdek, gelin paçası vb.),
- 3) Sünnet törenleri,
- 4) İmece yardımlaşma toplantıları [yufka açma, bulgur çekme, salça yapma, sap eritme, ekmek etme (yapma), ekip biçme, çapa zamanı, hasat ve harman zamanı vb.],
- 5) Hıdırellez,
- 6) Nevruz,
- 7) Yağmur yağdırma törenleri (çömçe gelin, yağmur duası),
- 8) Bolluk bereket törenleri (saya gezme),
- 9) Köy seyirlik oyunları

Mâni söyleme, belli bir gelenek çerçevesinde gerçekleştirilen bir faaliyettir. Başka bir ifadeyle, mâni merkezli bir söyleme geleneğinden veya mânicilikten söz edilebilir. Özellikle nişan, kına gecesi, düğün gibi belirli törenlerde; nevruz, Hıdırellez gibi belirli günlerde; şenlik ve festivallerde, Ramazan gecelerinde mâni söylenmiştir. Geçmişte Ramazan davulcuları tarafından söylenen mânilerin, mâni söyleme geleneği içerisinde önemli bir yeri vardı.

Eğlenme amacıyla söylenmiş olmakla birlikte söylendikleri duruma göre mânilerin çeşitli işlevleri vardır. Mesela oğula, kıza, geline, çocuklara akıl - öğüt vermek ve uyarmak amacıyla da mâni söylenir. Ayrıca acı olaylardan ders, işin iyi yapılması, büyüğe saygı, uyarma, kırgınlığın son bulması, boşboğazlık vb. konularda da söylenir. Öğüt mânileri, toplantı anında veya törenlerde yanlış davranışta bulunanları uyarmak veya doğru olanı anlatmak için söylenir.

Bazı mâniler örf, âdet ve geleneklerin kuşaktan kuşağa aktarımını sağlamak yönüyle işlevseldir. Bu tür mânilere “uyarıcı mâni” adı verilir. Mâniler insanların o anki ruhi durumlarını anlatır. Ayrıca belirli konularda dinleyenleri bilgilendirmek ve hoşça vakit geçirmek amacıyla da mâni söylenir. Mâni, günlük hayat içinde her ortamda söylenebilir. İmeceyle iş yapmada ve tarımla ilgili işlerde mâninin işi kolay kılma işlevi vardır.

Genç kızlar ve kadınlar genellikle darbuka eşliğinde kırlarda, bahçelerde, çeşme ve kuyu başlarında bir araya gelebildikleri her ortamda sevgilerini, meramlarını anlatmak, konuşma isteklerini belirtmek, dilek tutmak, sitem ve özlemlerini belirtmek, ayrılığın hüznünü hafifletmek, eğlenceli zaman geçirmek için mâni söylerler. Mâniler insanları güldürmesi, eğlendirmesi, işi kolay kılması, eğitim, örf, âdet, gelenek aktarımını sağlaması, birlik-beraberlik ve dayanışmayı artırması, bilgi ve kültürün sözlü yolla aktarılması dışında, duyguları dışı vurma aracı olması, dert, meram anlatarak rahatlama sağlaması gibi yönleriyle de işlevseldir.

Mânilerin konuları her türlü hayat hadiseleridir. Köy, kasaba veya şehirlerimizde okumuş-okumamış kimselerin ve özellikle kadınların irticalen yarattıkları eserlerdir. Bir kısmı lirik olan ve usta şâirlerin bile kolay kolay söyleyemeyeceği güzellikteki bu eserciklerin ilk iki mısraı duygu, düşünce veya hayalin âdetâ “giriş”i sayılır. Asıl konu son mısralarda karşımıza çıkar. Konular beşerî temlerdir. İnsanlıkla başlayan ve onunla devam edecek bu temlerin başında aşk ve sevgi, birinci planda yer alır. Bunda, sosyal ve iktisadi sebeplerin tesiri ile baskılar altında kalmış ergenlik çağı arzu ve emellerinin de rol oynadığı görülür.

Mânilerde gurbete giden eşe duyulan hasret, bu hasrete bağlı kıskançlık, verilen sözün tutulmayışı, vefasızlık, kadere isyan, ana-baba şefkatini arama ihtiyacı,

güzellik-çirkinlik, ölüm, evlenme düşüncesi, nesil farkı ile hayat görüşünün değişmesine bağlanabilecek gelinkaynana çatışması ve benzeri âdet ve anelerimizle iç içe, bizden ayrılmayan meseleler, davranışlar ve arayışlar karşımıza çıkar.

Mâniler tabiatla; ülkemizin toprağına, suyuna, havasına, çiçeğine, yemişine, kuşuna bağlı olarak renkli bir hayat sergisi meydana getirirler. Mânilerde ay, güneş ve yıldızlar parıldar. Dağlar, denizler, nehirler dile gelir. Bülbüller güllerle ebedî aşk türküsünü terennüm ederler. Turnalar göllerde yıkanır. Hıdırellez'de genç kızlar kismetlerini ararlar.

Mânilerimizin, sözün ezgiden ayrılmadığı çok eski devirlerden gelen ananesine uygun çeşitli söyleniş tarzları vardır. Mânileri çoklukla kadınlar söyler. Erkeklerle kadınların tarlalarda, çalışma alanlarında, mesire yerlerinde mâni atıştığı yöreler de vardır.

Mâniler, söylendikleri yöredeki sosyal değişmeyi çarpıcı bir şekilde aksettirmektedir. Köyde söylenen mâniler köyün özellikleriyle köy kültürünü, şehirde söylenen mânilerse şehir hayatını ve şehir kültürünü yansıtmaktadır. Yerleşim yerlerinin özellikleri de mânilere yansır. Köy mânilerinde acının, sevincin, özlemin, umudun, duyguların daha yalın yansıtıldığı gözlenir. Bu cümleden olarak yakın zamanlardaki film yıldızları, şarkıcılar, mânilere konu olabilmekte; ülkemizdeki sanayileşme ile birlikte hayatımıza giren motorlu kara, hava ve deniz

vasıtalarının, tarım araçlarının ve bilhassa son yıllarda araba markalarının mânilerde asli ve yardımcı unsur olarak tezahürü görülmektedir.

Bunların yanında orduya, eğitime, mektebe ve çalışma hayatına ait (askerlik, öğretmenlik, bayrak, şoförlük, benzin vb.) unsurlar da mânilerde mühim bir yer tutar. Mânilerin büyük bir kısmı da Türk halk müziği diye adlandırılan geleneksel Türk müziği repertuarı içinde “türkü” adıyla yer almaktadır. Birçok türkünün mâni metinlerinden oluşmuş olduğu bilinen bir gerçektir. Bugün türkü, bilmece, ninni ve ağıtlarda olduğu gibi, değişen sosyal ve kültürel şartlar altında mâni söyleme faaliyeti eski dönemlere oranla iyice zayıflamış ve durma noktasına gelmiştir.

Kaynaklar

- Ahmet Talat [Onay], (1928), *Halk Şiirlerinin Şekil ve Nevi*, İstanbul.
- Ahundov Ehliman [Der], (1978), *Azerbaycan Halk Yazını Örnekleri*, [Aktaran: Semih Tezcan], Ankara.
- Akalın, L. Sami, (1972), *Türk Mânilerinden Seçmeler I-II*, İstanbul.
- Albayrak, Nurettin, (2003), “Mâni”, *TDV İslam Ansiklopedisi*, C. 27, s. 571–573.
- Artun Erman (1997), Adana’da Mâni Söyleme Geleneği, *VII. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri*, Eskişehir.
- Artun, Erman, (1998), *Tekirdağ Halk Kültürü Araştırmaları 1*, Tekirdağ.
- Artun, Erman, (2000), *Adana Halk Kültürü Araştırmaları I*, Adana.
- Artun, Erman, (2006), “Türk Halk Kültüründe Mâni Söyleme Geleneği,

- Mânilerin İletişim Boyutu ve İşlevselliği”, *Türk Dünyasında Mâniler Sempozyumu*, 6–8 Kasım.
- Başgöz, İlhan, (1959), *Mânilerimizden*, Ankara.
- Başgöz, İlhan, (1986), *Folklor Yazıları*, İstanbul.
- Bayrı, M. Halit, (1959), Bekçi ve Ramazan Mânileri, İstanbul Folkloru, *Türk Folklor Araştırmaları*, 5, 117.
- Boratav, Pertev Naili, (1946), *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*, İstanbul.
- Boratav, Pertev Naili, (1988), *100 Sorunda Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul.
- Dilçin, Cem, (1983), *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara.
- Dizdaroğlu, Hikmet, (1969), *Halk Şiirinde Türler*, Ankara.
- Elçin Şükrü, (1981), *Halk Edebiyatına Giriş*, Ankara.
- Elçin Şükrü, (1990), *Türkiye Türkçesinde Mâniler*, Ankara.
- Ergun], Sadettin Nüzhet - Mehmet Ferit, (1926), *Konya Vilâyeti Halkiyat ve Harsiyatı*, Konya.
- Eset, Niyazi, (1944), *Mukayeseli ve Neşredilmemiş Mâniler*, Ankara.
- Eset, Niyazi, (1947), *Mâniler Kılavuzu*, Ankara.
- Filizok, Rıza, (1982), “Mânilerin Tasnifi Problemi ve Mânilerde ‘Değişmeyen’ Unsurlar”, *Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1: 165–175.
- Gazimihal, Mahmut Ragıp, (2006), *Anadolu Türküleri ve Musikî İstikbâlimiz*, [Haz: Metin Özarslan], İstanbul.
- Gölpınarlı, Abdülbaki, (1963), *Alevî-Bektaşî Nefesleri*, İstanbul.
- Gözaydın, Nevzat, (1989), “Anonim Halk Şiiri Üzerine”, *Türk Dili*, LVII, 445–450: 3–25.
- Kaya, Doğan, (1999), *Anonim Türk Halk Şiiri*, Ankara.
- Kırzioğlu, Fahrettin, (1962a), “Halk Edebiyatı Deyimlerimiz IV”, *Türk Dili*, XI, 128: 659–660.
- Kırzioğlu, Fahrettin, (1962b), “Halk Edebiyatı Deyimlerimiz V”, *Türk Dili*, XI, 130: 786.

- Kilisli Rifat [Bilge], (1928), *Mâniler*, İstanbul.
- Kocatürk, Vasfi Mahir, (1939), *En Güzel Türk Mânileri*, İstanbul.
- Köprülü, M. Fuat, (1928), *Anadolu Türklerinin Halk Edebiyatı: I-Mâniler*, İstanbul.
- Köprülü, M. Fuat, (1981), *Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul.
- Kunoş, Ignoş, (1339/1923), *Halk Edebiyatı Örnekleri: I-Mâniler*, İstanbul.
- Kunoş, Ignoş, (1925), *Türk Halk Edebiyatı*, İstanbul.
- Öktürk, Şerif, (1985), *Türk Mânileri Antolojisi*, İstanbul.
- Özarslan, Metin, (1993), “Karahamza Mânileri”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 85: 214–222.
- Sausey, Edmond, (1952), *Türk Halk Edebiyatı*, [Çev. İlhan Başgöz], İstanbul.
- Şehidoğlu, Süreyya [Hami], (Derleyen), (1965), *Erzurum Mânileri*, İstanbul.
- Terzibaşı, Ata, (1961), “Türk Edebiyatında Mâni Biçiminin Doğuşu ve Gelişmesi”, *Türk Yurdu*, III, 3–4: 41–43.
- Terzibaşı, Ata, (1975), *Kerkük Hoyratları ve Mânileri*, İstanbul.
- Tezel, Naki, (1941), *Bilmeceler ve Mâniler*, Ankara.
- Ülkütaşır, M. Şakir, (1969), “Eski Ramazan Davulcuları ve Davulcu Mânileri”, *Türk Folklor Araştırmaları*, 12, 245.
- Yardımcı, Mehmet, (1998), *Başlangıcından Günümüze Halk Şiiri-Âşık Şiiri-Tekke Şiiri*, Ankara.
- Yurdatap, Selami Münir, (1960), *Niyetli ve İzahlı Aşk Mânileri*, İstanbul.
- Yücel, Erdem, (1973), “Hayri Beyin Ramazan Mânileri”, *Türk Folklor Araştırmaları*, 15, 291.

Mâni Örnekleri

1. Düz (Tam) Mâni Örnekleri

A

A apacak apacak
Gökten yıldız kopacak
Açma yârim ağzını
Kuşlar yuva yapacak

A benim bahtı yârim,
Gönülde tahtı yârim,
Yüzünde göz izi var
Sana kim baktı yârim.

A benim hindi gönlüm,
Dağlara bindi gönlüm,
Gülleri beğenmezdim,
Dikene kondu gönlüm.

Acı bilirim acı
Ateşe koydum sacı
Şimdi kızlar kaçıyor
Nedir bunun ilacı?

Açtı yayla çimeni,
Yürekten sevdim seni,
Ben seni unutursam
Allah unutsun beni.

Adalar'da idare,
Vallah etmem müdara,
Benim bir sevdiğim var,
İstanbul'da bir tane.

Âdem Ağa evde misin?
Tilki gibi inde misin?
Sana bir mâni söylesem,
Kalkar beni döver misin?

Afyon'un çarşısına
Gün doğar karşısına
İnsan âşık mı olur
Kapı bir komşusuna.

Ağ buğdayın özüyüm,
Ben kurbanlık kuzuyum;
Doğum yerim Bademler
Şanlı bir Türk kızıyım.

Ağ tası kaldırsalar
Yılanı öldürseler
Küçükten yâr seveni
Cennete gönderseler.

Ağ üzüm asmasıyım,
Nazilli basmasıyım,
Bana doktor kâr etmez
Ben güzel hastasıyım.

Ağ üzümün salkımı,
Kız sen aldın aklımı;
Alacaksan al beni
Kaçırmadan aklımı.

Ağaca çıkar iken,
Ağaç salladı beni,
Bu nasıl sevda idi,
İpsiz bağladı beni.

Ağaca attım urgan
Dibinde sarı yorgan
O yâr benim olursa
Kesecem çifte kurban.

Ağacın tepesine
Balta konduracağım;
Kız ben senin boynunu,
Lira dolduracağım.

Ağacın tomruğu var,
Dananın kuyruğu var,
Evime geç gidemem
Karımın buyruğu var.

Ağaç kartken bükülmez
Kökü büyür sökülmez
İyi adam ağzından
Kötü bir söz dökülmez

Ağam atın beş olsun,
Üzengin gümüş olsun;
Her nereye varırsan,
Hızır yoldaşın olsun.

Ağam naçar ağlama,
Gündür geçer ağlama,
Bu kapıyı kapayan
Bir gün açar ağlama.

Ağarmış saçlısına,
Gözleri yaşlısına,
Ayağa kalk da yer ver
Kendinden yaşlısına.

Ağızlar tatlı olsun,
Doğanlar bahtlı olsun;
Büyük Türk milletine
Yeni yıl kutlu olsun.

Ağlama naçar ağlama,
Gündür geçer ağlama.
Bir kapı örten Mevlâ,
Bir gün açar ağlama.

Ağlama yâr ağlama
Elde ne var ağlama
Kısmet bağlayan
Bir gün açar ağlama

Ağrı dağından aştım,
Çayır çimene düştüm;
Ne belalı başım var,
Vefasız yâre düştüm.

Ağu ağudan felek
Yuva dağıtan felek
Kıymadın murat alam
Vurup dağıtan felek.

Ağustos var ekim var,
Hasta olsam hekim var,
Benim gönlümde sensin
Senin gönlünde kim var?

Ağzında ay bardağı
Ne güzel içimi var
Fidan boylu yrimde
Efendi biçimi var.

Ah benim nazlı yârim,
Sevdalısın sevdalı;
Seni alan uşağa
Ne lazım dünya malı.

Ah findığım findığım,
Dallarına konuğum,
Vermedi seni bana
Sakalını yolduğum.

Ah grge büyük grge,
Seni kim idi diken,
Askerliktir askerlik
Benim belimi büken.

Ah kargalar kargalar,
Denizdeki dalgalar;
Topukyn kızları
Çifte göbek alkalar.

Ah miralay miralay,
Askerin alay alay,
Al kızlardan askere
Askerlik olsun kolay.

Ah o gözler, o gözler,
Bakmıyor ah o gözler,
Beni vuran ok değil
Yrdeki ahu gözler.

Ah o gözler, ah o gözler
Kan eder ah o gözler
Beni vuran ok değil
Sendeki ahu gözler.

Ahlata bak ahlata
Yaprakları dalgada
Seni sevdim seveli
Ortaklarım kavgada.

Ak alma pembe alma,
Gönlümü benden alma,
Benden gönül istersen
Allah'ın kulu olma.

Ak buğdayım, buğdayım,
Sreyim, kurutayım;
Geçme kapım önünden
Ben seni unutayım.

Ak dedem tuzdan gelir,
Yükü Kıbrıs'tan gelir;
Bir oğlan hasta olsa
İlacı kızdan gelir.

Ak gülüm deste deste,
Beni babamdan iste;
Eğer babam vermezse
Diz çok Mevlâ'dan iste.

Ak güvercin olaydım,
Yol üstüne konaydım;
Gelip geçen yolcudan,
Ben yârimi soraydım.

Ak kabağın kökeni
Ele batar dikeni
Allah'ım sen kavuştun
Hasiretlik çekeni.

Ak kazık kara kazık,
Kaynanam ölmüş yazık,
Öldüğüne yanmam da
Giden kefeneye yazık.

Ak koyun kuzusuna
Gün vurmuş bazısına
Ne desen de ağlasam
Alnımın yazısına.

Ak koyun meler gelir,
Dağlan deler gelir,
Hakikatli yâr olan
Geceyi böler gelir.

Ak pınar yapısına
Gün vurmuş kapısına
Yârim çiçek yollamış
Uyandım kokusuna.

Ak saman, kara saman
Satılalım biz zaman
Sormak ayıp olmasın
Düğünümüz ne zaman.

Ak şalım kara şalım,
Dağları dolaşalım,
Sen yağmur ol ben bulut
Göklerde buluşalım.

Ak taşı kaldır da gel,
Yılanı öldür de gel
Madem bende gözün var
Keseni doldur da gel.

Ak tavuk almadın mı?
Küme koymadın mı?
Kör olası kaynana
Sen gelin olmadın mı?

Ak tren kara tren
Alıp yâri götüren
Gitti yârim gelmedi
Odur beni bitiren.

Ak üzüm asmasıyım,
Fabrika basmasıyım;
Bana doktor ne lazım,
Ben sevda hastasıyım.

Ak yaka, kara yaka,
Bayıldım baka baka;
Rüzgâr aldı şapkayı,
İşte gitti fiyaka.

Akan sular olaydım,
Kız testine dolaydım;
Gümüşten kollarına
Bir bilezik olaydım.

Akardım çağlamazdım,
Gülerdim ağlamazdım;
Bileydim ayrılık var,
Sana bel bağlamazdım.

Aklı giydim olmadı
Allı giydim solmadı
İki sene bekledim
Yârim benim olmadı.

Akşam arada kaldı
Fitil yarada kaldı
Gül yüzlüm kömür gözlüm
Acaba nerede kaldı?

Akşam arada kaldı,
Fitil yarada kaldı,
Şu benim kömür gözlüm
Acep nerede kaldı?

Akşam oldu bize gel
Gözlerini süze gel
Bir eline bade al
Bir eline meze gel.

Akşam oldu n'eyleyim,
Derdim kime söyleyim;
Var git vefasız akşam,
Yârsiz seni n'eyleyim.

Akşam pilav pişirdim
Yedim karnım şişirdim
Çok mâni bilecektim
Defterimi düşürdüm.

Akşam yedim dürümce,
Ben istemem görümce,
Görümce dilli olur,
Elleri zilli olur.

Akşamdan sabaha dek,
Kuşlar okur Yasin'i,
Ben seni alacağım,
Görmüşüm rüyasını.

Al benden ah al benden,
Yeşil senden al benden;
Ya benim muradım ver,
Ya bu derdi al benden.

Al çuha hışır mışır
Çeşmede su kaynaşır
Dışardan sesin alsam
Evde dilim dolaşır.

Al çuha, yeşil çuha,
Söyleyin dama çıka;
Bir aydır görmemişim,
Az kaldı aklım çıka.

Al eline kalemi,
Yaz başına geleni;
Acep nere gömerler
Yâr yoluna öleni?

Al eline kalemi,
Yaz başına geleni;
Seni sevdim seveli,
Oldum döşek veremi.

Al elma kızıl elma
Gel yola düzül elma
Yâr buradan geçende
Cebine süzül elma.

Al elmanın dördünü
Sev yiğidin merdini
Seversen bir güzel sev
Çekme çirkin derdini

Al elmaya gelmişim
Şal olmaya gelmişim
Mert oğlan bacısıyım
Kız almaya gelmişim.

Al entarim asılsın
Etekleri basılsın
Çoktan beri görmedim
Kara gözlüm nasılsın?

Al eşarby bağladım
Durdukça allanıyor
Güzelleri görünce
Sevdiğim aldanıyor.

Al eşarpta eşim var,
Mor eşarpta peşim var;
Bulgaristan içinde
Gün görmedik eşim var.

Al giydim alsın diye
Mor giydim sarsın diye
İnadına bakarım
Sen bana yârsın diye.

Al giydim alsın diye
Mor giydim sarsın diye;
Ben yârime darıldım
Biraz yalvarsın diye.

Al giydim alsın diye
Mor giydim sevsin diye,
Kimseler istemedim
Askerden gelsin diye.

Al giydim alsın diye,
Mor giydim sarsın diye,
İsteyene varmadım
Sevdiğim alsın diye.

Al kayadan at beni,
İn aşağı tut beni,
Dün gece uyumadım
Salla da uyut beni.

Al keklik ala keklik,
Kaşları kara keklik,
Gel seni kebab edim
Yollayım yâre keklik.

Al puşum uçtu uçtu,
Dere tepeden geçti,
Koca Narman içinde
Ayrılık bizi seçti.

Al şalım yeşil şalım,
Dağları dolaşalım
Sen yağmur ol ben bulut,
Dağlarda buluşalım.

Al şalım yeşil şalım,
Dağları dolaşalım;
Senden bana yâr olmaz,
Artık biz ayrışalım.

Al tabakta on elma,
Beşini al beşin alma;
Azrail kapıya gelmiş
Canımı al eşim alma.

Al yanak yaşmak ister
Top zülûf yaşmak ister
Bu benim deli gönlüm
Yâre kavuşmak ister.

Ala karga olaydım
Kavaklara konaydım
Yoldan geçen yolcudan
Ben yârimi soraydım.

Alaca'nın düzleri,
Top biter nergisleri;
Yârime baka baka,
Yitirdim öküzleri.

Alçacık duvar üstü,
Al çevre suya düştü;
Al çevreyi alırken,
Gönlüm güzele düştü.

Alçacık duvar üstü,
Mendilim suya düştü,
Ben mendili ararken
Üç kız gönlüme düştü.

Alçak otur aya bak,
Yüksek otur çaya bak,
Güzeller pay pay olmuş
Bize düşen paya bak.

Ali derler adına
Her gün gider oduna
Söyle komşu oğluna
Doğru gitsin yoluna.

Alibey Ovası'nda,
Kavunlar şişman olur,
Alibey kızlarını
Almayan pişman olur.

Ali'min gözü kara,
Açtı sineme yara;
Dolaşma sokak sokak
Yârini evde ara.

Allı beyazlı olur,
Bahçe kirazlı olur;
Sahura kalkmayanın
Orucu nazlı olur.

Allı pullu bıçağım,
Sapından tutulacak,
Erkeklerin günahı,
Kızlardan sorulacak.

Allıdır yemenisi
Güllüdür entarisi,
Şeytan kalbime girdi,
Sevmezdim ezellisi.

Altın saatim şak şak
Mümkün ise barışak
Arada derya deniz
Mektuplarla konuşak.

Altın tabak olayım,
Yâr ününe konayım,
Yârim esvaplar biçer
Terzisi ben olayım.

Altın tabakta vişne,
Gel yârim aşka düşme;
Bu aşkın sonu yoktur,
Nafile dile düşme.

Altın tas altın dolmaz
Yârim al giyer solmaz
Benim yârim askerdir
Terhis olmadan gelmez.

Altın tas altın tarak
Oldum ben senden ırak
Eğer beni seversen
Kapıma mektup bırak.

Altın tas altın tarak,
Varamam yollar ırak,
Evvil diz dize idik
Şimdi yıldızdan ırak.

Altın yüzük dar parmak
Muradım seni almak
Eller hep uykudayken
Benim işim yalvarmak.

Altın yüzük dar parmak,
Muradım seni almak,
Eller derin uykuda
Benim işim yalvarmak.

Altın yüzük taşını,
Kim bağladı başını;
Âşıklar kavuşmaz mı?
Sil gözünün yaşını.

Altın yüzük var benim
Parmağıma dar benim
Şükür olsun Mevlâ'ma
Aslan yârim var benim.

Altın yüzük yaptırdım,
Parmağıma dar benim,
Şu Zile'nin içinde
Servi boylu yâr benim.

Altından oklavayım,
Gümüştten baklavayım;
Yâr elinde üç gül var
Ben onun yapağiyim.

Altını bozduyayım
Sıraya dizdireyim
Elma armut değilsin
Cebimde gezdireyim.

Altını sarraf bilir,
Yarayı cerrah bilir;
İkimizin kalbini
Yaradan Allah bilir.

Altınım akçalarda
Çiçeksin bahçelerde
Tenim yerde çürümüş
Esbabım bohçalarda.

Altınım alay değil,
Yüzüğüm kalay değil;
Sen orada ben burda,
Ayrılık kolay değil.

Altınım alma beni,
Dillere salma beni,
Götür sarrafa göster
Kalp isem alma beni.

Altınım var boynumda
İki elim koynumda
Ela gözlü sevdiğim
Gece gündüz yanımda.

Altınlarım bir dizi
Olacak iki dizi
Haberin olsun yârim
Ayıracaklar bizi.

Altınsın aldım seni
Dillere saldım seni
Sarraf seni neylesin
Beğendim aldım seni.

Amasya'nın elması.
Hoştur yâri sarması,
Kadehle olmaz bu iş,
Doldur bu bakır tası.

Ambar altı kaplıca
Kızlar bakar saklıca
Kızlar gelin bakının
Bahşış verin yüklüce.

Ambar altında cücük
Bacakları küçücük
Benim sevdiğim oğlan
Dünyalarda biricik

Anam anam öz anam
Koynu dolu köz anam
Ellerden ana olmaz
Nerde benim öz anam

Anasını kızsız koyan
Evlerini ıssız koyan,
Testisini susuz koyan,
Kızım gelin oldu bugün.

Ankara'ya giderken,
Dolmuş salladı beni,
Beyaz gömleklî oğlan,
Aşka bağladı beni.

Anne bana terlik al
Sakın yeşil olmasın
Gideceğim oğlanın
Kız kardeşi olmasın.

Anne ben derviş miyim?
Abalar giymiş miyim?
Ben sevdim eller aldı
Anne ben ölmüş müyüm?

Arabama taş koydum
Gül yastığa baş koydum
Yârim gelecek diye
Sağ yanımı boş koydum.

Annem entari almış
Siyah dalları varmış
Keşke sevmez olsaydım
Onun da yâri varmış.

Arabamın tekeri
Hem ileri hem geri
Benim de bir yârim var
Oruçların şoförü.

Annem entari almış
Yanında eklemesi
Tak bir nişan yüzüğü
Kolaydır beklemesi.

Arabanın kanadı
İki yana ağnadı
İkimizin sevdası
Bir kazanda kaynadı.

Antalya dağlarına
Su saldım bağlarına,
Altın düğme olsaydım
Yârimin kollarına.

Arabamın tekeri,
Ben istemem Bekir'i
Olursa Şâkir olsun,
Cebindedir şeker.

Araba gelir taşlıktan,
Dingil çıktı başlıktan;
İstanbul memurları
Yürüyemez açlıktan.

Arabası aynalı
Şu oğlana varmalı
Oğlan pek güzel ama
Anası olmamalı.

Arabada buğdayım,
Getirin öğüteyim;
Senin gibi güzeli,
Koynumda büyüteyim.

Arabası kirenden
Mendil sallar trenden
A benim nazlı yârim
Nasıl ayrıldın benden.

Arabam teker meker,
Tekirdağ'a kum çeker;
Tekirdağ'ın kızları,
Pembe yuvarlak şeker.

Aras Aras han Aras
Bingöl'den kalkan Aras,
Yâr buradan geçende
Durmadaan çalkan Aras.

Aras durur akmaz mı?
Ateş olur yakmaz mı?
Tutalım sultan oldun
Sultan kula bakmaz mı?

Aras suyun bulanık
Ağlarım yanık yanık,
Sevgili yâr öleli
El uyur ben uyanık.

Arkamdaki saçlarım
Birer birer on tane
Sen sevmişsin bir tane
On parmağımda on tane.

Arkamdaki saçlarım
İnmişler bele kadar
Annem seni sevmiyor
Beni sevdiği kadar.

Arkasından aşığı,
Saçları düğüm düğüm,
Mendilimin içine
Sığar mısın sevdiğim.

Armudu taşlayalım
Dibinde kışlayalım
Sevdiğimi görünce
Mâniye başlayalım.

Armudun dalı yerde
Bülbül ötmez her yerde
Felek bizi ayırdı
Her birimiz bir yerde.

Armudun dalını,
Yiyen bilir dadını;
Söylesene be Halil,
Yavuklunun adını.

Armudun kökü suda
İster kes ister buda;
Ver benim muradımı
Kurban olduğum Huda.

Armut dalda bir iki
Saydım baktım on iki
On ikinin içinde
Gök yazmalı benimki.

Armut dalsız biter mi?
Davulsuz kız gider mi?
Davulsuz giden kızın
Üzüntüsü biter mi?

Arpa biçtim ellikte
Yâre çıktım terlikle
Yâr ağladı ben sildim
Kırk liralık mendille.

Arpa buğday biçerim
Suyu gölden içerim,
Yârimden ayrılalı
Ne yerim ne içerim.

Arpa ekdim az kaldı,
Tel kırıldı saz kaldı,
Katlan yüreğim katlan
Kavuşmamız az kaldı.

Arpa ekdim biçirim,
Yolum dere geçirim;
Ben Bulgar'ı sevemem,
Cezam neyse çekerim.

Arpa ekdim bir evlek,
Dadandı kara leylek,
Yazın beraber idik
Kışın ayırdı felek.

Arpa ekdim geç oldu
Körpe kuzu üç oldu
Dert çektim, emek çektim
Emeklerim hiç oldu.

Arpa ekdim taşlığa,
Güneş vurdu kuşluğa;
Buyurun ekmek yiyin
Dayanılmaz açlığa.

Arpalar biçindedir
Kılçığı içindedir
Kurban olam Tokat'a
Sevdiğim içindedir.

Arpalar dize kadar
Gel yârim bize kadar
Çorap öreyim sana
Topuktan dize kadar.

Arpalar orak oldu
Yâr yolu ırak oldu
Yâr yola baka baka
Gözlerim karık oldu.

Asker ettiler beni,
Kuram çıktı Yemen'e
Sol taraftan vuruldum,
Kanım aktı çimene.

Asker ettiler beni
Ya Tuna'dır ya Bursa
Ha bu dar günlerimde
Ayşe yanımda dursa.

Askeriye cemsesi
Taş taşıyıp geliyor
Senin keyfin yerinde
Beni babam veriyor

Aslım Karabağlıdır,
Sinem çapraz dağlıdır;
Kesilmiş gelip giden
Demek yollar bağlıdır.

Asmalarda çiçek çok
Tutulacak budak yok
Şimdi kızlar kol kola
Dayanacak yürek yok.

Asmanın arasından,
Alamadım üzümü
Kaldır yârim şapkanı
Göremedim yüzünü.

Âşık der harayından
Kuş uçmaz sarayından
Günde bir kerpiç düşer
Ömrümün sarayından.

Âşık der ki biçare
Biçareye ne çare
Et koksa tuz katarlar
Tuz kokarsa ne çare.

Âşık demiş iz olsun
Dara zülfün düz olsun,
Doksan dokuz yaram var
Bir de sen vur yüz olsun.

At karşidan bir mâni,
Yoktur yârin imanı;
İnsafsız yâre düştüm
Nedir bunun dermanı.

At olur da tepmez mi?
Yâr olur da öpmez mi?
Yârin öptüğü yerde,
Gonca güller bitmez mi?

At üstünde jandarma
Dut kolundan koy verme
Kız ben seni alırım
Kimseye deyiverme.

Ata binen ağadır,
Atın yönü dağadır;
Döndür atın yüzünü
Bu mâniler sanadır.

Ata binen efendi
Ceketi kahverengi
Benim yâri sorarsan
Adı Muhsin Efendi.

Ata binip gidersin,
Kasabada inersin;
Kasabaya varınca,
Başka kızla gezersin.

Ata binmiş gidiyor,
Ata neler ediyor,
Onbeşli'ye kız verme
Bırakıp da gidiyor.

Ata vurdum belleme
Doktor yaram elleme
Yaram düşman yarası
Bana zahmet eyleme.

Atın kuyruğu düğüm
Ağlarım düğüm düğüm
Ana ben gelin oldum
Ayrılık günü bugün.

Ateş düştü kamışa,
Su n'eylesin yanmışa,
Mevlâ'm sabırlar versin
Yârinden ayrılmışa.

Ateş oldum külüm yok
Bülbül oldum dilim yok
Ben senden ayrılalı
Ağlamadık günüm yok.

Ateşi yakacağım,
Çalı koydum ocağa.
Kız senin amcan ile
Geldik bıçak bıçağa.

Ateşim var külüm yok,
Bülbül oldum dilim yok,
Yâr ardına düşeli
Ağlamadık günüm yok.

Atımızı koşalım,
Dağı taşı aşalım,
Sen yağmur ol, ben bulut
Yağarken kavuşalım.

Atın beni ateşe
Cayır cayır yanayım
Bu kadar acılara
Ben nasıl dayanayım?

Atladım daldan dala
Elim değdi toprağa
Kız ben seni almadan
Girmem kara toprağa.

Atlılar hey atlılar,
Geliyor Muratlılar;
Kız görmeğe gelmişler
Muşmula suratlılar.

Atma beni taş ile
Gözüm dolu yaş ile
Ben nereye gideyim
Bu sevdalı baş ile?

Atma beni yabana,
Ben da bu dereliyim,
Al koy beni cebine
Hiç sorma nereliyim.

Atma türkü atarım,
Yüreğini yakarım;
Eski çarıklarımı
Gerdanına takarım.

Attım da vuramadım,
Ormanın çakalını;
Tavışanlar otlasın
Babanın sakalını.

Ave'nin yolu ince,
Düşümde gördüm gece;
Kuşlar kurbanız olam,
Yarimin hâli nice?

Avlu dibi örümcek
Aklım gitti görüncek
Ben aklımı yemedim
Köylülere gidecek.

Avluda dibek taşı,
Yediğim bulgur aşı,
Teneşirde yıkansın
Kaynanamın kel başı.

Avlu dibi sarmaşık
Yâr oldum sana âşık
Yâr aklıma geldikçe
Elimden düşer kaşık.

Avluya gün düştü mü?
Çift güvercin uçtu mu?
Bir defacık öpmekle
O yâr benden geçti mi?

Ay araba araba
İplik taktım çoraba
Selamı kaldırmışlar
Yolda belde merhaba.

Ay aydındır ışıktır
Terkim dolu kaşıktır
Dedim yâre gideyim
Yollarım karışıktır.

Ay buluttan geridir
Bura harman yeridir
Ben yârime kavuşsam
Kurban kesmek yeridir.

Ay dedim aydın beni
Ne hâle koydun beni
Yelkensisiz gemi gibi
Ortada koydun beni.

Ay doğar açık açık,
Sofralar dolu kaşık,
Halt etmesin kaynanam,
Oğlu bana kör âşık.

Ay doğar alınmaz mı?
Bana yâr bulunmaz mı?
Yâr aşkına ölürsem
Cenazem kılınmaz mı?

Ay doğar arılığa
Gün doğar kuruluğa
Hangi can dayanır ki
Bu kadar ayrılığa?

Ay doğar asumandan,
Gün doğar gülistandan,
Yâre karpuz gönderdim,
Yetmiş iki bostandan.

Ay doğar aşmak ister,
Al yanak yaşmak ister,
Benim divane gönlüm
Yâre kavuşmak ister.

Ay doğar ay ışığı
Sofrada bal kaşığı
Yine nerden gelirsin
Evimin yakışığı.

Ay doğar aya karşı
Çimenli çaya karşı
Mevla'm bizi kavuştür
Yeni aylara karşı.

Ay doğar ayazlanır
Gün doğar beyazlanır
Mahmur gözlü sevdiğim
Uyanmaya nazlanır.

Ay doğar bedir Allah,
Bu sevda nedir Allah,
Ya yârimden haber ver
Ya bana sabır Allah.

Ay doğar Dağıstan'dan,
Gün doğar gülistandan,
Gönlüm bir karpuz ister
Otuz iki bostandan.

Ay doğar dolanmaz mı?
Bana yâr bulunmaz mı?
Yâr uğrunda ölürsem
Namazım kılınmaz mı?

Ay doğar sini gibi
Sallanır servi gibi;
Yârin kokusu gelir,
Mısır'ın gülü gibi.

Ay doğar elemim var
Gümüştten kalemim var
Durun yolcular durun
Yâre bir selamım var.

Ay durmuyor yürüyor
Yârim beni yoruyor
Çekilecek dert değil
Mevlâ'm sabır veriyor.

Ay gelir aydan beri
Çay gelir dağdan beri
Ben yârimi görmedim
Bir buçuk aydan beri.

Ay ışık batır şimdi
Horozlar öter şimdi
Şu benim cahil yârim
Yalnız yatar şimdi.

Ay ışığı süt gibi
Bez dokurum çit gibi
Yârimle uyuşuruz
Kalemle divit gibi

Ay vurur aylanırsın,
Sen kime nazlanırsın,
Hamama git hamama,
Yıkan beyazlanırsın.

Aya baktım ayaklı,
Kapıları dayaklı,
Sındırgı kızlarının
Hepsi elma yanaklı.

Ayağımda terlikler
Bahar açmış erikler
Yâr sana geleceğim
Hazır mı gelinlikler?

Ayağında çorabı,
Ben dokudum dokudum;
Sevdalık mektebinde
Yedi sene okudum.

Ayağının nalını
Eğme kiraz dalını
Zenginse dengim değil
Köpek yesin malını.

Ayağında yemeni,
Niçin almazsın beni?
Bu dünyada ölüm var,
Ne seni kor ne beni.

Ayakkabı aldırđım
Bir sele topukları
Beni baştan çıkaran
Taşköprü kopukları.

Ayakkabı giyerim
Üstü beyaz olursa
Kaynanamı severim
Oğlu güzel olursa.

Ayakkabım var benim
Ayağıma dar benim
Emirdağ'ın içinde
Ela gözlü yâr benim.

Ayakkabımın izi
Tarlaya çektim çizi
Yâr öğretmen, ben terzi
Çekemiyorlar bizi.

Ayakkabın üstüne
Diktim nazar böceği
Adam rezil eder mi?
Benim gibi çocuğu.

Ayırdılar eşimden,
Gözleri sarhoşumdan,
Mastar Dağı ben oldum
Duman kalkmaz başımdan.

Aylar aylara karşı,
Aylar eyvana karşı,
Allah muradın versin
Gelen aylara karşı.

Ayna attım çayıra,
Şavkı düştü bayıra,
Erenler el kaldırın
İşim döndü hayıra.

Ayna ayna ellere,
Ay düştü göllere,
Ayna kurban olayım
Seni tutan ellere.

Aynaya baka baka
Ayna hiç aşınmaz mı?
Her gün yâri anarım
Kulağı çınlamaz mı?

Ayrıldım gülüm senden
Saçı sümbülüm senden
Dağlar araya düştü
Kesildi yolum senden.

Ayrılık var ölüm var
Bu dünyada zulüm var
Ben burada eğlenmem
Yol gözleyen gülüm var.

Ayva attım samana
Dumana bak dumana
Şoför yârım var iken
Gider miyim çobana.

Ayva dalını eğmeli
Ayvasını yemeli
Komşuda kız dururken
Kime boyun eğmeli.

Ayva günde pişer mi?
Al yanaktan düşer mi?
Bir sevip bir ayrılmak
Şansımıza düşer mi?

Ayva sarı, nar sarı,
Ayvaya kondu arı
Bu tazeler içinde
Ne gezer koca karı.

Ayva yolla nar yolla,
Yürek yandı kar yolla;
Annen baban duymasın
Mendiline sar yolla.

Ayvalar dilim dilim
Darılmış benim gülüm
Ben gülüme ne dedim,
Kurusun ağzım dilim.

B

Baba der alma yanı
Kızarmış alma yanı
Vurun vurun öldürün
Sevip de almayı.

Baba der hama derdim
Sığmıyor dama derdim
Yükleyip katarlayıp
Yollayım Şam'a derdim.

Baba der nere gidem
Nerem var nere gidem
Bu dert Allah'tan gelmiş
Dermana nere gidem.

Baba naçar ağlama,
Gündür geçer, ağlama;
Bir kapıyı kapayan
Bir gün açar, ağlama.

Babam gitti Yemen'e,
İnşallah gelir gene.
Eğer yetim kalırsak,
Bakarsın bize nine.

Bacada duran oğlan,
Elinde Kur'an oğlan,
O Kur'an seni vursun
Sözünden dönen oğlan.

Bafra bağlı bahçeli,
Yolu iki geçeli;
Yüreğime kan damlar,
Senden ayrı düşeli.

Bağ üstünde gezerim,
Altın inci dizerim;
Bu virane Ohri'de,
Hâlâ bekâr gezerim.

Bağa girdim nar için
Dolaşırım yâr için
Anneler kız büyütür
Delikanlılar için.

Bağa girdim üzüm yok
El yârinde gözüm yok
Ben yârimi küstürdüm
Barışmaya yüzüm yok.

Bağa gittim bağlama
Kara gözüm ağlama
Ben buralı değilim
Bana gönül bağlama.

Bağda erik kaynana
Dişin gedik kaynana
Oğlun çerez getirmiş
Sensiz yedik kaynana.

Bağdat'ta hurma mısın?
Gergefte sırma mısın?
Ben burda ah ederim
Sen orda durma mısın?

Bağlarında üzüm var
Mor şalvarda gözüm var
Kaçma yârim uzağa
Sana bir çift sözüm var.

Bahar gecesi misin?
Aşkın hecesi misin?
Misk gibi kokuyorsun
Çiçek bahçesi misin?

Bahar geldi hoş geldi
Pencereye kuş geldi
Yâr gönlünü çaldırılmış
Kollarıma hoş geldi.

Bahar gelir yaz gelir
Çarşıya kiraz gelir
Senin kısmetin esmer
Uzak yoldan tez gelir.

Bahar gördüm yaz gördüm
Güzel gördüm naz gördüm.
Her tarafı dolaştım
Senin gibi az gördüm.

Bahçe bar için ağlar,
Ayva nar için ağlar;
Karlı dağ güneş için,
Gönül yâr için ağlar.

Bahçe bar verende gel,
Ayva nar verende gel;
Bir geldin hasta gördün,
Bir de can verende gel.

Bahçe bağa gider mi?
Ayva nara gider mi?
Ben sizlere sorayım
Bu yol yâre gider mi?

Bahçe har aldı gitti,
Ayva nar aldı gitti,
Azıcık aklım vardı,
Onu yâr aldı gitti.

Bahçe kapısı kilitli
İttirdim açamadım
Anneme duyurmuşlar
Çıktım da kaçamadım.

Bahçede barsız adam
Ayvada narsız adam
Kalaysız kaba benzer
Dünyada yârsız adam.

Bahçede gezer oldum
Okudum yazar oldum
Ben yârden ayrılalı
Kurudum gazel oldum.

Bahçede ot yolarım
Parmağıma dolarım
Yârim ile gezenin
Gözlerini oyarım.

Bahçede örümceğim
Ben sana görümceyim
Başkasına bakarsan
Abime diyeceğim.

Bahçeler bağlar oldu
Gözlerim ağlar oldu
Yaralı ceylan gibi
Meskenim dağlar oldu.

Bahçeler barıncalar
Ayvalar narıncalar
Bir yanım kurt kuş yedi
Bir yanım karıncalar.

Bahçelerde al erik,
Dallarını eğerik;
Bize Harputlu derler
Biz güzeli severik.

Bahçelerde al kiraz,
Biri al biri beyaz,
Madem beni seversin
Al kalemi mektup yaz.

Bahçelerde badılcan
Ben askere yazılcam
Ben askerden gelince
Gerdan benli kız alcam.

Bahçelerde bal kabak,
Açılır tabak tabak
Beni beğenmez iken
Aldığın mataha bak.

Bahçelerde börülce
Oynar gelin görümce
Oynasınlar bakalım
Bir araya gelince.

Bahçelerde ıtrışah,
Boyu uzun kendi şah;
İki gönül bir olsa
Ayıramaz padişah.

Bahçelerde lahana
Kıydım koydum sahana
Hiç ömrümde görmedim
Böyle zalim kaynana.

Bahçelerde maydanoz,
Maydanozu yoldunuz;
Toprakbaşı Vanlılar,
Siz de asri oldunuz.

Bahçelerde mor zambak,
Oynuyor iki ortak
İyi bak ağabeycim
Hangisi adam olacak.

Bahçelerde nar için,
Gül kopardım yâr için;
Analar kız doğurmuş
Kabadayılar için.

Bahçede olur bakla
Güvercin atar takla
İki gözümlü Ahmet Bey
Kese dibini yokla.

Bahçelerde pırasa
Yaprağına kar yağsa,
Oğlanlar bekâr kalsa,
Şu kızlara yalvarsa.

Bahçelerde sardunya,
Sardunyayı kırdın ya,
Beni beğenmiyordun,
Nasıl bana kaldın ya.

Bahçelerde sarmaşık
Sarmadan oldum âşık
Yâr aklıma gelince
Elimden düştü kaşık.

Bahçelerde sarmaşık
Sarmadan oldum âşık,
Yârle tokalaşmaya,
Bizim eller alışık.

Bahçelerde üzerlik,
Mevlâ'm vermiş güzellik;
Hoca bir muska vermiş,
Nazlı yâre nazarlık.

Bahçemizde bir kuş var,
Kanadında gümüş var,
Evvvel beni severdin
Şimdi sende bir iş var.

Bahçenin kapısını
Bir vuruşta açarım,
İstet yârim bir kere
Vermezlerse kaçarım.

Bahçenizde dut var mı?
Havada bulut var mı?
Ben yârimi kaybettim
Bulmaya ümit var mı?

Bahçeye indik miydi?
Karadut yedik miydi?
Karadutu yer iken
Ayrılak dedik miydi?

Bahçeye petek koydum,
İçine kepek koydum
Kaynanamın adını
Dikenli ipek koydum.

Bahçeye vurdum enser
Ucu yeşile benzer;
Dolaştım Şam'ı Şark'ı,
Yoktur yârime benzer.

Bak arının beyine
Aşğın dileğine
Kelepçe vuran yoktur
Sevdanın bileğine.

Baksana kuzucuğum,
Ben fena mı diyorum?
Seninle konuşanda
Sanki şeker yiyorum.

Balı koydum kazana,
Yolladım Trabzon'a;
Trabzon selam söyle
Ordu'daki Hasan'a.

Balıkesir hanları,
Boyalıdır camları,
Sür yârim koyununu,
Çıngırdasın çanları.

Balta vurdum sana,
Gürgen ne yarılırsın;
Bir şey demedim sana
Benden ne darılırsın.

Başındaki çemberin,
Dalı var çiçeği yok,
Ha bu cahil gönlümün,
Senden geçeceği yok.

Başındaki çemberim,
Oymalıdır oymalı
Oldun dünya güzeli
Sana nasıl doymalı?

Başındaki girebin
Yel aldı ortasını
Ben sana öğretirim
O kıza bakmasını.

Başındaki tokalar
Bizim dükkân tokası
Benim yârim sevdalı
Ondan açık yakası.

Başındaki tülbindin
Oyaları dik yatar
Alma yârim o kıızı
Senin haneni yıkar.

Başındaki yazmayı,
Yıkasam kurumuyor,
Yârin resmi var bende
Gülüyor konuşmuyor.

Başında Acem şalı,
Kırılınsın her bir dalı,
Girsin terin altına,
İkimizin ikbali.

Başındaki çemberi,
Ben bağlasam olmaz mı?
Ninen sevdiği kadar,
Ben de sevsem olmaz mı?

Başındaki tülbendi,
Ben dokudum dokudum,
Sevdanın okulunda
Yedi sene okudum.

Başındaki yazmanın,
Çiçekleri solmaz mı?
Kız açsana yüzünü
Biraz görsem olmaz mı?

Başörtümü uçurdum
Kavağın yaprağına
Ben yârî düşürecem
Sevda yataklarına.

Başörtümün gülleri,
Sarı olsun solmasın;
Muratlı kızlarını,
Beğenmeyen almasın.

Başörtümün gülleri,
Yana bakıyor yana;
A kız senin sevdiğin,
Bana bakıyor bana.

Bayburt'a giden yollar
Uzadıkça uzarlar,
Geçme bizim kapıdan
Eller bana kızarlar.

Bayırda harman olmaz
Sultandan ferman olmaz
Ben her kıza gelemem
Her kızda derman olmaz.

Bekirli'nin odunu,
Yakan bilir tadını;
Bekirli'den kız alan,
Hanım koysun adını.

Belimdeki bıçağım,
Saldırmadır saldırma,
Sevdiğimi alana,
Mevlâ'm murat aldırma.

Ben armudu dişlerim,
Sapını gümüşlerim;
Sevdiğimin ismini
Mendilime işlerim.

Ben bir fistan diktirdim,
Aynı limon sarısı,
Kırcalı mektebinde
Yüreğimin yarısı.

Ben bir gümüş fenerim,
Yana yana dönerim;
Hakikatsiz yâr sevdim,
Gençliğime yanarım.

Ben bir Hüma kuş idim,
Yoluna konmuş idim;
Neye uçurdun beni
Ben senin olmuş idim.

Ben bir karabiberim,
Yuvarlanıp giderim;
Çok konuşma kaynanam
Oğlun alır giderim.

Ben bir kekkik olaydım,
Yol boyuna konaydım,
Gelen geçen yolcuya
Ben yârîmi soraydım.

Ben bir küçük fenerim,
Yanar yanar sönerim;
Geç buldum tez yitirdim,
Onun için yanarım.

Ben bir uzun kamışım,
Kapına dayanmışım;
İster al ister alma,
Alnına yazılmışım.

Ben dayreyi çalarım
Gelsin annem dinlesin
Sevgilime vermese
Evladım var demesin.

Ben garip eşim garip,
Yolda yoldaşım garip;
Korkarım düşem ölem,
Mezarda taşım garip.

Ben güvercin olamam,
Daldan dala konamam,
Mumlar yakıp arasam
Yârim gibi bulamam.

Ben sana yel mi dedim
Duvarı del mi dedim
Demir kapı dururken
Bacadan gel mi dedim?

Ben seni pekmez sandım
Yüreğim yakmaz sandım
Yediğim tuz ekmeği
Başıma kakmaz sandım.

Benim saçlarım uzun,
Örmüyorlar sevdiğim,
Seni bana münasip
Görmüyorlar sevdiğim.

Benim saçlarım uzun
Uzun diye örmezler
Beni sana sevdiğim
Hısım diye vermezler.

Benim yârim çok güzel,
Taksi içinde gezer;
Gözlükleri takınca
Zeki Müren'e benzer.

Benim yârim piyade
Asker oldu Konya'da
Ölüm var ayrılık yok
Benim için dünyada.

Bergama hep mildir,
Beni söyleten dildir;
İki elin kan olsa,
Bana hâlini bildir.

Besmeleyle çık yola
Selam ver sağa sola
Benim devletli beyim
Vakti şerif hayrola.

Beyaz giyme toz olur,
Sarı giyme söz olur;
Gel yeşiller giyelim
Muradımız tez olur.

Beyaz şapka başında
Kalem oynar kaşında
Sana varırım amma
Askerlik var başında.

Beyköyü'dür köyümüz,
Zemzem akar suyumuz,
Sevip sevip ayrılmak
Yoktur öyle huyumuz.

Beyköyü'nün yağurdu,
Rüzgâr ile savurdu,
Anamın işi vardı
Beni babam doğurdu.

Beypınar'ın taşağızı,
Sabah öter kuşağızı,
Yaktı kül etti beni
Ömer Bey'in kızcağızı.

Bıldırcını vurdular,
Bir avuç kanı için.
Pencereye gelsene,
Babanın canı için.

Bindim söğüt dalına,
Baktım Üsküp yoluna;
Çıngırdaklı kuş olsam
Konsam yârın dalına.

Bir ay çiğdi kenarsız,
Ağam geçer fenersiz;
Öyle bir ah çekerim
Mahalleyle yanarsız.

Bir ay doğar kenarsız
Yâr vefasız ben arsız
Öyle bir ah çektim ki
Ateşimle yanarsız

Bir dalda iki ceviz,
Aramız derya deniz;
Sen orada ben burda
Ne bet kaldı, ne beniz.

Bir dalda iki elma,
Bana al kendin alma;
Kapında kölen olsam,
Azrail yârim alma.

Bir dalda iki elma,
Biri al birin alma,
Alnına yazılmışım,
İster al ister alma.

Bir dalda iki kiraz,
Biri al biri beyaz,
Kâtip kölen olayım,
Bir güzel de bana yaz.

Bir dalda iki kiraz,
Biri al biri beyaz;
İlâhî Kadir Mevlâm,
Güzeline bize yaz.

Bir elimde var çiçek
Sevecek sevmeyecek
A benim saf kardeşim
Çiçek nerden bilecek!

Bir gün o güne benzer,
Sine çift güle benzer;
Aydan gül tutulanda,
Yâr giden güne benzer.

Bir kayık yelken açtı,
Bir daha var açacak,
Bahçede bir gül açtı,
Bir daha var açacak.

Bir kız gördüm ağarır,
Bahçe verir bağ alır;
Bir gördüm bir de görsem
Cümle yaram sağalır.

Bir matara yaptırdım,
Tonya ustalarına,
Beni hekim etseler,
Kızlar hastalarına.

Bir mendil işle yolla
Ucun gümüfle yolla
İçine beş elma koy
Birini dişle yolla.

Bir mâni söylesene,
Gönlümü eylesene,
Ben çok mâni bilirim
Karşılık söylesene.

Bir sen söyle bir de ben,
Şeker ezsem dilde ben,
Sen zülûf gölgesinde
Koy yanayım günde ben.

Bir tas içinde pekmez,
Sen yesen bana yetmez;
Delikanlı kazancı,
Şimdiki süse yetmez.

Bir taş attım cevize,
Kızın adı Hafize;
Hafize'yi ver bize
Dünür olalım size.

Bir top atım çimene,
Çimenin çiçeğine;
İpek olsam sarılsam
Yârimin eteğine.

Biri yayar yayığı,
Biri yıkar kapları;
Biri oynar benimle.
Biri sallar beşiği

Bisiklete binersin,
Bizim orda inersin,
Annem sana sorarsa,
Lastik patladı dersin.

Bisikleti aynalı,
Şu oğlana varmalı;
Oğlan çok güzel ama,
Anası olmamalı.

Bitlis çayı bir umman,
Ben bu dertten kurtulmam;
Hasib'i sular aldı,
Ölsem bile unutmam.

Bitlis etrafı dağlar,
İçinde viran bağlar;
Ben derdime yanman da,
Dert derde değer ağlar.

Bitlis'in üç hamamı,
Gelir yemek zamanı;
Geline göz açtırmaz,
Kaynananın yamanı.

Bitlis'te Güzeldere,
Gidişin böyle nere;
Gözlerinin bakışı,
Renk veriyor güllere.

Bitlis'te ördüm kilim,
Yaman oldu pek hâlim;
Sevgilimi görende,
Titrer ayağım elim.

Bizim camın altında
Kim yemiş fıstıkları,
Çıkarma yâr ceketini,
Okurlar mektupları.

Bizim bahçede güller
Renkleri kan kırmızı
Yârimle konuşurken
Doğdu şafak yıldızı.

Bizim camın altında,
Herkes bunun farkında,
Biz yârimle konuştuk,
Kırklareli Parkı'nda.

Bizim evin önünde
Ayvalar şişman olur,
İlk yârini almayan,
Sonunda pişman olur.

Bizim evin önünde,
Cankurtaran bağılıyor,
Ne suç işledin yârim,
Jandarmalar arıyor.

Bizim evin önünde,
Dökümcü fabrikası;
Bir şey istemem yârim,
Bir ayak makinesi.

Bizim köyde düğün var,
Sevdiğim de gelecek;
Annem Kur'an'a el bastı,
Beni sana verecek.

Bizim köyün adına,
Ulaş diyorlar Ulaş,
Beni unutma yârim,
Her düğünde gel dolaş.

Bizim köyün kızları,
Sürmelidir gözleri,
Gözlerine bakarken,
Kaçtırdım öküzleri.

Bizim köyün yolları,
Çamurluktur kayarsın,
Bizim köyün kızları,
Dalgacıdır yanarsın.

Bizim lamba yanmıyor,
Koymamışım ona gaz,
Bu mâniler sanadır,
Dolmakalem al da yaz.

Bizim motor Ford ise,
Sizinkisi gazlı mı?
Kalk gidelim diyorsun,
Annen baban razı mı?

Bizim motor kırmızı,
Dolaşüyor Kıbrıs'ı,
Ben yâre izin verdim,
Alsın sevdiği kızı.

Bizim motor kırmızı,
Dolaşıyor Kıbrıs'ı,
Yârimle konuşurken,
Doğdu sabah yıldızı.

Bizim yayla yolunda,
Uzun uzun ağaçlar;
Benim gibi uşağa
Adam bir kız bağışlar.

Bostanlarda aşlama,
Aşlamayı taşlama,
Ben askere giderken,
Ağlamaya başlama.

Bostanlarda fasulye,
Anam gitti gezmeye,
Ben anamdan öğrendim,
İnce boncuk çizmeye.

Boz deve düzden gelir,
Yükü Kıbrıs'tan gelir,
Oğlanlar hastalanmış,
İlacı kızdan gelir.

Bu benim güzelliğim,
Ne yürekler yakacak;
Okluda pencere yok,
Yârim nerden bakacak.

Bu dağ bu dağı tartar,
Gün gelir derdim artar;
Bu dağa gelen Hızır,
Beni bu dertten kurtar.

Bu dağda kuş oturur,
Kuş kuşa yem götürür;
Bildir ki şad gönümde,
Bu yıl baykuş ötüşür.

Bu dağı delemem ki,
Yol yoktur gelemem ki;
Ben yârimi yitirdim
Kimseye diyemem ki.

Bu dağın ardı meşe,
Gün aş a gölge düşe;
Sevdaya söz katanın
Evine şivan düşe.

Bu dağın karı menem,
Gün vura erimenem;
Yedi yıl yerde yatsam,
Civanım çürümenem.

Bu dağın oylumuna
Kuş konar yaylımına
Gel hakkın helal eyle
Geldik yol ayırımına.

Bu dağlar olmasaydı,
Çiçeği solmasaydı,
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı.

Bu dağlar ulu dağlar,
Çiçeği sulu dağlar;
Ben derdimi söylesem,
Gün durur bulut ağlar.

Bu dere baş aşığı,
Çift boynuzlu koç gider;
Seven seveni alsa,
Kuşlara da hoş gider.

Bu dere baştan başa,
Çalkanır taştan taşa;
Fethetti bu dünyayı,
Mustafa Kemal Paşa.

Bu derede muşmula,
Muşmulayı taşlama,
On beş yaşa gelmeden,
Yâr sevmeye başlama.

Bu derenin uzununu
Kıramadım buzunu
Aldım Türkmen kızını
Çekemedim nazını.

Bu gün ayın sekizi,
Aşamadım denizi;
Al yanağın üstünde,
Koklamadım nergisi.

Bu kardeş hacı kardeş
Başımın tacı kardeş
Acep kısmet olur mu?
Kavuşa bacı kardeş.

Bu kiraz budak budak,
Olur, mu kiraz dudak,
Yarımca'nın güzeli,
Canımdır sana adak.

Bu sene yaylalarda,
Tez açmadı çiçekler;
Alacağım yârimi,
Düşmanlar görecekler.

Bu sular akar gider,
Taşları yıkar gider,
Dünya bir penceredir,
Her gelen bakar gider.

Bu yol Pasin'e gider,
Döner tersine gider;
Burda bir garip ölmüş,
Kuşlar yasına gider.

Bugün ayın on dördü
Kız saçını kim ördü?
Ördüyse yâr ördü
İspat eyle kim gördü.

Bugün ayın onudur,
Yüküm buğday unudur,
Evliye gönül verme,
Eve varır unuttur.

Bugün günlerden pazar
Kuş okur bülbül yazar
İkimizin derdini
Kadı deftere yazar.

Bugün hava serindir,
Girme suya derindir;
Hep güzeller seyranda,
En güzeli benimdir.

Bulak başı taş başı,
Ben istemem binbaşı,
Olursa paşa olsun,
Dosta düşmana karşı.

Bulancak'da çift çeşme,
Yârim ordan su içme;
Ellerin sözü ile,
Sakın benden vazgeçme.

Bulut bulut üstüne,
Bulut dağlar üstüne;
Buluta çok yalvardım
Yağma yârim üstüne.

Bulut yok şimşek çakmaz,
Yağmur yağmaz sel akmaz,
Bin yıl yanında olsam,
Bu gönül senden bıkmaz.

Bursa'dan Ankara'ya,
Köprü olsa kudretten;
Konuşalım sevdiğim,
Kurtulalım bu dertten.

Burnun havuç kaynana
Oğlun çavuş kaynana
Oğlun benle yan yana
Burdan savuş kaynana.

Bülbül eder güle naz,
Gül eder bülbüle naz,
Bugün bir şehre vardım
Ağlayan çok gülen az.

Bülbülüm bağ gezerim,
Mecnun'um dağ gezerim;
Seksen yerde yaram var,
El bilir, sağ gezerim.

C

Cam cama eklenir mi?
Dibinde beklenir mi?
Bir sene değil yârim
Dört sene beklenir mi?

Cam dibinde durursun
Cama tık tık vurursun
Kırma oğlan camları
Karakolu bulursun.

Cam dibinde küpeli
Dibini süpürmeli
İki kıza bakanın,
Yüzüne tükürmeli.

Cam içinde şişem yok
İçinde meneksem yok
Benim yârim yok burada
Ondan benim neşem yok.

Cama çıksam cam titrer,
Neşter vursam kan titrer;
Eloğlu benim neyim
Her görende can titrer.

Camdan aldım makası,
Açtım gömlek yakası
Bizim evden gözükür
Yârin arka bahçesi.

Cami yaptım değirmi,
Pencereleri yirmi,
Mahallede üç yiğit,
Biri benim değil mi?

Camide Hafız Mehmet,
Mevlit'i etti niyet,
Açtık ellerimizi
Sallialâ Muhammed,

Camiden gelen molla,
Babama dünür yolla;
Babam sana vermezse,
Pınar başını kolla.

Camiler arındayım,
Melekler yurdundayım;
El kaldırın duaya,
Yârimin derdindeyim.

Camiler medreseler,
Yârin gelir deseler,
Tende bir canım kaldı,
Veririm isteseler

Camilerden hu gelir,
Mermer taştan su gelir,
Allah Allah diyelim,
Elimizden ne gelir

Caminin avlusuyum,
İçinin servisiyim,
Eller ne derse desin,
Ben yârin delisiyim.

Caminin ezanı yok,
İçinde düzeni yok,
Dolaştım İnevi'ni,
Yârimden güzeli yok.

Caminin minaresi,
Yetmiş iki basamak,
İstemiyorum yârim,
Senden ayrı yaşamak.

Caminin müezzini yok,
İçinin düzeni yok,
Güzel bir ev yaptırdım,
İçinde gezeni yok.

Camiye fessiz gitme,
Alacaksan bekletme,
Tire çorap yolladım,
Ben varınca eskitme.

Camiye serdim halı,
İçi karanfil dalı,
Herkes maşallah desin,
Kimin var böyle yâri.

Cebimden ayna düştü,
Karıştı gazellere;
Benim eski huyumdur,
Bakarım güzellere.

Cebinde kuru üzüm,
Sevdiğim iki gözüm.
Senden başka seversem,
Kör olsun iki gözüm.

Ceviz dalı eğdiğim
Dibinde eğlendiğim
Hasta diye işittim
İyi olsun sevdiğim.

Cezvenin sapı yeşil,
İçinde kahve pişir;
Kurban olduğum Allah,
Beni dengime düşür.

Ç

Çağır oğlan bir mâni,
Gitsin kızın gümanı;
Altından köşk yaptırdım,
Gümüştten merdiveni.

Çanağa koydum loru,
Kışlada çalar boru,
Kadınlar rahat yaşar,
Adamlar çeker zoru.

Çapa vurdum pancara,
Teslim ettim kantara;
Hile yapma kantarcı
Basmam artık mantara.

Çay aşağı giderim,
Topal koyun güderim,
Eğer anam vermezse,
Bohçam alır giderim.

Çay tarlasında gördüm,
Sarı peştamalları,
Dünyaya şöhret vermiş
Bu Rize'nin çayları.

Çay taşı, çakmak taşı,
Çatıktır yârin kaşı
Çirkin ile bal yenmez,
Güzel ile taş taşı.

Çaya indim taş buldum,
Yüzüğüme kaş buldum,
Neredeydin a kaçak,
Yanıma yoldaş buldum.

Çaya inesim geldi,
Şeker yiyesim geldi,
Ala gözlü ablamı,
Gene göresim geldi.

Çaya vurdum turnayı
Gel oynayı oynayı
O yâr benim olmazsa
Neyleyeyim dünyayı.

Çayda çanak kırılmış
Kız oğlana vurulmuş
Oğlan almam dedikçe
Kız boynuna sarılmış.

Çayda kumlar kaynaşır
Suda balık oynaşır
Sokakta sesin duysam
Evde dilim dolaşır.

Çaydanlıkta çayım var,
Demlenecek neyim var,
Çok gamlanma kaynana,
Üç aylık bebeğim var.

Çayır uzun biçilmez,
Su bulanık içilmez,
Bana derler yârden geç,
Yâr tatlıdır geçilmez.

Çayırda kıldım namaz,
Yârim çıktı yaramaz,
Küçükten yâr seveni,
Kullar hiç ayıramaz.

Çayır ezme yârim,
Çimende gezme yârim,
Benim düşmanlarım çok,
Yalınız gezme yârim.

Çayırli deresinden,
Doldur yârim testini,
Çok canım sıkılıyor,
Gönder yârim resmini.

Çaykaradır kazamız,
Orda doğdu atamız,
Köyümüzden yukarı,
Sultan Murat yaylamız.

Çekmece çektir oğlan
Boyun geçektir oğlan
Senin bastığın yerler
Elvan çiçektir oğlan.

Çekmecemi açamam,
Gülден gömlek biçemem;
Padişah tahtın verse,
Ben yârimden geçemem.

Çeşme başı kurt izi,
Düşman ayırdı bizi;
Sevdayı veren Tanrı,
Bir gün kavuştur bizi.

Çeşme başında bakır,
Kurumuş takır takır,
Allah bizi uydurmuş,
Yâr karagöz ben çakır.

Çeşme başı beklerim,
Vay benim emeklerim,
Eller yârim dedikçe,
Sızılar kemiklerim.

Çıktım dağın başına,
Ürküttüm tavışanı.
Çok sevdalıklar gördüm,
Görmedim kavuşanı.

Çıktım Obruk Dağı'na
Karı dizleyi dizleyi
Yaralarım azdırdım
Yâri gözleyi gözleyi.

Çıktım pınar başına,
Sabun koydum taşına,
Anası kurban olsun,
Kızın oynayışına.

Çiçek açtı yaz geldi
Önüme kiraz geldi
Yemeğe kıyamadım
Bir tabağı az geldi.

Çiçek gibi her yanım
Sen hizmetçi ben hanım
Evden kovarım seni
Eğer isterse canım.

Çiçekler başındadır
Sürmesi kaşındadır
Kara gözlü sevdiğim
Henüz genç yaşındadır

Çiftim var harmanım yok,
Hastayım dermanım yok,
Ben sana gelecektim,
Elimde fermanım yok.

Çiğ süttten kaymak olmaz,
Güzele doymak olmaz,
Eğil bir kez öpeyim,
Yolcuyum durmak olmaz.

Çil ördek kaza benzer,
Erzincan yaza benzer;
Senin o dudakların,
Taze kiraza benzer.

Çimenli çarıklarım
Çimenleri çiğnerim
Ya sorun çimenlere
Geçti mi burdan yârim?

Çini tabakta vişne,
Oğlan peşime düşme,
Sana gönül veren yok,
Nafile, dile düşme.

Çizmem sarı sahtiyan,
Ağlar hâlimi duyan,
Aşkınla verem oldum,
Sen de Erciyes'te yan.

Çoban itin kudursun,
Arkacında su dursun;
Eğer meni almazsan,
Seni yıldırım vursun.

Çorabın yivine bak
Döndür de bağına bak
Yâr canın isteyince
Ankara dağına bak.

Çorap ördüm yaş imiş
Ayaklarım üşümüş
Yâri koynumda sandım
Uyandım ki düş imiş.

Çölde incir ağacı
Tadı zehirden acı
İçme dedim şarabı
Dedi sevda ilacı.

Çubuğum yok uzatam
Uzak yolun gözetem
Eşin yok benzerin yok
Seni kime benzetem.

Çulfa çukurda mısınız?
Ağca yumurta mısınız?
Eller yaylaya gitti
Sen hele burda mısınız?

D

Dağ başını kar aldı,
Gül yârimi hâr aldı,
Ecele borçlu kaldım,
Bir canım var yâr aldı.

Dağa çıkma taşa çık,
Arpalar yarı kılçık;
Yâr Allah'ın seversen,
Tezkeren al yola çık.

Dağda fıstık olur mu?
Ateş yastık olur mu?
Sen orda ben burada,
Böyle dostluk olur mu?

Dağda orman olur mu?
Aşkta ferman olur mu?
Yandım yandım kül oldum
Küle derman olur mu?

Dağda tavşan oynuyor
Yelesini yağıyor,
Yatmış yârim dizime,
Garip garip ağlıyor.

Dağdan indirdim tosun,
Tosun yerine koşun,
Seveceğim oğlanın,
Gözleri mavi olsun

Dağdan kestim çınarı,
Çınarın dalı sarı,
Ağlamaktan kurudu,
Gözlerimin pınarı

Dağdan kestim kereste,
Kuş besledim kafeste,
Yârin hasta dediler,
Yetiştim son nefeste.

Dağlar arası kaş kaş,
Şekerden tatlı kardeş;
Yıkılsın dağlar taşlar,
Kavuşsun bacı kardeş.

Dağlar başın kar aldı,
Gül etrafın har aldı,
Ecele borçlu kaldım,
Bir canım var yâr aldı.

Dağlar başına felek
Gözüm yaşına felek
Akıbet kuş kondurur
Mezar taşına felek.

Dağlar dağladı beni,
Gören ağladı beni,
Feleğin devri dolsun,
Çapraz bağladı beni.

Dağlar dağladı beni,
Gören ağladı beni,
Zincir urgan kâr etmez,
Zülfün bağladı beni.

Dağlar duman içinde,
Sözüm harman içinde,
Ben bir adam yitirdim,
Kayseri'nin içinde

Dağlar geçilmez oldu,
Güzel seçilmez oldu;
Kevser'e dönen sular,
Sensiz içilmez oldu.

Dağlar kalksın aradan,
Mektup gitsin karadan,
Yusuf Zeliha gibi,
Kavuştursun Yaradan.

Dağlar siz ne dağlarsız,
Kardan kemer bağlarsız;
Gül sizde, lale sizde,
Derdiz nedir ağlarsız.

Dağlarda çakal olur
Ağaçlarda dal olur
Ağzından en acı söz
Dökülürken bal olur.

Dağlarda geyik misin?
Çevremde beyit misin?
Çoktan haber almadım,
Devletten büyük müsün?

Dağlarda kar kalmadı,
Yürekte yağ kalmadı,
Daha çok yazacaktım,
Mektupta yer kalmadı.

Dalda al al kirazlar
Sofrada bir tepsi var
Mektubunu sık salar.
Benim sevdiçeğim yâr

Dalları bastı kiraz,
Sevdamı anlamadın,
Önce beni yalvarttın,
Şimdi sen yalvar biraz.

Dam başında duran kız,
Bayram geldi donan kız,
Bayram kurbandsız olmaz,
Canım sana kurban kız.

Dam başında üç güzel,
Damin çevresin gezer,
Elinde üç deste gül,
Kendi gülünden güzel.

Dam başının düzleri,
Elma gibi yüzleri,
Al yanağın altında,
Çakır çakır gözleri.

Dam kapısı açıldı,
İnce boncuk saçıldı,
Yâr kapıdan girince,
Gözüm gönlüm açıldı.

Dama attım değenek
Ortası benek benek
Geçti kızlar sürüsü
Hangisini beğenek?

Dama çıkasım geldi,
Çadır kurasım geldi,
Çadır değil muradım,
Seni göresim geldi.

Dama çıkma baş açık,
Her gören olur âşık;
Eğer gönlün bendeysel,
Bohçanı al yola çık.

Dama koydum yakacak
Şimdi yaylı kalkacak
Ben gidiyom askere
Sana kimler bakacak.

Damda kırat beslerim,
Karamanlı isterim,
Onu bana verseler,
Şeker ile beslerim.

Damda kürek kırıldı
Kız oğlana vuruldu
Ne yapalım annecim
Kavil böyle kuruldu.

Damda tavuk kümesi
Başında allı fesi
Oğlanlar vezir olsa
Yine kızın kölesi.

Damdan dama ip gerdim
İpekli mendil serdim
Şu komşunun oğlunu
Candan çiğerden sevdim.

Dantel örerim dantel
Dantelim kırışmıyor,
Yârimin resmi bende,
Gülmüyor konuşmuyor.

Daşığı'dan tuz aldım,
Gökdere'den kız aldım;
Yârım gel gir koluma,
Babamdan izin aldım.

Davarlar bere geldi
Ne güzel yere geldi
Kurban olam çobana
Dediğim yere geldi

Davulum güm güm öter,
İçinde duman tüter;
Arkadaşım beş ister,
Bana üçü de yeter.

Davulumun ipi kaytan,
Kalmadı sırtımda mintan,
Verin ağalar bahşişimi,
Sırtıma alayım mintan.

Davulumun ipi kaytan,
Sırtımda kalmadı mintan,
Bahşişimi ver artık,
Uyan Hakkı Bey uyan.

Davulumun ipi koptu
Çocuklar neden korktu
Şu sokaktan geçerken
Burnuma börek koktu.

Davulumun ipi tektir,
Benim adım deli Bekir,
Baklavayı bütün getir,
Yiyemesem geri götür.

Defimi çala çala,
Çıktım bir yüksek dala;
Korkarım dal kırıla,
Muratlar gözde kala.

Değirmen boş dolanır,
Suyu sarhoş dolanır,
Yârden bir kuşak gelmiş,
Belime beş dolanır.

Değirmenim dönerim,
Bezirgânım konarım;
Sırrımı beyan etmem,
Gizli gizli yanarım.

Deniz coştı göl oldu,
Yârım sana ne oldu?
Benim sana yandıgım,
Memlekette şan oldu.

Deniz dalgasız olmaz,
Kızlar sevda sız olmaz;
Yâri güzel olanın,
Başı belası olmaz.

Deniz dibi minare
Dalga vurdu kenara
Yeni zaman kızları
Bu yıl olmuş avare.

Deniz dibinde börek,
Yine ah çekti yürek,
Her bir şeye dayandın,
Buna da dayan yürek.

Deniz dibinde diken,
Yaktın beni gül iken;
Allah da seni yaksın,
Üç günlük gelin iken.

Deniz tuzsuz olur mu?
Balık pulşuz olur mu?
Kasabanın kızları
Yavuklusuz olur mu?

Deniz üstü piyade,
Muhabbetler ziyade,
Ölüm var ayrılık yok,
Bizim için dünyada.

Denizde alabalık,
Yüreğim ona yanık;
İsterim konuşayım,
Mahalle kalabalık.

Denizde koca balık,
Okkalıktır okkalık;
Anne beni evlendir,
Yetti artık bekârlık.

Denizde mataramız
Ayrı düştü aramız
Ne kadar ayrı olsak
Yürektendir yaramız.

Denizde urganım var,
Kadife yorganım var;
Sevdiğimi alırsam,
Kara koç kurbanım var.

Denize bak denize,
Bak nasıl çalkanıyor;
Merakımdan yüreğim,
Gittikçe kabarıyor.

Denize dalamadım,
Bir murat alamadım,
Kuş bile yuva yaptı,
Kuş kadar olamadım.

Denize dalayım mı?
Bir balık alayım mı?
Rodoplar'ın içinde,
Ben yârsız kalayım mı?

Denize dalayım mı,
Bir balık alayım mı;
Ay battı güneş doğdu,
Daha yalvarayım mı?

Denizin dalgasına,
Yapıştım halkasına;
Beni de götür yârım,
Varna kasabasına.

Denizin dibi derin,
Üstüne halı serin,
Sandık sepet istemem,
Beni yârime verin.

Denizin dibi kaya,
Cemalin benzer aya,
Ben o yârden usandım,
Benleri saya saya.

Denizin dibi mildir
Beni söyleten dildir
Pirimizi sorarsan
Ferhat ile Şirin'dir.

Denizin dibi minare,
Dalga vurdu kenara,
Yeni zaman kızları,
Bu yıl ölmüş avare.

Denizin kenarında
Sümbülümün sen benim
On dört yaşımdan beri
Sevdiğimsin sen benim.

Denizin ortasında
Mum yanar sofrasında
Benim bir yârim var
Tekirdağ ortasında.

Denizin ortasında,
Hoca ezan okuyor,
Varmaz kızlar şoföre,
Üstü mazot kokuyor.

Denizlerin kumuyum
Balıkların puluyum
Yeter sevdiğim yeter
Ben de Allah kuluyum.

Derdim var dağlar gibi,
Açmıyor güller gibi;
Bülbülün dili olsa,
Söylerdi eller gibi.

Derdimin yok ilâcı,
Sensin başımın tacı,
Ölümden korkmuyorum,
Hasret ölümden acı.

Dere akıyor dere,
İki taştan bir yere;
Başımı bağladılar,
İstemediğim yere.

Dere boyu gidelim,
Koyun kuzu güdelim,
Senle beni görmüşler,
Nasıl inkâr edelim.

Dere boyunda dutlar,
Dutlar kökünden patlar,
Yârim koyun güderken,
Gölge olsun bulutlar.

Dere boyunda hindi
Hindiler suya indi
Oğlu olan düşünsün
Kızlar on bine bindi.

Dere kumları gibi,
Balık pulları gibi,
Çiğerlerim yanıyor,
Cami mumları gibi.

Derede biter anık
El uyur ben uyanık
Yârim karalar bağlar
Benim ciğerim yanık.

Derede değirmenim,
Taşı var da bendi yok,
Benim sevgili yârim,
Adı var da kendi yok.

Dereden geçer iken
Başım aldı sazlara
Baba evlendir beni
Aklım kaldı kızlara.

Dereler buz bağladı,
Avcılar iz bağladı,
Beni bir gelin vurdu,
Yaramı kız bağladı.

Dereler gölgelendi,
Sinem kana bulandı;
Azrail can alanda,
Yâr boynuma dolandı.

Dereler ufak taşlı,
Ördekler yeşilbaşlı;
Kırcalı'nın kızları
Al yanak kalem kaşlı.

Derelerin çakılı,
Kimden aldın akılı,
Orta yerde oynayan,
Ağabeyimin çakırı.

Derenin kavakları,
Dökülür yaprakları,
Yârim orada ben burada,
Çınlasın kulakları.

Dereye indim durdum
Bir çift güvercin vurdum
Güzellerin içinde
Emine'ye vuruldum.

Dereye inen miller
Yâre döktüğüm diller
Unutulur mu yârim?
Seninle geçen günler.

Dert bende yara bende,
Eğlenmez yâre bende
Keklik yavrusu gibi
Ben kaldım perakende.

Dertliyim dağ gezerim,
Bülbülüm bağ gezerim;
Yüz bin yerde yaram var,
Âlem der sağ gezerim.

Derya kenarındayım,
Köşkü sarayındayım;
Gam çekme deli gönül,
Her gün hayalindeyim.

Deryadan gemi geldi,
Gönlümün gamı geldi,
Ağla gözlerim ağla,
Ayrılık günü geldi.

Deryaya dalan bilir
Dalmayan yalan bilir
Cevahirin kadrini
Can verip alan bilir.

Deryaya daldım çıktım
Bir balık aldım çıktım
Dünyayı böyle gördüm
Onu da saldım çıktım.

Dicle gibi ak güzel,
Gül menekşe tak güzel,
Ben sokaktan geçerken,
Pencereden bak güzel.

Dicle gibi akamam,
Her çiçeği takamam,
Babam görse öldürür,
Pencereden bakamam.

Dikenli'nin dağları,
Üzüm yapmaz bağları,
Üzüm yapsa bağları,
Evlenir oğlanları.

Dip odanın kilimi,
Tut kaynana dilini;
Tutmaz isen dilini,
Neye aldın gelini.

Diyarbakır karpuzu,
Ata vurdum mahmuzu,
Anası çeyiz ister,
Gel de satma öküzü.

Doğlan'dan gel Doğlan'dan,
Doğlan'ın avluları,
Sıra bize geliyor,
Tut yârim davulları.

Dolabın kapakları,
Çınarın yaprakları,
Kara gözlü yârimin,
Çınlasın kulakları.

Dolaylı peştamalın,
Diz üstüne dokunur;
O güzel yanaklara,
Yazı yazsam okunur.

Dolmuş geliyor dolmuş,
Tekeri ben olayım;
İçindeki şoförün,
Sevdiği ben olayım.

Doyum olmaz arkadaş,
Yaylanın sularına;
Türlü türlü çiçekler,
Serilmiş yollarına.

Dozer geliyor dozer,
Çekilin sizi ezer,
Benim sevdiğim oğlan,
Sinan Özen'e benzer.

Duman bastı dağlara,
Yayıldı ovalara,
Ela gözlü Eminem,
Geldi mi buralara?

Duman dağdan yukarı,
Girdi taşın altına,
Yâr yastığın yok ise,
Kolum başın altına.

Duman dumanı arar
Duman dağları sarar
Ceplerim şeker dolu
Gözlerim yâri arar.

Dumanım yayılamam
Ben senden ayrılamam
Ben senden ayrılırsam
Halim yamandır yaman.

Dut ağacı dut verir
Yaprağını kıt verir
Oğlan güzel kız güzel
Konuştukça tat verir

Dut dibinde bulgurum,
Ben bir yâre vurgunum,
Yâr beni almaz ise,
Ben kendimi vururum.

Dut yedim tuttu beni,
Hıçkırık tuttu beni,
Yarı yola varmadan,
Yârim unuttu beni.

Duvağın telli gelin,
Gümüştten elli gelin,
Buğulu gözlerinden,
Sevdiğın belli gelin.

Duvar dibinde kazık
Kaynanam öldü yazık
Öldüğüne yanmam da
Giden oduna yazık.
Duvardan keçi bakar,
Keçimin adı sakar;
Delikanlı dururken,
İhtiyara kim bakar.

Dünya dediğın inan,
İki kapılı bir han;
İnsan gelir dünyaya,
Geçirmeye imtihan.

Düşünürüm durarak,
Sağı solu sorarak;
Geçme kapım önünden,
Bıyığın burarak.

E

E kemeçem kemeçem,
Zerdali dalı mısın?
Meraklı çalılıyorsun,
Benden sevdalı mısın?

Edirne kavakları,
Kırılısın budakları;
Edirne'de ablam var,
Çınlasın kulakları.

Edirne tarafından,
Uçak geliyor uçak,
Yârim beni görmeye,
Kaçak geliyor kaçak.

Edremit üç bucaktır,
Suları soğucaktır;
Edremit'ten kız alan,
Cenneti bulacaktır.

Eğdim fındık dalını
Gel devşire devşire
Ölmeden koydun beni
Menşura teneşire.

Eğdim kiraz dalını,
Saydım yapraklarını,
Yârim hamamdan çıkmış,
Öptüm yanaklarını.

Eğme kaysı dalını
Sevme kötü gelini
Seversen bir güzel sev
Değsin dünya malını.

Eğmeler eğmeleri,
Beğenmez değmeleri,
Yeni fistan diktirdim,
Alırsın düğmeleri.

Ekin ekilen yere,
Sapı dökülen yere,
Can kurban canım kurban,
Kâkül kesilen yere.

Ekin ektim biç oğlan,
Her gün burdan geç oğlan;
Anam beni vermiyor,
Al da beni kaç oğlan.

Ekin ektim düzlere,
Diken oldum gözlere,
İşte ben gider oldum,
Ayaş kalsın sizlere.

Ekin ektim olacak,
Sevdan beni alacak,
İkimizin sevdası,
Kıyamete kalacak.

Ekin ektim ot bitti,
Dalında bülbül öttü,
Ötmez olaydın bülbül,
Yârim gurbete gitti.

Elâzığ uzun çarşı,
Dükkânlar karşı karşı,
Gel yârim konuşalım,
Dosta düşmana karşı.

Elbisesi filizi,
Kim bilir kalbimizi,
Esti bir hafif rüzgâr,
Ayırdı ikimizi.

Elbisesi ketenden,
Yârim indi trenden,
Boynuna sarılayım,
Gülünü incitmeden.

Elbisesi mor imiş,
Yâr sevmesi zor imiş,
Ben bir güzel kız sevdim,
İsteyeni var imiş.

Elde fincan gezdirir,
Kolda mercan gezdirir,
Sevdiğinden ayrılan,
Bir kuru can gezdirir.

Elde fincana kurban
Kolda mercana kurban
Eller mal âşıklısı
Ben de bir cana kurban.

Elek elek içinde,
Elek tekne içinde;
Tekirdağ'ın kızları,
Temiz yelek içinde.

Elek içinde elek,
Yâr giyer pembe yelek;
Ben yârimden ayrıldım,
Ayırdı çarkıfelek.

Eli elcekle gelin,
Kolu kolçaklı gelin,
Oğlanı ben doğurdum,
Çarpık bacaklı gelin.

Elim değdi eline
Mail oldum diline
Ben dünyayı değişmem
Saçının bir teline.

Elimde bal kaşığı,
Yârim sevda âşığı,
Bak nereden geliyor,
Mahallenin yakışığı?

Elimde sarı kâğıt,
Ağlarım saat saat,
İşte ben gidiyorum,
Oturun rahat rahat.

Elimdeki dayreyi
Yâr bir elle çalamaz,
Beyci köyü kızını
Her isteyen alamaz.

Elimdeki yaşmaktır,
Yükseklerden aşmaktır,
Bu dünyanın sefası,
Yâr ile dolaşmaktır.

Elin elimde değil
Kemer belimde değil
İsterim yanan gelem
Emir elimde değil.

Elinde demir orak,
Mektup göndersem ırak,
Cebinde tarağını,
Bana yadigâr bırak.

Elinde yeleceğim
Gelmedi göreceğim
Sevdadan deli oldum
Aşkından öleceğim.

Ellere yâr ellere,
Bülbül konmuş güllere;
Nice ki canım sağdır,
Vermem seni ellere.

Ellerimde eldiven,
Pembe güle nar demem;
Sevmiş olduğum yâri,
Kimselere veremem.

Elma al olanda gel,
Ayva nar olanda gel;
Hasta düştüm gelmedin,
Bari can verende gel.

Elma altında tilki,
Yavruları bir iki;
Yavruları içinde
En güzeli benimki.

Elma attım denize,
Geliyor yüze yüze,
Sevdiğimin sözleri,
Hediye kaldı bize.

Elma attım karşıya,
Yuvarlandı çarşıya,
Şu Havza'nın kızları,
Birer tabak turşuya.

Elma külde pişer mi?
Gül yanaktan düşer mi?
Sevip sevip ayrılmak,
Şanımıza düşer mi?

Elma yanak, gül yanak
Şimdi gelir bir sağnak
Haydi, beni almadın
Şu aldığın kıza bak.

Elma yolla nar yolla,
Babama dünür yolla,
Babam vermem diyorsa,
Çeşme başını kolla.

Elmada al olasin,
Servide dal olasin,
Dünyada bir arzum var
Sen bana mal olasin.

Elmanın irisine
Ben yandım birisine;
Annem beni çoban et,
Kızların sürüsüne.

Elmaya al değende,
Alma dalı eğende,
Koçlu kurban keserim,
Elim elin değende.

Elmaya al olaydım,
Serviyeye dal olaydım;
Elâ gözlü yârimin,
Atına nal olaydım.

Elmayı bütün dildim
Çamura düştü sildim
Ben yârin kıymetini
Gittikten sonra bildim.

Elmas yüzük parmakta,
Çifte benler yanakta;
Benim sevdiceğim kız,
Şu karşılıklı konakta.

Emek verip derdiğim
Askere gönderdiğim
Gayrı dayanamıyom
Tez gel gönül verdiğim.

Emine'm uzun uzun,
Ne beyaz idi yüzün,
Fındık para ederse,
Alırım seni güzün.

Emirdağ sen güzelsin,
Âşıkları üzersin,
Ben sandalla gezerken,
Sen türküler düzersin.

Emirdağ'ın kar dağı,
Akar katmerin yağı,
Ben senden ayrılalı,
Şaşırdım solu sağı.

Eni kenar bitmiyor,
Çividisi yetmiyor,
Şu halılar çıkalı,
Kızlar gelin gitmiyor.

Entarim şöyle böyle,
Anne terziye söyle,
Ne yapalım sevdiğim,
Taksiratımız böyle.

Entarim yeşil bezden
Ateşin yeğdir közden
Ben senden ayrılalı
Olmuşum iki gözden.

Entarimi ben biçtim,
Ateşine ben düştüm,
Ne kadar bahtsızmışım,
Asker oğlana düştüm.

Entarinin yeşili,
Ben kaybettim eşimi,
Bu mendil senin olsun,
Sil gözünün yaşını.

Entarisi al basma,
Alıp duvara asma,
Sen benimsin ben senin,
Ellere kulak asma.

Entarisi filizi,
Kim bilir kalbimizi,
Esti bir ince rüzgâr,
Ayırdı ikimizi.

Entarisi dikleme
Ufacık itekleme
Benden sana fayda yok
Boş kapı bekleme.

Erciyes'te duman var,
Pastırmada çemen var,
Hapsetmeyin evlere,
Kızlarda da bir can var.

Erciyes'ten su içtim,
Türkmen'inden kız seçtim,
İstedim vermediler,
Ordan gurbete göçtüm.

Erciyes'ten yel eser,
Buzu soluğum keser,
Babam da zalim çıktı,
Her gün bir dünür küser.

Eriğin çiçekleri,
Dalı yok budağı yok;
Ha bu deli gönlümün,
Senden geçeceği yok.

Eriğin dalı m'olur,
Azabın malı m'olur;
Cahil cahili sevmiş,
Onun günahı m'olur.

Erik altında durma,
Erik dalı sallanır;
Durma benim karşımda,
Başkası sevdalanır.

Erik dalı eğmeli,
Dibinde eğlenmeli,
Yazın çoban durmalı,
Kasımda evlenmeli.

Eriklerin çayırı,
Yana eğer başını,
Yârimin motoru var,
Çıkamıyor bayırını.

Erzincan servi direk,
Suyu nerden indirek,
Öyle bir ahbap yok ki
Yâre selam gönderek.

Erzurum çift-minare,
Keklik konar kenara;
Ben kurban, canım kurban,
Ağzı Kur'anlı yâre.

Erzurum evrilesin
Çark olup çevrilesin
İçinden yârim çıksın
Dibinden devrilesin

Erzurum kavakları
Dolar gider arkları
Don çalmış kırağ tutmuş
O yârin yanakları

Erzurum'a nar geldi
Yüce dağa kar geldi
İşittim yaz gelecek
Bugün bana yâr geldi

Erzurum'da bağ olmaz,
Kara salkım ağ olmaz,
Iraktan yâr sevenin,
Yüreğinde yağ olmaz.

Eskişehir yolunda,
İkidir hastane;
Yârden gelen mektubu
Eğlendirme postane.

Esmere ağ yaraşır,
Sineme dağ yaraşır;
Baykuşa viraneler,
Bülbüle bağ yaraşır.

Estir kavağım estir,
Bu gün beylere destur,
Belindeki hançeri,
Tabutumaya mih kestir.

Eştım eştım kum çıktı,
Kumun altı su çıktı,
Akşam rüyada gördüm,
Beyaz gömleğim çıktı.

Ev ötene ev yaptım,
Çıktım üstüne baktım,
Yârim gelecek diye,
Çifte lambalar yaktım.

Evimiz direk ister,
Gemimiz kürek ister,
Uzaktardan yâr seven,
Demirden yürek ister.

Eviniz üstü fırın,
Bacası bağı kurum,
Ben burada böyleyken,
Sen orda nasıl durun.

Evin önünde eşik,
Eşikte buldum beşlik,
Yolla oğlan dünürü,
Elden gidiyor gençlik.

Evinden uzak olma,
Düşmana konuk olma;
İşini kendin başar,
Kimseye de yük olma.

Evleri öte başta
Kuşlar öter ağaçta
Seni sevdim seveli
Aklım kalmadı başta.

Evleri sarı boya
Gel yârim doya doya
İç vereme tutuldum
Gamıma koya koya.

Evleri var üst başta,
Kurudum dalda taştta,
Sen orda ben burada,
Akıl kalmadı başta.

Evleri yapan usta,
Yeniden yıksın yapsın,
Pencere bırakmamış,
Delikanlılar baksın.

Evlerimiz alt başta
Kunduram kaydı taştta
A kız senin sevdanla
Akıl kalmadı başta.

Ey bıçağım bıçağım,
Ben seni satacağım;
Ha bu köyün içinde,
Ben bir kız alacağım.

Ey değirmen değirmen,
İssız yere durursun;
Ne mutlu gözlerine,
Ne güzeller görürsün.

Ey findığım findığım
Dallarına konduğum
Ben sevdim de el aldı
Odur benim yandığım.

Ey kavalım kavalım,
Şimşirin dalı mısın;
Gel bakalım aynaya,
Benden sevdalı mısın?

Ey kız senin işlerin,
Başıma bela açtı,
Eski sevdam var idi,
Onu kim aldı kaçtı.

Ey puşular puşular
El değmeden hışılar
Ben sevdiğimi aldım
Halt etmesin komşular.

Ey yaylalar yaylalar,
Çimen bağladınız mı?
Ben askere giderken,
Sizler ağladınız mı?

Ezme ile üzme ile
Yâr bulunmaz gezme ile
Kızlar eşsin mezarım
Sapı kısa kazma ile.

F

Fabrikanın önünde,
Bir yığın kömür müsün?
Dolmakalem elinde,
Bankada müdür müsün?

Fasulye kaynatırım,
Toprak tenceresinde,
Ben yârimle konuştum,
Mutfak penceresinde.

Fatsa, Ünye, Terme'den,
Şu Çaltı'yı dönelim;
Samsun güzel şehirdir,
Bir ziyaret edelim.

Felek, ağıdan felek
Ağu dağıtan felek
Çöp derdim yuva yaptım
Yuva dağıtan felek.

Felek vurdu taş ile
Gözüm doldu yaş ile
Yârim nere gideyim
Bu sevdalı baş ile.

Fesleğeni biçirim,
Budur yolum geçerim,
Düşmüşüm hayırsıza,
Neyse yazım çekerim.

Fesleğenim saksıda,
Ağam gezer Aksu'da,
Ben ağamı beklerim,
Akşam ile yatsıda.

Fındık dalda sararmış
Yaprakları kararmış
Yârim beni kaybetmiş
Bahçelerde ararmış.

Fındık fıstık olur mu?
Ateş yastık olur mu?
Sen orada ben burda
Böyle dostluk olur mu?

Fındık içi işlerim
Al yanaktan dişlerim
Eğer benim olursan
Saçların gümüşlerim.

Fındık zülüflerini,
Devşirdim elek elek,
O kırmızı basmadan,
Yapsan bana bir yelek.

Fırın üstünde fırın,
Durun ahbablar durun,
Güzel yârim geliyor,
Altın sandalye kurun.

Fırın üstünde kürek,
Ne yanarsın be yürek,
Her bir şeye dayandın,
Buna da dayan yürek.

Fırında dolu hamur,
Körükle yanar kömür;
Muradımız tez olur,
Allah verirse ömür.

Ficek ficek fil ola,
İçi dolu gül ola,
Ficek söyleyenlerin,
Dileği kabul ola.

Filibe yollarına,
Vara gele yorulдум,
Anne beni evlendir,
Bir güzele vuruldum.

G

Garibim bu gülşende,
Baykuşlar ötüşende;
Gariplik ne çetinmiş,
Baş yastığa düşende.

Garibim bu vatanda,
Gariplik kuşlar ötende,
Gariplik o zamandır,
Baş yastığa yetende.

Garibim geldim size,
Gerip demeyin bize,
Garibin bir başı var,
O da kurbandır size.

Garibim yoktur arkam,
Kanadım yoktur kalkam,
Çıkayım dağ başına,
Vatana doğru bakam.

Garibim yoktur arkam,
Kanadım yoktur kalkam,
Mevlâ'm beni kuş etsin,
Dönem sılaya uçam.

Garibim yoktur arkam,
Kanadım yoktur kalkam;
Çıkayım Şeyh Maksut'a,
Urfa'ya doğru bakam.

Gece aya çıkmalı;
Çirkinlerden bıkmalı,
Kiraz dalı altında,
Güzellere bakmalı.

Gece çıktım dışarı
Ayın peşinde yıldız
Çıkmıyorsun aklımdan
Ne gece, ne de gündüz.

Geceler ay ışığı,
Yok sözümün eksiği,
Mevlâ'm bir oğul versin,
Altın olsun beşđi.

Geceler geçti benden,
Aç gözüm doymaz senden;
Kâfir putundan dönmez,
Ben nasıl dönem senden?

Gel baştan başlayalım,
Bir diken aşlayalım,
Bu dikenin dibinde,
Yedi yıl kışlayalım.

Gel benim Gülizar'ım,
Sen söyle ben yazarım;
İki kaşın arası,
Olsun benim mezarım.

Gel gidelim sevdalım,
Bizim vatana kadar,
Yâr ben senden ayrılmam,
Dünya batana kadar.

Gel gidelim sevdiğim,
Bizim vatana kadar,
Ayrılmayalım yârim
Dünya batana kadar.

Geldi bahar ayları,
Gül açıyor bağlarda;
Sen Leylâ, ben de Mecnun,
Buluşalım dağlarda.

Gelin geldi evimize,
Şenlik kurdu köyümüze,
Hoş geldin allı gelin,
Sefa geldin pullu gelin.

Gelin gelin getirin,
Geçin geçin oturun,
Burası hoca evi,
Ne yiysin ne götürün.

Geline bak geline,
Kına yakmış eline;
Gelin küsmüş gidiyor,
Babasının evine.

Geline bak geline,
Gelinin tellerine,
Ne mutlu bu geline,
Gider istediğine.

Geline bak geline
Kına yakmış eline
Yazık olmuş geline
Düşmüş zalim eline.

Gelip geçtikten sonra,
Konup göçtükten sonra,
Destesi bir akçeye,
Vakti geçtikten sonra.

Geliyor mayıs ayı,
Toplayalım çayları,
Gidelim fabrikaya,
Alalım paraları.

Gemi geldi durdu mu?
İskeleye vurdu mu?
Söyle ey seher yeli,
Yâr hâlimi sordu mu?

Gemi gelir kaçarak,
Ateşini çakarak,
Annem beni vermezse,
Ben giderim kaçarak.

Gemi gelir Tuna'ya,
Tutulmuş fırtınaya;
Şimdiki zaman kızları,
Bozulmuş kaynanaya.

Gemi geliyor baştan,
Yelkenleri kumaştan,
Bir evlendim olmadı,
Evleneceğim baştan.

Gemi geliyor gemi,
Bacası ben olayım,
Güzel güzel kızların,
Kocasını ben olayım.

Gemi geliyor gemi
Ümit burnundan beri
Ben yârimi görmedim
Eylül ayından beri.

Gemi geliyor gemi,
Yüklediler pirinci,
Şu Trabzon içinde,
Benim yârim birinci.

Gemici başı mısın?
Cevahir taşır mısın?
Sana bir nişan versem,
Kalbinde taşır mısın?

Gemilerde talim var,
Bahriyeli yârim var;
O da gitti askere,
Ne talihsiz başım var.

Gemim deryada kaldı,
İşim feryada kaldı,
Öldüğüme gam yemem,
Hayif yâr yâda kaldı.

Gerdanından aşağı,
Saçların düğüm düğüm;
Yüreğimde ev kurdum,
Sığar mısın sevdiğim?

Gergefte sırma mısın?
Kâbe'de hurma mısın?
Sen orda ben burada,
Ah çekip durma mısın?

Gide gide yoruldum,
Sular gibi duruldum,
Şu karşığı oğlanın,
Gözlerine vuruldum.

Giden ay tutulur mu?
Bala tuz katılır mı?
Bu güzel kadayıflar
Kaymaksız satılır mı?

Giden oğlan bak beri
Elinde mor mendili
Sevdalandırdın beni
Kiraz ayından beri.

Gidene bak gidene
Güller sarmış dikene
Mevlâ sabırlar versin
Gizli sevda çekene.

Giderim dur diyen yok,
Kebab oldum yiyen yok,
Ayrılık gömleğini
Benden başka giyen yok.

Giderim elinizden,
Kurtulsam dilinizden,
Yeşilbaş ördek olsam,
Su içmem gölünüzden.

Giderken bize uğra,
Kebabı köze doğra;
Benden başka seversen,
Dermansız derde uğra.

Gidersen gidişimdir,
Yolları görüşümdür;
Eğil gözlerin öpem,
Belki son görüşümdür.

Gidiyom gidemiyom,
Al yeşil giyemiyom,
Seni candan seviyom,
Yüzüne diyemiyom.

Girebim kavuniçi,
Bağladım bugün için,
Dostlarım düşman oldu,
Seni sevdiğim için.

Git gelemem işim var,
Gergefte nakışım var;
İyirmiden bir eksik,
On dokuz kardeşim var.

Git yârim küpe yaptıır,
Ucuna elmas taktır,
Ben olmadık yerlerde,
Senin de işin yoktur.

Gitme yârim dağlara,
Gazel olur kurursun,
Verme beni ellere,
Sonra pişman olursun.

Gittim Arda boyunca,
Durdum testi dolunca;
Rodoplar'ı dolaştım,
Nazlı yâri bulunca.

Gittim soba yakmaya,
Yârim geldi bakmaya,
Yârimden mektup geldi,
Mecbur oldum kaçmaya.

Giy altınlı fesini,
Aç biraz kafesini;
Bir iki mâni söyle,
İşiteyim sesini.

Giydim çoraplarımı
Bağladım bağlarını
Eşimden ayrılalı
Erittim yağlarımı.

Giymişsin yine alı,
Gel edalı edalı,
Düğünümüz yaklaştı,
Bugün günlerden salı.

Gökler bulutlu kaldı,
Kuşlar umutlu kaldı,
Anahtar yâr koynunda,
Gönlüm kilitli kaldı.

Gökler yere iner mi?
Yanan ateş söner mi?
Yüreğimi aşk sarmış
Şerbet içsem söner mi?

Gökte yıldız bir sıra,
Yârim gider Mısır'a;
Yârim keklük ben şahin,
Giderim ardı sıra.

Gökte yıldız ellidir,
Ellisi da bellidir,
Yüz bin asker içinde,
Kara kaşlı benimdir.

Gökte yıldız ellidir,
Ellisi de bellidir,
Kara sevda çekenler,
Gözlerinden bellidir.

Gökte yıldız elliyle,
Köçek oynar ziliyle,
Ayağına taş batmış,
Siliyor mendiliyle.

Gökte yıldız sayılmaz,
Gül dikenden ayrılmaz;
İlgın'ın kızlarının,
Sevgisine doyulmaz.

Gökte yıldızlar, altmış
Kaşların keman çatmış
Allah bizi topraktan
Seni baldan yaratmış.

Gökyüzü mavi kaldı,
Kuş uçtu yavru kaldı,
Yârim anahtarını aldı,
Gönlüm kilitli kaldı.

Gönlüme yâr olasın
Evime gül olasın
Başkasını seversen
Benden beter olasın.

Görelle, Tirebolu
Giresun'da konuştuğum
Bulacak, Ordu bilir
Kıymetini fındığın.

Görümcem baş belası
Kaynana kazan karası
Damadı sorarsan
Baklavanın ortası.

Göver bostanım göver
Su gelir bendi döver
Küçükken yetim kaldım
Her gelen beni döver.

Gözlerim sende Dursun,
Bakmasın, sende dursun;
Can bende karar etmez,
Al bari sende dursun.

Gözlerin mavi mine,
Vuruldum perçemine,
Aşkın beni çevirdi,
Aslı'nın Kerem'ine.

Gözüm yaşın sel ettin,
Çuha idim çul ettin;
Ey Tanrı'm bu ne iştir,
Beni kula kul ettin.

Gül ağacı değilem,
Her gelene eğilem;
Çek elini elimden,
Ben sevdiğin değilem.

Gül dalını eğer mi?
Ucu yere değer mi?
Sende gönlü olmayan,
Böyle boyunca eğer mi?

Gül ektilim evlek evlek,
Kondu bir kara leylek,
Kışı beraber ettik,
Yazın ayırdı felek.

Gül ektilim ocak ocak,
Devşirdim kucak kucak,
Elin gülü kurumuş,
Senin ki de tomurcuk.

Gül olayım der beni
Kucağına ser beni
Hasretinle ölürsem
Kabul etmez yer beni.

Gül takınmış yakaya,
Bak yaptığı şakaya;
Beni bırakıp uçtu,
Kuş olup Ankara'ya.

Gül üşüdü gül üşüdü,
Kar yağdı gül üşüdü;
Beni dertlere salan,
O yârin gülüşüydü.

Güle bindim gülmedim
Gülden düştüm ölmedim
Küçükken bir yâr sevdim
Yâr kıymeti bilmedim.

Güle naz güle naz,
Bülbül eder güle naz,
Gezdim hicran bağların,
Ağlayan çok gülen az.

Gülistanda gül gerek,
Her güle bülbül gerek;
Sencileyin güzele,
Bencileyin yâr gerek.

Güller açıyor güller,
Açmış da eğilmişler,
Yârim evlendi ama,
Hiç mesut değilmişler.

Güllerim kana benzer,
Gökyüzü sana benzer;
Güzel kızın mânisi,
Erimiş bala benzer.

Gülüm kurutmam seni,
Suda çürütmem seni,
Senelerce görmesem,
Yine unutmam seni.

Gün batarken harmanda
Çuvallar var her yanda
Emmi sarmış tütünü
Yorulmuştur herhâlde

Gün kavuştu ırakta,
Gözüm karada akta,
Herkesin yâri geldi,
Benim yârim uzakta.

Gündöndü tarlalarda,
Merhamet ablalarda,
Köy yerine gidip de,
Sürünmem tarlalarda.

Güneş vuruyor güneş,
Maçka yaylalarına,
Kızlar kalktı gidiyor,
Tütün yapraklarına.

Güneşten insan bezer
Fındık içinde gezer
Yaz günü akşamından
Hafif bir meltem eser.

Güvercin havadadır,
El vurma yuvadadır,
Bir elim yâr elinde,
Bir elim duadadır.

Güvercinim uyur mu?
Çağırсам uyanır mı?
Yâr orada ben burda
Buna can dayanır mı?

Güzel seven çok kızım,
Kalbe giren ok kızım;
Aşka sakın kapılma,
Onun sonu yok kızım.

H

Ha bu akşam burada,
Yaprak salınmayacak,
Şaka maka diyoruz,
Kimse darılmayacak.

Ha burası neresi,
Maçka diyorlar, Maçka;
Yıprandıysa şalvarın,
Alırım sana başka.

Ha burdan Antakya'ya,
Köprü olsa kudretten,
Kavuşsak birbirine,
Kurtulurduk bu dertten.

Ha erdesin erdesin
Hangi camda perdesin?
Seven sabahtan gelir
Öğlen oldu nerdesin?

Haçan tuttum elini,
Eli yumuşak idi;
O da dedi kalbinden,
Ne güzel uşak idi.

Halayda gördüm seni,
Boyundan bildim seni,
Sen benim nasibimsin,
Ellere vermem seni.

Halep'ten çıktım yayan,
Mendilim dolu payam;
Ben sevdim eller aldı,
Dayan yüreğim dayan.

Halı dokurum halı,
Bitmiyor gâvur malı,
Şu halılar çıkalı,
Kızların benzi sarı.

Halılara Horasan,
Ara beni bulasın;
Gündüz hayalini kur,
Gece rüya göresin.

Halıyı kestim saçak,
Üstüne koydum bıçak,
Çıkmaz olsun bu halı,
Kızlar verem olacak.

Hamsi koydum tavaya,
Başladı oynamaya;
Geldim baktım hamsi yok,
Başladım ağlamaya.

Harmanda yığın yığın
Güneş dostu fındığın
Çalışır çoluk çocuk
Sesi ninni tırımığın.

Harmanı yuvarladım,
Samanı çuvalladım,
Kara gözlü abimi,
Allah'a ısmarladım.

Harmanlardan geçiver,
Ata yonca biçiver,
İki tane yâr olmaz,
Birinden vazgeçiver.

Harput dört dağ içinde,
Gülü çardağ içinde,
Harput'u Hak saklasın,
Bir yârim var içinde.

Hasköy'ün işlerini,
Gazeteye döşedim,
Yârim okusun diye,
Dört yıl yalnız işledim.

Hava bulut Kars ayaz;
Gelir m'ola Kars'a yaz,
Kâtip kurban olayım,
Benim hâlim Kars'a yaz.

Hava serin su serin
Bardak saklar su serin
Ben o yâre ne yaptım
Dolanır serin serin

Havada kar sesi var,
Başında mor fesi var;
Açın bakın konağı,
İçinde yâr sesi var.

Havalar da kelebek,
Kanadı benek benek,
Beni yârdan ayıran,
Kalbur satsın hem elek.

Havalar da kırlangıç,
Kanadı ayrıç ayrıç,
Beni yârdan ayıran,
Kan kussun avuç avuç.

Havalar da tayyare,
Selam söyleyin yâre;
Ben kendime yâr buldum,
Baksın başına çâre.

Havuz başı su başı,
Ben istemem onbaşı,
Olursa çavuş olsun,
Dosta düşmana karşı.

Havuzum dört köşeli,
İçi mermer döşeli,
Sarıp soluyorum,
Ben bu aşka düşeli.

Havza yolu briket taş
Dilim kuru gözüm yaş
Nasıl kavuşacağız
Fidan boylu arkadaş.

Hay uluma uluma,
Peynir koydum tuluma;
Söylersen mâni söyle,
Köpek gibi uluma.

Haydin gidelim kızlar,
Şu Bafra'ya tütüne,
Bu sevda nasıl sevda,
Yandık bütün bütüne.

Helkesi boş geliyor,
Sesi de hoş geliyor,
Seni zalimin kızı,
Gözün taşı deliyor.

Hereke fabrikası,
Her kumaştan dokuyor;
Benim sevdiğim oğlan,
Fakültede okuyor.

Hereke'dir köyünüz,
Buz gibidir suyunuz,
Köyünüzü beğendim,
Yok mu bekâr kızınız?

Hey bir ince bir ince
Kaşık saldım pirince
Bir incecik ter bürür
Yâr kapıdan girince

Hey dayı, kara dayı
Sakalın tara dayı
Karın kaybolmuş gitmiş
Çıra yak ara dayı.

Hey karayı, karayı,
Süpürelim sarayı;
Sen al giyin, men yeşil,
Düşman giysin karayı.

Hiç su olur akmaz mı,
Ateş olur yakmaz mı,
Tutalım sultan oldun,
Sultan kula bakmaz mı?

Hoş gelmişsin misafir
Oturacak yerim yok
Sana kahve yapayım
Cezvem yok, şekerim yok.

I

Irafa fincan koydum
İçine mercan koydum
Dediler yâr geliyor
Yoluna bir can koydum.

Irafdaki siniler,
El değmeden iniler;
Gurbette yâri olanın,
Sağ kulağı çınılar.

Iraftaki siniler,
El vurdukça iniler,
Köyümde bir yiğit var,
Haftada yâr yeniler.

İrmak kenarı şıvgın,
Üç oğlan bana vurgun;
İkisi şöyle böyle,
Biri boyuma uygun.

İrmak kumsuz kalır mı?
Dibi susuz kalır mı?
Senin gibi güzelin,
Gönlü yârsız kalır mı?

İrmaktan geçemedim,
Az doldur içemedim,
Üç beş dostu görünce,
Yazmadan edemedim.

İsparta'nın gülüyüm,
İzmir'in bülbülüyüm,
Çiçeklerin içinde,
Yârimin sümbülüyüm.

İ

İbrişim örmüyorlar,
Sevmişim vermiyorlar;
Tanrı'nın zalimleri,
Münasip görmüyorlar.

İçeride ara kapı,
Sürmesi çavdar sapı,
İkimizi ayıran,
Dilensin kapı kapı.

İğne düştü yerlere,
Alsam mı almasam mı?
Şu vefasız yârime,
Varsam mı varmasam mı?

İğne soktum söğüde,
Yârim gelmez öğüde,
Altın beşik yaptırdım,
Karnındaki bebeğe.

İğnem düştü bakarım,
Çok hastayım yatarım,
Karamanlı yâr gelmiş,
Ölü olsam kalkarım.

İki çeşme yan yana,
Su içsem kana kana,
Bana adresini ver,
Mektup yazayım sana.

İki çeşme yan yana
Su içtim kana kana
Seni doğuran ana
Olsun bana kaynana.

İki dere arası
Buldum altın parası
Davullarla düğün var
İki bayram arası.

İki tabak balım var,
Biri yense biri var,
İki tane yârim var,
Biri ölse biri var.

İlistir'den tuz alma,
Karşı köyden kız alma;
Karşı köyün kızları,
Seferberlikten kalma.

İn dereye dereye,
Dere kumun bu mudur?
Yazık yârim şanına,
Verdiğin söz bu mudur?

İn dereye dereye
Dere sana ırak mı?
Her gün her gün tarlaya
Sen babana şırak mı?

İn dereye dereye,
İnemeyenler de var,
Yârimle ikimizi,
Çekemeyenler de var.

İn dereye dereye,
Mile sarılıyorsun,
Ettin kendi kendine,
Kime darılıyorsun.

İn dereye saz kopar
Koparırsan az kopar
Benim bir sevdiğim var
Bana güler, göz kırpar.

İnce boncuk dizelim
Ben ablamdan güzelim
Ablamdan güzel değilsem
Başımı alır giderim.

İncecik yağmur çiler,
Yârim camları siler,
Yârim beni görünce,
Şapka altından güler.

İnci dizdim diziyle
Kimler görmüş gözüyle
Ben yârden vazgeçemem
Bir kıskancın sözüyle.

İnci serdim güneşe,
Bakan gözler kamaşa,
Elin yârî gül ise,
Benimkisi menekşe.

İnci serdim güneşe,
Gören gözler kamaşa;
Sen bir demet gül isen,
Ben de bir top menekşe.

İnci serdim hasıra,
Mektup gitmez Mısır'a,
Demirden çarık giyip,
Gideyim ardı sıra.

İnciyim üzülmüşüm,
Yakana dizilmişim;
İster al ister alma,
Alnına yazılmışım.

İndim bahçeye durdum,
Dokuz tane kız gördüm,
Dokuzunun içinde
Pembeliye vuruldum.

İndim dereden düze,
Su çiledim nergise;
Yedi yıl sevda çektim,
Güvem gözlü bir kıza.

İndim dereye durdum,
Bir çift güvercin vurdum,
Bir vefasız uğruna,
On beş altın bozdurdum.

İndim kuyu dibine
Baktım suyun rengine
Gece gündüz ağlarım
Düşemedim dengime.

İneceğim dereye
Kuma sarılacağım
Ettim kendi kendime
Kime darılacağım.

İnelim derelerin
Kumunu taşıyalım
Evlenmekten iyidir
Sevdalı yaşayalım.

İnleyim dinle gönül,
Dinleyim inle gönül,
İmil imil yanalım,
Senin derdinle gönül.

İp attım ucu kaldı,
Ocakta saçı kaldı,
Ben büyüttüm el aldı,
Yürekta acı kaldı.

İp attım ucu kaldı,
Tarakta gücü kaldı;
Ben sevdim eller aldı,
Yürekta acı kaldı.

İpek mendil katarım
Kalpten kalbe atlarım
Bana bir muska yazın
Kem gözlerden çatlarım.

İpliğin kör düğümü,
İsterler öldüğümü
Bir kerecik olsaydı,
Görseydim güldüğünü.

İplik sardım arşına
Yâr dayanmaz aşkıma,
Kara gözlü yârimi,
Şimdi aldım karşıma.

İplik serdim sergene
Gönül verdim ergene
Niye gönül verirsin
Kendini bilmeyene.

İreyhan tutam tutam,
Altın atam gül tutam;
Sevdiğimi versinler,
Atmış gün oruç tutam.

İskeçe'nin odunu
Yakan bilir tadını
İskeçe'den kız alan
Hanım koysun adını.

İstanbul yaza benzer,
Çil ördek kıza benzer;
Yârimin yanakları,
Taze kiraza benzer.

İstanbul yolu dardır
Mektubun dili vardır,
Durmayasın gelesin,
Dünyada ölüm vardır.

İstanbul'a giderken,
Sol taraf hastane,
Yârimin mektubunu,
Eğlendirme postane.

İstanbul'da bir oda,
Ay giriyor buluta;
Ben böyle yâri n'idem,
Gide beni unuta.

İstanbul'u gösteren,
Köprüsüdür köprüsü;
Oradan taksim olur,
Güzellerin hepsi.

İstanbul'un denizi,
Yeşil asma filizi;
Kör olsun düşmanımız,
Ayırdı ikimizi.

İşte ben gidiyorum,
Kuram çıktı Yemen'e,
Sağ taraftan vuruldum,
Kanım aktı çimene.

İşte ben gidiyorum,
Ya İstanbul ya Tonya,
Sevdim de alamadım,
Ey gidi yalan dünya.

İşte geldim Mardin'den,
Dolandım köşk ardından;
Duramadım a Zühre'm,
Ben de senin derdinden.

İyi bu sene püsler
Bahçeyi emek süsler
Fındığa on ay kaldı
Yine gülecek yüzler.

K

Kadife yastık yüzü,
Ne sanırsınız bizi;
Sevdasız oturmuştuk,
Sevda bürüdü bizi.

Kadifeden kesesi,
Kahveden gelir sesi,
Oturmuş kumar oynar,
Ciğerimin köşesi.

Kahve piştiği yerde,
Telve taştığı yerde,
Güzel çirkin bakılmaz,
Gönül düştüğü yerde.

Kahve Yemen'den gelir,
Bülbül çemenden gelir,
Ak topuk beyaz gerdan,
Her gün hamamdan gelir.

Kahveciyim ezelden,
Gönlüm geçmez güzelden;
Gönlünün gözü çıksın,
Sevmeseydim ezelden.

Kahvenin ardı meşe,
Gün aşa gölge düşe;
Yârimden ayıranın,
Evine şivan düşe.

Kahveyi pişiririm,
Korkarım taşırırım,
Yâr fikrime düşerse,
Aklımı şaşırırım.

Kâkülü koy kâğıda,
Belki gamım dağıta,
Sen beni koydun gittin,
Ben kalmışım kaygıda.

Kala boynunda kala
Kardeş boynunda vala
Bu ağırlığı çıkaranın
Eli koynunda kala

Kale başında tandır,
Yandır Allah'ım yandır,
Beni güvercin eyle,
Yârin evine kondur.

Kale kaleye bakar,
Kaleden sular akar,
Mestanlı'nın kızları,
Yaman bakar can yakar.

Kale kaleye karşı,
Kalenin içi çarşı,
Bir tomurcuk gül olsam,
Açılsam yâre karşı.

Kaleden atın beni,
Kızlara katın beni,
Göle'nin buğdayıyım,
Pahalı satın beni.

Kaleden iniş m'olur,
Ham demir gümüş m'olur;
Akşamdan söz verip de,
Sabahtan dönüş m'olur.

Kaleden iniyorum
Çağırсан dönüyorum
Derdimden kibrit oldum
Üfürsen yanıyorum.

Kalenin ardı Keşan,
Al çevrem sana nişan,
Gurbet ele gidersen,
Al da beline kuşan.

Kalenin ardı pınar,
Elimi soksam donar;
Sevdim de alamadım,
Yüreğim ona yanar.

Kamayı vurdum yere,
İnselin kanlı dere;
Gözüm çapkın alışmış,
Bakıyor güzellere.

Kamyon geliyor kamyon,
Taksilerin izinden,
Babamdan dayak yedim,
Oğlan senin yüzünden.

Kanara'nın köprüsü,
Hafif salları adamı,
Kanara'nın kızları,
İpsiz bağlar adamı.

Kapıları aynalı,
Şu oğlana varmalı,
Oğlan çok güzel amma,
Anası olmamalı.

Kapısı kanatlıya,
Ben gitmem kır atlıya,
Allah yazarsa yazsın,
Boynu kravatlıya.

Kar yağar ipek gibi,
Savrulur kepek gibi,
Beni sana vermezler,
Dolanma köpek gibi.

Kar yağar kürek ister,
Evimiz direk ister;
Abim kaldı gurbette,
Mevlâ'mdan sabır ister.

Kar yağdı gül üşüdü,
Dalda bülbül üşüdü,
Bir güldün aklım aldın
O nasıl gülüş idi.

Kara erik çağala,
Ye ki yaran sağala,
Hangi kitap yazıyor,
Ben sevem eller ala.

Kara erik kararsın
Annem beni arasın
Elkızının lafıyla
Oturup ağlamasın.

Kara gözlük takarsın,
Sen güzele bakarsın,
Güzel sana bakınca,
Bir çapkınlık yaparsın.

Kara kara böcekler,
Duvarı delecekler,
İstemediğim yere,
Zorla mı verecekler?

Kara kara bulutlar,
İçinden hap yuttular,
Deli gibi severdim,
Buz gibi soğuttular.

Kara kara kazanlar,
Kara yazı yazanlar,
Cennet yüzü görmesin,
Aramızı bozanlar.

Kara kiraz dibinde,
Kavl ü karar bağladık;
Ayrılıp da giderken,
İkimiz de ağladık.

Kara koyun kuzular,
Boynuzları yazılar,
Bekletmeyin ağalar,
Ayaklarım sızılar.

Kara kuş olmadın mı?
Dallara konmadın mı?
Şebek yüzlü kaynanam,
Sen gelin olmadın mı?

Kara şapkalı çoban,
Nereye konar oban,
Ben sana varacağım,
Dünür yollasın baban.

Kara tavuk tepeli,
Kulakları küpeli,
Boşuna beklemeyin
Gelebilmem şüpheli.

Kara tren ak tren,
Askerleri say tren,
Benim yârim kırk beşli,
Postasıyla say tren.

Karadır kaşın ördek,
Yeşildir başın ördek,
Her vakit çift gezerdin
Hanidir eşin ördek?

Karadır kaşın ördek,
Yeşildir başın ördek,
Çift gittin tek gelirsin,
Hani ya eşin ördek?

Karahamza çeşmesi,
Ne hoş olur içmesi,
Karahamza köyünde,
Hoştur dalga geçmesi.

Karahamza köyümüz,
Zemzem akar, suyumuz,
Sevip sevip ayrılmak,
Yoktur öyle huyumuz.

Karahamza yoluna,
Dikili taş olayım,
Yârin arabasına,
Direksiyon olayım.

Karahıdır yolları,
Dönümlüdür dönümlü,
Herkes alsın yârini,
Fani dünya ölümlü.

Karakoç'tur köyümüz,
Zemzem gibi suyumuz,
Sevip sevip ayrılmak,
Yoktur öyle huyumuz.

Karaman'ın koyunu,
Sonra çıkar oyunu,
Haddini bilmeyenin,
Arşınlarlar boyunu.

Karanfil deste deste,
Beni babamdan iste;
Eğer babam vermezse,
Yalvar Mevlâ'mdan iste.

Karanfil eker misin
Bal ile şeker misin
Yaktın beni dünyada
Ahrette çeker misin

Karanfil ekme yârim
Boynunu bükme yârim
Ben seninim sen benim
Hiç merak etme yârim.

Karanfil oymak oymak,
Olur mu yâre doymak,
Yâre doydum diyenin,
Caizdir boynun vurmak.

Karanfili budayım,
Sen çiğne ben yutayım,
Senin tatlı sözünü,
Ben nasıl unutayım.

Karanfili ekemedim,
Suyunu dökemedim,
Yârimden ayırdılar,
Yüzünü göremedim.

Karanfil kurutmadım
Yâr seni unutmadım
Hatırın saydım da
Üstüne yâr tutmadım.

Karanfil oylum oylum,
Geliyor servi boylum
Servi boylum gelince
Şen olur deli gönlüm.

Karanfili tak da gel,
Nazlı nazlı bak da gel,
Her gönülde yerin var,
Sular gibi ak da gel.

Karanfilim ek beni,
Saksılara dik beni,
Allı morlu açarsam,
Al, göğsüne tak beni.

Karanfilim ek beni,
Saksılara dik beni;
Eğer katmer açarsa,
Top zülfüne tak beni.

Karanfilim ek beni
Sulu yere dik beni
Eğer çiçek vermezsem
Kazma ile sök beni.

Karanfilim ez beni,
Hamaile yaz beni;
Eğer benden dönersen,
Hamail çarpsın seni.

Karanfilim gülüm yok
Bülbül oldum dilim yok
Yârimden ayrılalı
Ağlamadık günüm yok.

Karanfilim mor açar
O pembeye döner mi?
Baştan beni yaktın yâr,
Yanan ateş söner mi?

Karanfilim mor bana,
Neden baktın hor bana,
Dediklerinden utan,
Bulunmaz mı yâr bana?

Karanfilim üç çatal,
Üçü de ayrı açar;
Şu Tekirdağ kızları,
Alır bohçayı kaçar.

Karanfilin filili,
Nerden aldın bu dili,
Bu dil buranın değil,
İstanbul'un bülbülü.

Karanfilin filizi,
Kim bilir kalbimizi,
Esti bir hafif rüzgâr,
Ayırdı ikimizi.

Karanfilsin açarsın,
Açılmaya korkarsın;
Deseler yâr geliyor,
Hasta iken kalkarsın.

Karanfilsin tarçınsın,
Ne bu kadar hırçınsın,
Ne büyüksün ne küçük,
Tamam, benim harcımsın.

Kardeş benim neliğim
Göğsümde iğneliğim
Göçende göçüm kardeş
Duranda gölgeliğim.

Kardeşim karlı taşım
Kardeşe kurban başım
Derdini bacın çeksin
Vay demesin kardeşim.

Kardeşimin boynunda,
İki beşi bir yerde;
Gel kardeşim gidelim,
Bayramımız bir yerde.

Kardeşin bacısı var
Yürekte acısı var
Kardeş ile bacının
Ne hoş gelececi var.

Karpuz kestim kan gibi,
Uzadı urgan gibi,
Yarımca'nın kızları,
Kınalı kurban gibi.

Karpuz kestim yiyen yok,
Ağızım yandı diyen yok,
Sevdiğime kavuştum,
Gözün aydın diyen yok.

Karpuz kestim yiyen yok,
Hâlin nedir diyen yok,
Bu sabah yârı gördüm,
Günün aydın diyen yok.

Karşı bağıın üzümü
Gelin kırma sözümü
Utandım diyemiyom
Bir öpeyim yüzünü.

Karşı dağda talan var,
Beni derde salan var;
Çek bayraktar bayrağı,
Gözü yolda kalan var.

Karşı dağı gün çaldı
Yüksek gönlüm alçaldı
Ben böyle oldum diye
Hep düşmanlar el çaldı.

Karşıda ala inek,
Tüyleri benek benek,
Boğazımdan geçmiyor,
Yârsız yediğim yemek.

Karşıda gördüm seni,
Gül ile derdim seni,
Gözüme güvenmezken,
Yâdlara verdim seni.

Karşıda kaba yıldız,
Kuyruğu ucu kunduz,
Seni benden ayıran,
Dilensin gece gündüz.

Karşıda kara erik,
Dallarını eğerik;
Bize Harputlu derler
Ölene dek severik.

Karşıda kara kedi,
Ağzında leylek eti,
O yâr benim olmazsa,
Yıkarım memleketi.

Karşıda kara yılan,
Kaşları divan divan;
Beni yârden ayıran,
Ne din bulsun ne iman.

Karşıda koyun kuzu,
Kırılmıştır boynuzu;
Benim bir sevdiğim var,
İstanbul'un yıldızı.

Karşıda koyun kuzu,
Kıvıl kıvıl boynuzu;
Paraya tamah etmen,
Dengine verin kızı.

Karşıda kuş idim yâr,
Aç koynun üşüdüm yâr,
Ben can deyim sen can de
Tek sesin işitim yâr.

Karşıda medreseler,
Yârin geldi deseler;
Bir kuş kadar canım var,
Verirdim isteseler.

Karşıda motoru var,
Üstünde doktoru var;
Gideceğim oğlanın,
Ferguson motoru var.

Karşıda mum ağacı,
Bir evde iki bacı,
Büyüğü şöyle böyle,
Küçüğü can ilacı.

Karşıda yeni yapı,
Beş pencere beş kapı,
Beni yârden ayıran,
Dilensin kapı kapı.

Karşıdaki gök ekin,
Aldırdım elimdekin,
Her soran benzim sorar,
Sormazlar kalbimdekin.

Karşıdan atlı geçti,
Nalı parlattı geçti;
Ellere selam verdi,
Bizi ağlattı geçti.

Karşıdan gelen atlı
Altında kilim katlı
Anam babam hoş olsun
Yârim hepsinden tatlı.

Karşıdan görünürsün,
Çarşafa bürünürsün,
İpek çarşaf içinde,
Ne güzel görünürsün.

Karşıdan ünlüyorlar
Patlıcan belliyorlar,
Bu köy nasıl köy imiş,
Varmadan övüyorlar.

Karyolanın yayları
Ben beklerim ayları
Yârim gelecek diye
Yapıyorum çayları.

Kasabaya giderken,
Karahamza korusu,
Yârim sana gidecem,
Budur işin doğrusu.

Kasabaya varan ben,
Dolmakalem alan ben;
Rüştiye'nin içinde,
Birincilik alan ben.

Kasabın satırı var,
Yanında yatırı var,
Ben kasap olmadım ya,
Paranın hatırı var.

Kasatura çelikten,
Nam almışım felekten,
Türk askeri korkar mı,
Vatan için ölmekten.

Kaşından kirpiğinden,
Doymadım beyim senden,
Yağmur yağar yer doymaz,
Ben nasıl doyum senden.

Kaşını eğdiriyor,
Kirpiğe değdiriyor,
Çok güzel değil ama,
Kendini sevdiriyor.

Kaşların çaktır oğlan,
Kirpiğin oktur oğlan,
Çoktan seni severim,
Haberin yoktur oğlan.

Kaşların kalem işi,
Gözlerin zümrüt taşı,
Din ayrı kâfir etmez,
Senin ettiğın işi.

Kaşıklıkta kaşığız
Biz yârimle âşığız
Kimseler ayıramaz
Saç gibi dolaşığız.

Kaşların karasına,
Mîl çekmiş arasına,
Yâri ilaç diyorlar,
Kalbimin yarasına.

Kavak kavaktan uzun,
Kavakta olmaz üzüm,
Alma ecel ebemi,
O benim iki gözüm.

Kavak senden uzun yok
Dallarında üzüm yok
O yâr küsmüş gidiyor
Döndürmeye yüzüm yok.

Kavak yelleri eser,
Dost ile düşman ne der,
Ya evet ya hayır de,
Kararını çabuk ver.

Kaya dibi Horasan,
Yârimin adı Hasan,
Onu bana verseler,
Yok olur cümle tasam.

Kaya dibi kar imiş,
Yağmış yağmış erimiş,
Otuz iki meyvenin,
En tatlısı yâr imiş.

Kaya dibi saz olur,
Gül açılır saz olur,
Ben yârime gül demem,
Gülün ömrü az olur.

Kayadan indirmişler,
Trene bindirmişler,
Kara saçlı yârime,
Gurbete göndermişler.

Kayadan öküz bakar,
Öküzün alını sakar,
Delikanlı dururken,
Sakallıya kim bakar.

Kayalar buz bağladı,
Avcılar iz bağladı,
Beni bir gelin vurdu,
Yaramı kız bağladı.

Kayalar karda kaldı,
Bülbüller zarda kaldı,
Gönlüm kapısı kitli,
Anahtar yârde kaldı.

Kayalar kertilmesin,
Yemenim yırtılmasın;
Beni yârden edenler,
Can verip kurtulmasın.

Kayalar yarılmasın,
Yâr bana darılmasın,
Yâr bana darılıp da,
Ellere sarılmasın.

Kayığımın sereni,
Duyamadım geleni;
Acep nereye zorlar,
Sevdalıktan öleni.

Kaynanayı n'etmeli,
Kaynar suya atmalı,
Aman yandım dedikçe,
Altına odun çatmalı.

Kaz ayağı kumdadır,
Babam uzak yoldadır,
Seslendim sesim gitmez,
Van dağları duldadır.

Kebabı köz öldürür
Ateşi su söndürür
Yiğidi kılıç kesmez,
Bir acı söz öldürür.

Kekliğim seker ağlar,
Tüyünü döker ağlar,
Anasız gelin olan,
İçini çeker ağlar.

Kekliğimi vurdular
Kanadını kırdılar
Daha ben ne idim ki
Yârimden ayırdılar.

Keklik taşta ne gezer
Kalem kaşta ne gezer
Meyil vermiş güzele
Akıl başta ne gezer.

Kemah'ın üstü kaya,
Kızları benzer aya;
Kemah'tan kız alanın,
Emeği gitmez zaya.

Kemençemin başına,
Vururum tırak tırak,
Ben babamı bıraktım,
Sen de anneni bırak.

Kemençemin üstüne,
Oynar parmakçıklarım,
Ne oldu sana yârim,
Soldu yanakçıkların.

Kemençenin üstüne,
Yayı sürerim yayı,
Kız sana vurulalı,
Kayıp ettim dünyayı.

Kemer ağır kalkmıyor
Yâr yüzüme bakmıyor
Dün gelmiş bugün gider
Hiç Allah'tan korkmuyor.

Keşan'a gider iken,
Kuş konmuş serenlere;
Bir daha gönül vermem,
İki yâr sevenlere.

Keşkeği ver fırına,
Pişiversin yarına,
Yalnız yeme sevdiğim,
Haber sal dostlarına.

Keten bezim filfli,
Kimden aldın bu dili,
Bu dil buranın değil,
Sandım Bursa bülbülü.

Keten gömlek beden dar,
Beni koyup giden yâr,
Sen bana kıymaz idin,
Sana bir öğreten var.

Keten gömlek dört enden,
Ne tez usandın benden,
Usanacağı bilsem,
Alırdım gönlüm senden.

Keten gömlek sekiz kat,
Dördün giy dördünü sat,
Başka bir yâr seversen,
Kalkmaz döşeklerde yat.

Keteni bez edeyim,
Hangi yol gözeteyim,
Kara gözlü yârimi,
Kimlere benzeteyim?

Ketenim var tarakta
Bir yâr sevdim ırakta
Varsın ırakta olsun
Sevgisi var yürekte.

Kına yakmış eline,
Şal kuşanmış beline;
Ağlamak yakışır mı
Senin gibi geline.

Kır beygir yoldan gelir,
Yükü Burgaz'dan gelir,
Askerde hasta olan,
Dermanı kızdan gelir.

Kırcalı'nın reisi,
Mastanlı'dan mal çeker;
Madem bende gönlün var,
Yolla kıymetli şeker.

Kırcalı'de üç doktor,
Derdime derman yoktur;
Sevdadan ölenlere,
Dünyada ilâç yoktur.

Kırcalı'nın arası,
Mestanlı'nın karası,
Babamın kesesinde,
Sayılıdır parası.

Kırklar'dan yumak aldım,
İkisi Örenbayan
Sen değil miydin yârım,
Akşam bana yalvaran?

Kırklareli Camisi,
Yanıyor minaresi,
Anne sevdiğim ölmüş,
Geçiyor cenazesi.

Kırlarda altın seren
Sen ol çiçeği deren
Yârim karşına çıkar
Sana kalbini veren.

Kırmızı gül kalburda,
Çok şey var bu sabırda,
İkimiz bir gün ölse,
Koysalar bir tabuda.

Kırmızı taksi geliyor,
Dağlara taşı doluyor,
Gelin oluyor ablam,
Sıra bana geliyor.

Kırmızıyım ez beni,
Altın tasa süz beni;
Sen divit ol ben kalem,
Ak gerdana yaz beni.

Kış gününde kar tatlı,
Yaz gününde nar tatlı;
Karla nar şöyle dursun,
İkisinden yâr tatlı.

Kız saçların örmezler,
Seni bana vermezler,
Gel ikimiz gidelim,
Annen baban duymazlar.

Kız sana demedim mi?
Çıkma o ağaçlara,
Düşer sakatlanırsın,
Yazık olur saçlara.

Kızılıklar oldu mu?
Selelere doldu mu?
Yolladığım pabuçlar
Ayağına oldu mu?

Kızım kınan kutlu olsun,
Burda dilin tatlı olsun,
Çağırın anasını,
Kızını, gelin görsün.

Kızın adı Melek'tir,
Elbisesi yelektir;
Yakasına gül takmış
Seviyorum demektir.

Kiği aldır alınmaz,
Dibi saldır delinmez;
Kiği'nin dilberleri,
Hiç bir yerde bulunmaz.

Kiraz dalı eğmeyim
Tellerine değmeyim
Ahdim olsun bir daha
Osman adlı sevmeyim.

Kiraz koydum sepete,
Yâr oturur tepede,
Öyle bir yâr sevdim ki,
Şan verir memlekete.

Kirazımız dal bastı,
Dalları kiraz bastı,
Delikanlı söz etti,
Kızlar yüzünü astı.

Kiremitte gezersin,
İnci boncuk dizersin,
Alınmasın güzeller,
Sen hepsinden güzelsin.

Kolundaki saati,
Sen kurma ben kurayım,
Haftalar yedi sekiz,
Ya ben nasıl durayım.

Kolundaki saati,
Sen kurma ben kurayım,
Lacivert elbisene
Ütüyü ben vurayım.

Kovanlı kavakları,
Tellidir yaprakları;
Uzaktaki yârimin,
Çınlasın kulakları.

Koydum güğümü suya,
Aka aka su dolsun;
Tutuldum sevdalara,
Allah yardımcım olsun.

Koyun kuzulayanda,
Yara sızulayanda;
Ben seni nerde bulam,
Gönlüm arzulayanda.

Koyunum Arap gibi
Üzümüm şarap gibi
Yâri olmayan evin
Hâlleri harap gibi.

Koyunlarım sayada,
Saya Harmankaya'da;
Alacaksan al yârim,
Ölüm var bu dünyada.

Koyunum var Karaman,
Kaybolursa araman,
Ben bir rençper kızuyım,
Şehirliye yaramam

Koza yapraksız olmaz
Dibi topraksız olmaz
Sevda çeken kimsenin
Cebi mektupsuz olmaz.

Kömür taştan karadır
Kalem kaştan karadır
Bu benim kara bahtım
Zaten baştan karadır.

Köprü altında pıtrak,
Minder serdim oturak;
Hoca gözün kör olsun,
Kes nikâhı kurtulak.

Köprü başında çiçek,
Çiçekler biçilecek,
Ben bir çeşme yaptırdım,
Sevdalılar içecek.

Köprü başında diken,
Yaktın beni gül iken;
Allah da seni yaksın,
Üç günlük gelin iken.

Köprüden geçemedim,
Az doldur içemedim,
Sen benden vazgeçtiysen,
Ben senden geçemedim.

Köprüden geçemedim,
Köprü salladı beni;
Benim hiç günahım yok,
Annem vermedi beni.

Köprünün altı çiçek,
Sevenler ölmeyecek,
Benim sevdiğim oğlan,
Hiç içki içmeyecek.

Kravatım çözüldü,
Bağla sevgili bağla,
Ayrılık bize düştü,
Sarıl boynuma ağla.

Kulağında küpeler,
İkilidir ikili,
Yârim sana gitmezsem,
Ciğerlerim lekeli.

Kum birikmiş derede
Vefasız yâr nerede?
Geçersin belki dedim
Bekledim pencerede

Kundurası boyalı,
Sevdiğim Haskovalı;
Yedi sene oluyor,
Ben o yâri bulalı.

Kunduramda var cila
Çıktım incecik dala
Az kalsın düşem ölem
Yârimi eller ala.

Kurşun attım fidana,
Fidanı vuramadım;
İki sevdam var iken
Birini alamadım.

Kuru dal aşlanır mı,
Toprağı yaşlanır mı;
Küçükten sevilen yâr,
Ele bağışlanır mı?

Kuş kafese girmiyor,
Buna aklım ermiyor,
Hiç boşuna ah çekme,
Annem beni vermiyor.

Kuyu başında bakır,
Yâr gelir çakır çakır,
Zenginsin diye vardım,
Kurudun çatır çatır.

Kuyu başında kova,
Git esnafa esnafa;
Akranların evlenmiş,
Sen de evlen Mustafa.

Kuyu başında kuyu,
Uyu sevdiğim uyu,
Kimler içirdi sana,
Benden ayrılık suyu.

Kuyudan su çekerim,
Al bakıra dökerim,
Kimseler bilmez ama
Kara sevda çekerim.

Kuyunun kapakları,
Çınarın yaprakları,
Gurbetteki yârimin,
Çınlasın kulakları.

Kuyuya saldım urgan,
Benim sevdiğim çoban,
Kepenekte üşürsen,
Göndereyim bir yorgan.

Küçük beyaz kelebek,
Kondu fındık dalına,
Sensiz gönül bağlamam,
Bu dünyanın malına.

Küfedeki nar mıdır?
Yanındaki yâr midir?
Doğru söyle sevgilim,
Senden başka var mıdır?

Küp dibinde unum var,
Mevlâ'dan umudum var;
O yâr benim olursa
Yatırlara mumum var.

Küp içinde bulgurum,
Keman kaşa vurgunum,
Söyleyenler söylesin,
Ben o yâra vurgunum.

Küp içinde deleme
Kaşlar benzer kaleme
Gizlice gönül verdik
Sen duyurdun âleme.

L

Lâdik halısı mısın?
Elmas yarası mısın?
Her gelen seni sorar,
Bağdat valisi misin?

Lambanın arasından,
Aldım cimbizla gazı,
İki kıza bakana,
Derler eşek cambazı.

Lebeni ey lebeni
Elekten ele beni
Alacaksan al artık
Düşürme dile beni

Leblebi koydum tasa
Doldurdum basa basa
Benim yârım çok güzel
Azıcık boydan kısa

Limonu ektim taşa
Bitmedi kaldı kışa
Kız ben seni alırdım
Askerlik geldi başa

Limonu soyamadım,
Tabağa koyamadım,
Ne ılık kanın varmış,
Ben sana doyamadım.

Lokman dünya hiç demiş,
Ektiğini biç demiş,
Dertli zoru görünce,
Geç yiğidim geç demiş.

M

Maden'in altı bakır,
Yârim gözlerin çakır;
O çakır gözlerine,
Kurban olsun bu fakir.

Madımak bitti m'ola,
Yolları tuttu m'ola;
Gurbette bir yârim var,
Beni unuttu m'ola.

Madımak kurutmadım
Yâr seni unutmadım
Hatırını saydım da
Üstüne yâr tutmadım.

Malkara bayır olsun,
Arkası çayır olsun;
Benim gözlerim kara,
Yârimin çakır olsun.

Mangal külünü bekler,
Bülbül gülünü bekler;
Bir can bir canı sevse,
Kırk yıl yolunu bekler.

Mangal maşasız olmaz,
Şehir paşasız olmaz,
Ankara'dan tel gelmiş,
Kızlar kocasız olmaz.

Mangal oldum külüm yok,
Bülbül oldum dilim yok;
Senden ayrı düşeli,
Ağlamadık günüm yok.

Mâni benim ezberim,
Kan ağlıyor gözlerim,
Ben yârimin yolunu,
Akşam sabah gözlerim.

Mâni bilmem kaçırım,
Dilden cevher saçarım;
Mâni kutusu bende
Yâr gelince açarım.

Mâni demeye geldim,
Kuymak yemeye geldim,
Meramım kuymak değil,
Yâri görmeye geldim.

Mâni diyenim altmış
Güle zencefil katmış
Yârim bıyıklarını
Zemzem suyuna katmış.

Mâni mâni martuval,
Martuvalın şartı var;
Mâni kime çıkarsa,
Devletten çok bahtı var.

Mâni mâni mendilden,
Çıra yaktım kandilden,
Gel otur mâni diyek,
Sen ağızdan ben dilden.

Mâni mâni mes mâni
Top zülüftten as beni
Ya kapıda kul eyle
Ya bacada kes beni.

Mâni mâni peşine
Bak feleğin işine
Yâre benzer aradım
Rastlamadım eşine.

Mâni mâniye kelim,
Sevdiğime çok selam,
Hiç incinip üzülme,
Kavuşuruz bir zaman.

Mâni mâniyi açar,
Mâni bilmeyen kaçar;
Gelin kızlar söyleyelim,
Hangimiz üste çıkar.

Mâni mâniyi açar,
Mâniden kaldım naçar,
Kör olası hallaçlar,
Yârsız yorganım açar.

Mâni mâniyi ekler,
Mâniye gelen bekler;
Mâni gerçek değildir,
Biraz da gönül eğler.

Mâni yazdım bilesin
Okuyasın gülesin
Bu mâninin üstüne
Durmayasın gelesin.

Mâni yazdım vardı mı?
Kimse bilmez derdimi;
İçimden yanıyorum,
Mevlâ'm etsin yardımı.

Mânici başı mısın?
Cevahir taşı mısın?
Sana resmimi versem,
Cebinde taşır mısın?

Mâniciyim mânici,
Ak gerdan altın inci,
Eğer annem verirse,
Varıcıyım varıcı.

Mânime mâni getir,
Yanıma yakın otur;
Kâfirin dinsiz oğlu,
Her gece altın getir.

Mâniye maraz derler
Güzele kiraz derler
Senin gibi adama
Küllükte horoz derler.

Mâniyim mâniciyim
Sularda gemiciyim
Her gelip geçenlerden
Ben seni sorucuyum.

Masa üstü pekmez,
Bu pekmez bana yetmez,
Karaman'ın kızları,
Altınsız gelin gitmez.

Masa üstünde güller
Yâre dökülür diller
Unutulur mu be yârim
Seninle geçen günler.

Masa üstünde koku
Aç da mektubu oku
Seni sevdim seveli
Girmez gözüme uyku.

Masa üstünde pekmez
Bu pekmez bize yetmez
Adana'nın kızları
Davulsuz gelin gitmez.

Masa üstünde pekmez,
O pekmez bana yetmez;
Oğlan senin kazancın,
Dudak boyama yetmez.

Masa üstünde roman,
Okurum zaman zaman;
Kız ben seni alırım,
Memur olduğum zaman.

Masa üstünde vişne
İşle ablacığım işle
Şimdi buradan geçecek
Yakışıklı enişte.

Maşrapanın kalayı,
Kızlar çeker halayı,
Allah için söyleyin,
Var mı aşkın kolayı.

Mavi bağladım yandan,
Severim seni candan,
İki yerden yâr olmaz,
Ya benden geç ya ondan.

Mavi başlık başımda
Ateş yanar karşımda
Çok haklısın sen yârim
Cahillik var başımda.

Mavi boyarlar m'ola,
Sevsem duyarlar m'ola,
İkimiz de bir boyda,
Nikâh kıyarlar m'ola.

Mavi don yerden kalkmaz,
Sevda yürekte çıkmaz,
Gözlerim seni gördü,
Başka kimseye bakmaz.

Mavi taksi geliyor,
Arkası muşambalı,
Memurlara gitmeli,
Rahatça yaşamalı.

Mavi yaka mor yaka,
Kapıya koydum halka;
Gözlerim kör oluyor,
Yoluna baka baka.

Mavi yelek mor düğme,
Ne tez girdin gönlüme,
Sen gönlüme gireli,
Kan damlar yüreğime.

Mavi yelekli yârim,
Beyaz bilekli yârim,
Beni koydun da gittin,
Demir yürekli yârim.

Mavi yüzük taşını,
Kim bağladı başını,
Ayrılan kavuşmaz mı?
Sil gözünün yaşını.

Maydanoz ot değil mi?
Yaprağı dört değil mi?
Erzincan'dan ayrılmak,
Bizlere dert değil mi?

Mektubum sarı kâğıt,
Ağlarım saat saat,
Sen orada ben burda,
Olur mu böyle hayat?

Mektubun dili vardır,
Dilinin teli vardır;
Tez gidip tez gelesin,
Dünyada ölüm vardır.

Mektubum dört köşeli
İçinde gül döşeli
Ağlamadığım gün yok
Yârden ayrı düşeli.

Mektup mektup yaz bana
Verir sonsuz haz bana
Gözlerin evet desin
Gülümse biraz bana.

Mektup uğurlar olsun,
Dağ ova, yolun olsun,
Mektubu vermeyenin,
İki gözü kör olsun.

Mektup yazarsan yârim,
Koy kibrit kutusuna,
Bizim ordan geçerken
At avlu ortasına.

Mektup yazdım gülesin
Okutasin durasin
Bu mektubun üstüne
Durmayasın gelesin.

Melerim kuzu gibi
Kebabın tuzu gibi
Ben anamdan ayrıldım
Şafak yıldızı gibi.

Mendil aldım on beşe,
Onu serdim güneşe,
Gitti yârim gelmedi,
Beni aldı telaşe.

Mendil serdim bir taşa,
Neler geldi bu başa,
Öptüm bir kız yanağı,
Dedi bana çok yaşa.

Mendil versem almazsın
Sen mendilsiz kalmazsın
Gel terini sileyim
Sana zahmet olmasın.

Mendil yaptım köşeli,
İçi çiçek döşeli,
Hiç akşam da olmuyor,
Senden ayrı düşeli.

Mendilim benek benek
Ortası çarkı felek
Yazı beraber geçtik
Kışın ayırdı felek.

Mendilim beyaz yârim,
Geceler ayaz yârim,
Mâniye başlıyorum,
Defterine yaz yârim.

Mendilim dalda kaldı,
Gözlerim yolda kaldı;
Yıkılası İstanbul,
Yârim nerede kaldı?

Mendilim dört köşeli,
Ortası gül döşeli;
Gözümün yaşı durmaz,
Yârden ayrı düşeli.

Mendilim kahverengi,
Yoktur yârimin dengi;
Oturmuş kitap olur
Adı Derviş Efendi.

Mendilim yellenmiyor
Çağırısam ses vermiyor
Edremit oğlanları
Korkudan evlenmiyor.

Mendilim yere yere
Yâr gitti gurbet ellere
Yedi mendil çürüttüm
Gözyaşı sile sile.

Mendilimde karem var
Ciğerimde yaram var
Aç bağrımın içini
Gör yanmamış nerem var.

Mendilimin ucuna,
Sakız bağlarım sakız,
Duyuyorum sevdiğim,
Severmişsin başka kız.

Mendilimin uçları,
Çıkamam yokuşları;
Yâre selam götürün,
Yedi dağın kuşları.

Mendilimin yeşili
Ben kaybettim eşimi
Bu mendil sende kalsın
Sil gözünün yaşını

Merdivenim kırk ayak,
Kırkıma vurdum dayak;
O yâr burdan gideli,
Ne el tutar ne ayak.

Mestanlı'da pazarım,
Hem okur hem yazarım;
Senden başka seversem,
Ateş olsun mezarım.

Mevlâna dervişleri,
Kudüm çalar ney ile,
Aldı felek yârımı,
Eğleneyim ne ile.

Mevsim kara kış idi
Kalemim gümüş idi
Daha yazardım amma
Ellerim çok üşüdü.

Mezarım derin edin
Su serpin serin edin
Dünyada gün görmedim
Ahrette gelin edin.

Mezarlık arkasında,
Armut olsun isterim,
Sevgilimin ismini,
Mahmut olsun isterim.

Mısır ektilim azmasın,
Gelen geçen kazmasın,
Yâr üstüne yâr seven,
Gençliğine doymasın.

Minarede ezan var,
Has bahçede gezen var,
Karaman'ın içinde,
Yüreğimi ezen var.

Minarenin alemi,
Kaşlar kudret kalemi,
Madem doktor değildin,
Niçin açtın yâremi.

Motor almış seksene,
Bin üstüne gezsene,
Motor güzeldir amma,
Bak üstünde serseme.

Motor geliyor motor
Ekinlik arasından
Ben yârımı tanırım
Saçının dalgasından.

Motor geliyor motor,
Haydarpaşa'dan beri,
Sen beni seviyorsun,
Yedi yaşımdan beri.

Motor geliyor motor,
Motorun bacası yok,
Kalkmış beni istiyor,
Cebinde parası yok.

Motor geliyor motor
Tutundum direğine
Çekemeyen düşmanlar
Buz koysun yüreğine.

Motor gider mi yârim,
Bir teneke gaz ile,
Ömür geçer mi yârim,
İstenmedik kız ile.

Muş'umuz dört bucaktır,
Suları ılıcaaktır;
Kim Muşludan kız alsa,
Cenneti bulacaktır.

Müstecip'in yolları,
Taş mı yârim toprak mı?
Çoktan beri görmedim,
Gül mü oldun yaprak mı?

N

Nar ağacı değilim,
Her gelene eğilim,
Çek elini elimden
Ben sevdiğin değilim.

Nar ağacı değilim,
Yel estikçe eğilim,
Kaçma güzelim kaçma
Ben düşmanın değilim.

Narman'da çoktur duman,
Yârimde yoktur iman;
Beni yârden ayıran,
Ne din görsün ne iman.

Nazilli basmaları,
Nazilli'de dokunur,
Sevgilimin baş harfî,
“N” harfiyle okunur.

Ne baştadır ne yaşta,
Ne kaştadır ne aştâ,
Çalışmayı sevenler
Bulur ekmeği taştâ.

Ne maviler giymişsin,
Mavi güle dönmüştün;
Senin burda eşin yok,
Sen gökten mi inmişsin?

Niçin kondun a bülbül
Kapımdaki asmaya?
Ben yârimden vazgeçmem
Götürseler asmaya.

Nişanın nişan olsun
Gönüle lisan olsun
Para pulu boş ver sen
Evvla insan olsun.

O

O yanı dağ bu yan dağ
Lâle bağrın oyan dağ
Öksüzün gözyaşından
Çiçekler aç boyan dağ.

Ocak başı sivri taş,
Gelin ağlar gözü yaş;
Bizim bir oğlumuz var,
Burma bıyık kalem kaş.

Ocak başı yan başı
Ben yemem bulgur aş
Teneşirde yıkana
Kaynanamın kel başı.

Ocak başında kedi,
Kızlar kınaya geldi;
Çabuk getir kınayı,
Kızın uykusu geldi.

Ocakta bulgur aş
Ay gider güne karşı
Ele bir yâr sevmişim
Erzurum'da binbaşı.

Od yanar kazan bilir,
Yol hâlin ozan bilir;
Geceyi hastadan sor,
Gurbeti gezen bilir.

Odası dört köşeli
İçi mermer döşeli
Ne ağladım ne güldüm
Ben bu aşka düşeli.

Of'tan aldım makası,
Kestim gömlek yakası,
Bizim evden görünür,
Nazmiye'nin odası.

Oğlan adın Abdullah,
Atını yoldan saptırma,
İlk avına ben çıktım
Ele de beni kaptırma.

Oğlan adın İsmail,
İsmine oldum mayil;
Beni sana vermezler
İster öl, ister bayıl.

Oğlan arpa biçer misin?
Suyu gölden içer misin?
Her tarafın seller alsa,
Köprü kurup geçer misin?

Okulun bayrağını
Öğleden sonra indir
İki satır bir mektup
Bana hâlini bildir.

Oldum ben pek avare,
Gidin söyleyin yâre,
Gençliğime acısın,
Yakmasın beni nara.

Olur'un yolu burma
Ağaçlar dolu hurma
Yâr Allah'ın seversen
Bir yıldan fazla durma

On para da paradır,
Beş para da paradır;
Değişelim gözleri,
Seninkiler karadır.

Orman içinde kuzu,
Bugün ayın otuzu,
Sevdiğini bırakan
Ahrette yer topuzu.

Ortaokul olur mu?
İçinde durulur mu?
Benim yârim talebe
Onla dalga olur mu?

Otobüs hortumludur,
Şoförü Tortumludur;
Çalma şoför kornayı,
Yüreğim tortuludur.

Otur sevdiğim otur,
Rize iskemesine,
Yüreğimin derdini,
Diyemem hepisine.

Oturakta oturdum
Halıları dokudum
Karagözlü kardeşim
Mektubunu okudum.

Oy bu akan dereler,
Hep gözümün yaşıdır,
Sevip de alamamak,
Ölümün kardaşidir.

Oy dereler oy taşlar
Akar gözümden yaşlar
Kuruttun beni yavrum
Nasıl kurur ağaçlar.

Oy Trabzon Trabzon,
İçin kalaylı kazan;
Efkârlı günlerimde,
Geldi çattı Ramazan.

Oy Trabzon Trabzon,
İçin kalaylı kazan;
Ben derim evleneyim,
Babam der para kazan.

Oyalı örtün açtın,
Sen çağırdın ben kaçtım,
Sevda nedir bilmezdim,
İlk gözümü sen açtın.

Öğretmen misin yârim
Gazete okuyorsun,
Şoför müsün be yârim,
Mazot da kokuyorsun.

Ördeği vurdu kakmaz,
Kanı göl oldu akmaz;
Bu gözler seni gördü,
Daha kimseye bakmaz.

Ördek isen göle gel,
Bülbül isen güle gel;
Yaktın beni yandırdın,
Kâfir isen dine gel.

Ördek suya dal da gel,
Yârden haber al da gel;
Eğer o yâr gelmezse,
Tut kolundan al da gel.

P

Palu Kalesi gönlüm,
Esip küsesi gönlüm,
Neden yoktan alınır,
Benim bu büyük gönlüm.

Pamuk içinde çiğit,
Belinde altın divit;
Hem sararmış hem solmuş,
Bir kız için bir yiğit.

Para etti fındıklar
Tükendi bütün borçlar
Şimdi düğün vaktidir
Doldu ceviz sandıklar.

Parmağımda mühür var
Yüreğimde kahır var
Ben yârimden ayrıldım
Yüreğimde zehir var

Parmağımda yüzüğüm,
İki mavi taşı var,
Gideceğim oğlanın
İki kız kardeşi var.

Parmağımda yüzüğüm,
Üç taşı burma burma,
Yârim aldığın kızla,
Üç günden fazla durma.

Parmağımda yüzükler,
Elmas halkası yârim,
Ben sana bakar mıyım?
Düğün dalgası yârim.

Patatesi haşladım
Doğramaya başladım
Yâr aklıma gelince
Ağlamaya başladım.

Patlıcan oyamadım,
Tabağa koyamadım;
Kömür gözlü yârimi,
Öptüm de doymadım.

Patlıcanı haşladım,
Doldurmaya başladım,
Yâr geliyor dediler,
Oynamaya başladım.

Patlıcan oymadın mı?
Tadına doymadın mı?
Beni kınama anam
Sen cahil olmadın mı?

Patlıcanın adını,
Yiyen bilir tadını,
Söylesene be Ahmet,
Yavuklunun adını.

Pazarda öküz gördüm,
Ağzında sakız gördüm;
Yalan değil komşular,
Sinekte boynuz gördüm.

Pazardan üzüm aldım
Sapını uzun aldım
Kaynana tut dilini
Oğlundan izin aldım.

Pembe giyerim pembe,
Pembe yakışır gence,
İnsan bir hoş oluyor,
Sevdiğini görünce.

Pencere parmağına,
Düştüm yârin ağına,
Bir sofrada olursak,
Çay koysam bardağına.

Pencerede duran kız
Bayram geldi dolan kız
Kurbansız bayram olmaz
Sana kurban olam kız.

Pencerede sarmaşık,
Sormadan oldum âşık,
Yâr kapıdan girince,
Elimden düştü kaşık.

Pencerede tül perde,
Perdenin ucu yerde;
Elim ayağım titrer,
Yâri gördüğüm yerde.

Pencereden bak bana
Altın takayım sana
Eğer altın takmazsam
Yazıklar olsun bana.

Pencereden bak bana
Fındık fıstık at bana
Fındık fıstık istemem
Nişan yüzük tak bana.

Pencereden bakıyor
Açmış kitap okuyor
Benim sevgili yârim
Mektebini okuyor.

Pencereden bakıyor
Kitap almış okuyor
Perçemine mis çalmış
Yel estikçe kokuyor.

Pencereden kuş uçtu,
Mendilim suya düştü,
Ağla gözlerim ağla,
Ayrılık bize düştü.

Penceremde tül perde
Perdenin ucu yerde
Yürek oynar can titrer
Yâri gördüğüm yerde.

Pencerenin önünde
Kitap almış okuyor
Mis çalmış kâkülüne
Yel estikçe kokuyor.

Penceresi demir gelin
Ne buyurdun emir gelin
O oğlu ben doğurdum
Gel demiri kemir gelin.

Pınar başında kuzu
Büklüm büklüm boynuzu
Yok demen yoksul demen
Fakire verin kızı.

Pınar baştan bulanır
Dağı taşı dolanır
Al sevdanı başımdan
Buna can mı dayanır?

Pınara koydum testi
Hele varın doldu mu?
Yaptırdığım yüzükler
Parmağına oldu mu?

Pınara testi koydum
Damla damla olacak
Benim sevdiğim oğlan
Başöğretmen olacak.

Pınara testi koydum
Varın bakın dolmuş mu?
Yâre yüzük yolladım
Parmağına olmuş mu?

Pınarın kapakları
Çınarın yaprakları
Gurbette yârimin
Çınlasın kulakları.

Portakal dilim dilim
Gel gitme benim gülüm
Ben gülüme ne dedim,
Lal olsun ağızım dilim.

R

Raf üstünde tencere
Kalk gidelim incire
Annem babam duyarsa
Koyar beni zincire.

Rafta duran siniler,
El vurmada iniler,
Yâr aklıma geldikçe,
Kulaklarım çınılar.

Resme çıksak a yârım
Boylarımız uyar mı?
Size gitsek a yârım
Annen eve koyar mı?

Rüzgâr esti serinden
Bir ses geldi derinden
Öyle bir of çektim ki
Yer oynadı yerinden.

S

Sabah horozu banlar,
Dinleyin Müslümanlar;
Yârim küsmüş gidiyor,
Dur deyin Müslümanlar.

Sabah oldu uyan yâr,
Misk ambere boyan yâr,
Yastık seni incitir,
Gel göğsüme dayan yâr.

Sabahın dar sesine,
Uyandım yâr sesine,
Yârim keklik ben doğan,
Düşeydim arkasına.

Sabahın ilk ezanı,
Çağır mektup yazanı;
Ya Rabbi sen kavuşturun,
Hasret ile gezeni.

Sabiha adlı yârim,
Cilvesi tatlı yârim;
Billur bardak içinde,
Baldan da tatlı yârim.

Sabret diyorsun bana,
Ben sabır taşı mıyım?
Döndürüp duruyorsun,
Değirmen taşı mıyım?

Saç üstünde gözleme
Yalancılıktan özleme
Ne muradın var ise
Sakın benden gizleme.

Saçı saçaklı gelin
Beli kuşaklı gelin
Dün geldin adam oldun
Leylek bacaklı gelin.

Saçımda siyahım var,
Bülbül gibi ahım var,
Göz gördü gönül sevdi,
Benim ne günahım var.

Saçımda siyahım var,
Kız sende bir âhım var,
Kalbim çok sevdi seni,
Benim ne günahım var.

Saçımın tarağımı,
Yolunun toprağımı;
Göğsünde bir gül açmış,
Ben onun yapığımı.

Saçın sarı sen sarı,
Tel olur kemençeye,
Tara zülüflerini,
Gidelim imeceye.

Saçını tarıyorsun,
Sen güzel arıyorsun,
Güzel arama oğlan,
Bende de kalıyorsun.

Saksılarda sardunya,
Sardunyayı kırdın ya,
Çok büyükten atardın,
Yine bana kaldın ya.

Saksının toprağından,
Gül açar yaprağından,
Yaradan'ım ayırma,
Balçova toprağından.

Samanlık dolu saman,
Aman sevdiğim aman,
Keseni doldur da gel,
Babam verir o zaman.

Samanlık dolu saman
Uyan nişanlım uyan
Eller düğün yapıyor
Bizim düğün ne zaman?

Sandık sandık üstüne,
Bindim sandık üstüne,
Eğme yârim fesini,
Kara kaşın üstüne.

Sandık üstü gezerim,
Üstüne gül dizerim,
Zengin evin kızılım,
Gurbet elde gezerim.

Sandık üstünde limon
Yatarım zaman zaman
Oğlan sana varırım
Memur olduğun zaman.

Sandık üstünde sandık,
Kitlemeden usandık,
Şükür olsun Allah'a,
Eşref yerden kız aldık.

Sandıklarda saklıyım
Kırmızı yanaklıyım
Adaklıca kaynanam
Oğluna meraklıyım.

Sandıklı'nın kızları,
Sızılıdır dizleri,
Aldanmayın bekârlar,
Pudralıdır yüzleri.

Sar beline beline,
Lahuriden kuşağı;
Acep der misin e kız,
Alsam ha bu uşağı.

Sarardım kamış oldum,
Eridim gümüş oldum,
Ben bu aşka düşeli,
Yuva tutmaz kuş oldum.

Sarı çorap giysene,
Bugün bize gelsene,
Ben seni seviyorum,
Gözlerimden bilsene.

Sarı hırka giyersin,
Neden boynun eğersin,
Doğru söyle mekteplim,
Hangimizi seversin?

Sarı ipek bükürüm,
Gergefimi işlerim,
Küçükklüğüm olsa da,
Ben de sevda çekerim.

Sarı kâğıt yazılmaz,
Deryalarda gezilmez,
Gönül bir ibrişimdir,
Düğlenince çözülmez.

Sarı kilimin yanı
Oğlan sararttın beni
Yaz gele güz devrile
Ben saramadım seni.

Sarı motor geliyor,
Sarı duman veriyor,
Aç kapıyı bak yârim,
Sana gelin geliyor.

Sarı pabuç çuhalı,
Bizde körük pahalı,
Salma eldeki yâri,
Şimdikiler pahalı.

Sarı saç örmezler,
Yâri bana vermezler;
Gel be yârim kaçalım,
Geceleyn görmezler.

Sarı taksi boyandı
Geldi kapıma dayandı
Tam kaçacaktım ama
Çopur yengem uyandı.

Sarı yazma bağlama,
Benim için ağlama;
Ben bir garip kişiyim,
Bana gönül bağlama.

Sarıkamyş'ın yolları,
Eğri büğrü kolları;
Mendil alsam süpürsem,
Balam gelen yolları.

Sarısın seçemedim,
Güzelsin geçemedim;
Sen benden geçtin ama
Ben senden geçemedim.

Sarma sararım sarma
Toprak tenceresine
Gel konuşalım yârim
Mutfak penceresine.

Seherde girdim bağa,
Gül sarılmış yaprağa;
Muradını almayan,
Nasıl girer toprağa.

Sekiz sekiz on altı,
Burası ceviz altı,
Yârime göz koyan kız,
Ayakkabımın altı.

Semaverler kaynasın,
Gençler simsim oynasın,
A kız senin cilvene,
Bu can nasıl dayansın?

Sen Aslı'sın ben Kerem,
Sana kalbimi verem,
O kadar zalim olma,
Edersin beni verem.

Sen benimçin havasın,
Her derdime devasın,
Dert kapıdan girende,
Pencereden kovasın.

Seni severim yârim
Günü günlere ekle
Sana gelirim yârim
Köşe başında bekle.

Sepet sepet üzüm var
Benim sende gözüm var
Senden başkası haram
Dünya ahret sözüm var.

Sepet sepet yumurta
Sakın beni unutma
Unutursan küserim
Mektubumu keserim.

Sergenlerde çekirdek,
Bostanlarda bitecek,
Ben isterim babamdan,
Dört davul sekiz köçek.

Sındırgı ovasında,
Su durmaz kovasında,
Yârim aklıma gelir,
Namazın duasında.

Sırt üstünde tencere,
Güneş ile kaynasın,
Bırakın sevdiğimi,
Salınarak oynasın.

Sigaram ince tütmez,
Al yanaktan kim öpmez;
Benim düşük maaşım,
Yârin süsüne yetmez.

Simli simli şekerler
İçine gül ekerler
Vermezler sevdiğimi
Günahımı çekerler.

Sini kalaylı sini
Üstü dolaylı sini
Evlenmek bir keredir
Seç de al iyisini.

Sini sini dut gelir
Yârimden mektup gelir
Mektubu gele gele
İnşallah kendi gelir.

Sinide biberim var,
Mahlede dilberim var,
Kaşınan göz konuşmuş,
Benim ne günahım var.

Sinop'un tepeleri,
Kız salla küpeleri;
Bu türküyü çıkaran,
Sinop'un efeleri.

Siyah saçın örgüsü,
Yüreğimde sevgisi,
Arayıp da bulduğum,
Bu da Hüda vergisi.

Sofya'dadır söğüdüm,
Karaman'da büyüdüm;
Sevgilimi bulmak için,
Gece gündüz yürüdüm.

Soğuk bir su olaydım,
Testilere dolaydım;
Kız Allah'ın seversen,
Nişanlın ben olaydım.

Sokak kapı sürgülü,
Üstü yeşil burgulu,
Benim bir yârim var,
Karaman'ın bülbülü.

Söyle kimi seversin
İki de bir översin
Eli baş tacı edip
Beni yere serersin.

Su akar güldür güldür,
Mendilim dolu güldür,
Havada uçan kuşlar,
Efkârım yâre bildir.

Su akar ince ince,
Su çiledim pirince,
İnsan bir hoş oluyor,
Sevdiğini görünce.

Su akar pişman pişman,
Güzellik başa düşman,
İstemem dul herifi,
Yüzü dost karnı düşman.

Su akar şırıl şırıl,
Yıldızlar pırıl pırıl,
Çakır gözlü sevdiğim,
Gel de boynuma sarıl.

Su gelir akma ile
Ne olur bakma ile
Çirkin güzel mi olur
Çok altın takma ile.

Su gelir ben gelemem,
Taş duvarı delemem;
Vezirin oğlu gelse,
Ben sözümden dönemem.

Su gelir bendi gelir,
Güzeller fendi gelir,
Selam edin yârime,
Gelmezse kendi bilir.

Su gelir deste gider,
Ayrılır dosta gider,
Gurbet yansın yıkılsın,
Sağ gelen hasta gider.

Su gelir fıçı ile
Ben içmem acı ile
Yârim selam göndermiş
Dilinin ucu ile.

Su gelir merdim merdim,
Hiç bitmez benim derdim,
Ağaçlar kalem olsa,
Yazılmaz benim derdim.

Su gelir merdim merdim,
Su değil benim derdim,
Sular mürekkep olsa,
Yazılmaz benim derdim.

Su gelir millendirir
Çayırı çimlendirir
Şu kızın kaşı gözü
Ahrazı dillendirir.

Su gelir taşa değer,
Kırpikler kaşa değer,
Etme gönül kötülük,
Bir gün baş başa değer.

Su gelir taşa değer,
Kırpikler kaşa değer,
Öyle bir yâr sevmişim
Yedi kardeşe değer.

Su içtim kana kana,
Sular akar ne yana,
Yüzün bir gün görmedim,
Bilmem gidem ne yana.

Su koydum su tasına,
Gül koydum ortasına,
Beni yârden ayıran,
Varmasın haftasına.

Su serptim serin olsun,
Mezarım derin olsun,
Dünyada alamazsam,
Ahrette benim olsun.

Su sızıyor sızıyor,
Taşların arasından;
Eğil bir yol öpeyim,
Kaşların arasından.

Su üstünde sarayım
Dur şu yâre sorayım
Yârımden gelen mektubu
Tülbendime sarayım.

Suda balık yan gider,
Kâh eğlenir, kâh gider,
Sen orda ben burada
Yüreğimden kan gider.

Suda balık yan gider,
Yüreğimden kan gider,
Lokman hekim kâr etmez,
Ecel geldi can gider.

Suda balık ne çoktur
Ne yemiş karnı toktur
Ellerin yâri gelmiş
Benimki niye yoktur.

Suda balık yan gider
Açma yaram kan gider
Buna tabip neylesin
Ecel gelmiş can gider.

Suda bulgur ezerim,
Hem ezer hem süzerim,
Ben yârimin derdinden,
Deli olmuş gezerim.

Sunam sese mi geldin,
Kadem, basa mı geldin,
Sağlığımda gelmedin,
Öldüm yasa mı geldin?

Susadım su isterim,
Bana pınar gösterin;
Çeşme pınar yetişmez,
Bana yâri gösterin.

Susadım su isterim,
Kırmızı sürahiden,
Namuslu kız istersen,
Al bizim sülâleden.

Suya bulgur ezerim,
Hem ezer hem süzerim,
Ben yârimin derdinden,
Deli olmuş gezerim.

Suya gidem beraber,
Yolla sahi bir haber;
Haberine inanmam,
Kendin de gel beraber.

Suya giderim suya
Yârim arkamda mısın?
Ciddi olarak sevdim
Bilmem farkında mısın?

Su yoludur su yolu
Boş giden gelir dolu
Bana nikâh yapacak
Muhtarın büyük oğlu.

Suyu bende bağladım
Ben dedim, ben ağladım
Dediler yârin gelir
Koçu kurban bağladım.

Sümbül lale biçilmez,
Soğuk sular içilmez;
Her şeyden vazgeçilir,
Nazlı yârden geçilmez.

Süpürgemin telleri
Süpürüyor yerleri
Salla yârim mendili
Gelsin sevda yelleri.

Süpürgesi yoncadan,
Beli gayet inceden;
Ben yârimi kıskandım,
Yerdeki karıncadan.

Süt içtim dilim yandı,
Köz düştü kilim yandı,
Ben kilimde değilim,
Bahçemde gülüm yandı.

Süt mavi kurdeleye
Ben altın takar mıyım?
Sen gibi çalgıcıya
Ben artık bakar mıyım?

Ş

Şafaklar sökülende,
Al elma dökülende;
Yârime haber salın
Mezarım örtülende.

Şahinliyim ezelden,
Gönül gitmez güzelden;
Bilseydim ayrılık var,
Sevmezdim ben ezelden.

Şâir dolu ozan yok,
Altın destan yazan yok;
Gurbet elde ölürsem,
Cenazemi kılan yok.

Şalgamlık safalıdır
Güzeli vefalıdır
Yolunda can verirsem
Sanmayın pahalıdır.

Şalvara bak şalvara
Şalvarın biçimine
Kurban olayım yârim
Kapıdan geçimine.

Şam yolun Halep ettim
Eğirdim kelep ettim
Bir vefasız yüzünden
Var ömrüm telef ettim.

Şapkayı eğe eğe,
Soldurmuş giye giye,
Benizi küle dönmüş,
Alırım diye diye.

Şapkayı yâr soldurmuş
Gün boyu giye giye
Yârim sararmış solmuş
Alacam diye diye.

Şeker var ezilecek,
Tülbentten süzülecek,
Ver ağam bahşişimi,
Çok yer var gezilecek.

Şemsiyemin ucunu,
Kar бүрүдү бүрүдү;
Babanda insaf olsa,
Seni bana verirdi.

Şikâyetler güldendir,
Güle sor bülbüldendir;
Ne güldür ne de bülbül,
Derdimiz gönüldendir.

Şu bağlar bizim olsa,
Yaprağı üzüm olsa;
Yârin uykusu gelmiş,
Yastığı dizim olsa.

Şu Borlu'nun elması
Ağzından alır pası
Beni bu hâle koydu
O yüreği yanası.

Şu dağın mazısına,
Gün tutmuş yazısına;
Ne deyip de ağlayım,
Alnımın yazısına.

Şu dağlar bizim olsa,
Koruklar üzüm olsa,
Yâr gurbetten gelince,
Geceler uzun olsa.

Şu dağlarda ordu var,
Ordu gitmiş yurdu var,
Gözlerinden anladım,
Sende gönül derdi var.

Şu dağlar kireç olsa,
Davarı erkeç olsa,
Güzel çirkin aramam,
Sevdiğim güleç olsa.

Şu dağlar kömürdendir,
Giden gün ömürdendir;
Feleğin bir kuşu var,
Cırnağı demirdendir.

Şu dağlar maviş durur,
Yel eser savuşturur,
Yusuf Zeliha gibi,
Hak bizi kavuşturur.

Şu dağlar olmasaydı,
Lalesi solmasaydı,
Ölüm Allah'ın emri,
Ayrılık olmasaydı.

Şu dağlar orman için
Kâtipler ferman için
Bir kâtip yazı yazmış
Derdime derman için.

Şu dere baştan başa
Atladım taştan taşta
Kız fistanın kırmızı
Süslenmiş baştan başa.

Şu dereler gün tutar,
İki gelin mum tutar;
Güzelleri sevdikçe,
Çirkinleri kin tutar.

Şu derenin uzununu,
Kıramadım buzunu,
Aldım Türkmen kızını,
Çekemedim nazını.

Şu derenin uzununu
Kıramadım buzunu
Selam salın muhtara
Alacağım kızını.

Şu giden alsa beni,
Al kürke sarsa beni;
Al kürkte merakım yok,
Davulla alsa beni.

Şu giden kimin oğlu,
Paltosu da ak kollu,
Dönüp bana bakmıyor,
Sanki vezirin oğlu.

Şu Kurna dağ içinde,
Gülü bardak içinde;
Şu Kurna'dan kız alan,
Yüreği yağ içinde.

Şu Sille'nin kızları,
Sürmelidir gözleri,
Yaradan bir yaratmış,
Aydan beyaz yüzleri.

Şumnu alçak içinde,
Suyu bardak içinde;
Şumnu'dan kız alalı,
Canım cennet içinde.

T

Tabak içinde pekmez,
Çoban kavalın ötmez,
Önündeki koyunlar,
Sade nişana yetmez.

Tabakamda mis tütün,
Gönlümün aşkı bütün;
Eğer yârim gelmezse,
Yıkılsın Bursa bütün.

Tabakta hurma mısın?
Gergefte sırma mısın?
Bun burda ah ederim,
Sen orda duyar mısın?

Taksi geliyor taksi,
Arkası parmak parmak;
Bey Köyü'nden kız almak,
Cennet'ten gül koparmak.

Tandır yaktım terledim,
Çıktım seyran eyledim;
Dediler yârin gelir,
Koçu kurban eyledim.

Tarif edeyim size,
Hanırmak Yaylası'nı,
Virane kara duman,
Bozar fiyakasını.

Tarla bitirir misin?
Kaval öttürür müsün?
Yolcu benim yârime
Selam götürür müsün?

Tarladadır ürünü,
Bulamadım yerini;
Kurban bayramı geldi,
Bugün arife günü.

Tarlalarda pıtırak
Gelin kızlar oturak
Bir siz deyin, bir de ben
Bu sevdadan kurtulak

Tarlam tezek değil mi?
Bağrım ezik değil mi?
Sen orda ben burada
Bize yazık değil mi?

Tarlası ayrıklıya
Ben gitmem çarıklıya
Allah nasip eylesin
Boynu kravatlıya.

Taş içinde unum var
Söylenecek günüm var
O yâr benim olursa
Dedelere mumum var.

Tastan içtim ayrıanı,
Geldi Kurban Bayramı,
Salın benim yârimi,
Burda yapsın bayramı.

Taş dönmüyor dönmüyor
Taştan bulgur inmiyor
Evler kız ile dolu
Biri benim olmuyor.

Taş üstünde oturma
Kumaşını batırma
Sen benimsin ben senin
Gel yanıma utanma.

Taşa basma iz olur,
Beyaz giyme toz olur,
Oğlan mendilin düşmüş,
Ben kaldırsam söz olur.

Tavada su ılıttım,
Gölgede gül kuruttum,
Dediler yârin gelir,
Evi barkı unuttum.

Tavanlarda tencere,
El vurmadım incire,
Zalim baban duymasın,
Çeker beni zincire.

Tekir'de açar güller,
Güller bülbülün ister,
Büyüdüm, erdim ana,
Beni şu oğlana ver.

Tepede otur oğlan,
Şapkası fötr oğlan
Sinemaya gidersen,
Gel beni götür oğlan.

Tepeden düze geldik,
Biz bugün size geldik;
Amma size gelmedik,
Evdeki kıza geldik.

Tepsi tepsi şekerler,
İçine gül ekerler;
İstediğime vermez,
Günahımı çekerler.

Tepside bir üzüm var,
Yüreğimde sızım var,
Dünya Hakk'a emanet,
İçinde bir kuzum var.

Tereklikte siniler
El değmeden iniler
Gurbetteki yârimin
Kulakları iniler.

Testide su durulttum
İçinde gül kuruttum
Ben bu sevdaya düşeli,
Evi barkı unuttum.

Tren gelir karadan,
Dağlar kalksın aradan;
Bu hasretlik çekilmez,
Kavuştursun Yaradan.

Tren gelir öterek,
Kömürünü dökerek,
Ben anamdan ayrıldım,
Gözüm yaşım dökerek.

Titretin ışıkları,
Çaliver kaşıkları,
Yürü trenim yürü,
Kavuştur âşıkları.

Tokat bir dağ içinde,
Gülü bardağ içinde;
Tokat'tan yâr sevenin,
Yüreği yağ içinde.

Tokat'ta aldım bakır,
Yârin gözleri çakır;
O çakır gözlerine,
Kurban olsun bu fakir.

Tokat'ta var mermer taş,
Dilim söyler gözüm yaş,
Benim yârim üstüne,
Ne ay doğsun ne güneş.

Topal manda koşarım
Ben bu işe şaşarım
Yâra ulaşmak için
Yüce dağlar aşarım

Toplasın onu kızlar
Peşi sıra uşaklar
Sayesinde fındığın
Düğün dernek yaparlar.

Toprağında taşında,
Benleri var kaşında,
Sen bahar içindesin,
Bense ömür kışında.

Tortum'un yokuşları,
Durmaz öter kuşları,
Ben bu derde yanmadım,
Yaktı yârin kaşları.

Tozçalı pınarları,
Soğuk suyla dolmuştur;
Ne mektup var ne selam,
Yâre bir hâl olmuştur.

Tuna boyu düz gider,
Fayton dolu kız gider;
Fayton yolu şaşırmış,
İnşallah bize gider.

Tuttu gene yas beni,
Yular oldum kas beni;
Ben ölmeye razıyım,
Zülfünle gel as beni.

Tüfeğim dolu saçma,
Gel yârim benden kaçma,
Doksan dokuz yaram var,
Bir yara da sen açma.

Tülbendimin bir yanı
Turuncudur turuncu
Ne yapayım be yârim
Askerlik vatan borcu.

Turuncumun sarısı
Oldu gece yarısı
Ben o yâri görmezsem
Geçmez gönlüm ağrısı.

Tülbendimin ucuna
Sakız bağladım sakız,
Ben öğrendim sevdiğim,
Sen sevmişsin başka kız.

Tütüncü çardakları,
Doldurun bardakları,
Yârim tütün kırarken,
İncelmiş parmakları.

Tütünü ben işlerim
Dibini gümüşlerim
Tütün para ederse
Pembe şalvar isterim.

Tütünü çapa ister
Kızanlar para ister
Kapıda duran kızlar
Sıradan dayak ister.

U

Ufacık badem içi,
Yârimin siyah saçı,
Yâr derdinden ölürüm,
Nedir bunun ilacı.

Ufacık fiske taşı,
Yandı yüreğim başı,
Ne yârimden haber var,
Ne dindi gözüm yaşı.

Ufacık iğnesine,
Mailim cilvesine,
Ben yârime kavuştum,
Darısı cümlenize.

Urfalıyım tahtım yok,
Kız atım var rahtım yok;
Yâr göğsüne gül düzmüş,
Bir gül keder methim yok.

Urfa'nın yolu burma,
Boşa kuruntu kurma;
Gözleri ev yıkandır,
Dili bal sözü hurma.

Uykum geldi esnerim
Yâr sinemde beslerim
Yedi türlü meyveyi
Bir mânide isterim.

Uyumuşum kalmışım
Şu ayvanın dibinde
Ölüm var ayrılık yok
Yâr da benim kalbimde.

Uzadım kamış oldum,
Damladım gümüş oldum,
Bu sevdaya düşeli,
Yuva yapmaz kuş oldum,

Uzaktan seçilmiyor,
Güzeldir geçilmiyor;
Gönlüm olmuş ibrişim,
Dolanmış açılmıyor.

Uzun kavak özün var,
Dallarında üzüm var,
Evde yârin dururken,
Niçin elde gözün var.

Uzun uzun kamışlar,
Kamışı budamışlar
Kara gözlü yârimi,
Askere yollamışlar.

Ü

Üsküp dere köprüsü,
Hafif sallar adamı,
Üsküp dere kızları,
İpsiz bağlar adamı.

Üsküp'ün kavakları,
Sallanır yaprakları;
Kız oturmuş gergefte,
Allanır yanakları.

Üzüm koydum sepete,
Yâr oturur tepede,
Ben bir yeni yâr sevdim,
Şan olsun memlekete.

Üzüm koydum sepete,
Yâr oturur tepede;
Yâre bir mektup atsam,
Yayılr memlekete.

V

Vur hançeri kalbime,
Kalbim kana bulansın;
Fazla derine inme,
Çünkü orda sen varsın.

Vur tarağı inlesin,
Âlem seni dinlesin,
Halının tezgâhına,
Koy başın serinlesin.

Vurun davullar vurun,
Bizim orada durun,
Biz ikimiz kardeşiz,
Siz de bacanak olun.

Y

Yağmur yağar kar ile
Küsülüyüm yâr ile
Ben üç gün hasta yattım
Sormadı bir nar ile.

Yağmur yağar yerlere,
Ben düşmüşüm dillere,
Kim ne derse koy desin
Seni vermem ellere.

Yağmur yağıyor yağmur
Tülbendimin katına
Çok üşüdüm sevdiğim
Al ceketin altına.

Yamaçtaki yeşillik,
Ekin mi ki sel mi ki;
Acep yârin sevdiği,
Benden de güzel mi ki?

Yanağından aşağı,
Zülüflerin taşıyor,
Bu ne kadar güzellik,
Benim aklım şaşıyor.

Yandı canım vay canım
Tutuştı yandı kanım;
Desem el kınar beni,
Demesem yandı canım.

Yandım kaşı karadan,
Dağlar kalksın aradan,
Kavuşmaya çare yok,
Kavuştursun Yaradan.

Yapraklar arasında,
Ayvalar şişman olur,
Ankara kızlarını
Almayan pişman olur.

Yâr yâr desem ayıptır
Yâr bu elde kayıptır
Siz deyin ben ağlayım
Ben gelinim ayıptır.

Yarımca'da saz olur,
Gül açılır yaz olur,
Ben yârime gül demem,
Gülün ömrü az olur.

Yârim dükkân önünde
Dayanmış direğine
Bizi çekemeyenler
Buz koysun yüreğine.

Yârim evler yaptırmış,
İki oda bir mutfak,
Yârin askerliği var,
Benim de yaşım ufak.

Yârim gitti gelmiyor
Kimse kadrime bilmiyor
Ayrıldığımdan beri
Gözüm gönlüm gülmüyor.

Yârim okul önünde
Kitap açmış okuyor
Elindeki laleyi
Bana bakıp kokluyor.

Yârimin adı Ahmet,
Setiresi emanet;
Emanetse emanet,
Yine gönlümde Ahmet.

Yârimin adı Salih,
Kavaktan kırdım dalı,
O yâr beni almazsa,
Neyleyeyim malı?

Yaseminim yatıktır,
Yâr kaşların çatıktır;
Seveceksen sev beni,
Benim gönlüm sadıktır.

Yaş nane kuru nane
Kül oldum yana yana
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne sen geldin imana.

Yaş nane kuru nane,
Sana diyorum anne
İlk yârime vermedin,
Buna ver bari anne.

Yatma yeşil çimene
Uyur uyanamazsın
Verme beni ellere
Gönül dayanamazsın.

Yayla çimenlerine,
Yağmur yağar ıslanır;
Mavi çiçeklerine,
Nazlı yârim yaslanır.

Yayladan mı geliyon?
Sırtındaki yayık mı?
Ben ayakkabı verdim,
Ayağında çarık mı?

Yaylaların yoğurdu,
Seni kimler doğurdu,
Seni doğuran ana,
Bal ile mi yoğurdu?

Yaylanın çimeninde,
Oturdum serinledim;
Geldi geçti sevdiğim,
Az kalsın delilendim.

Yaylanın çimenini,
Hep toplamış geyikler
Sevdalının işine,
Ne karışır büyükler.

Yaz gider güz gelirim
Ağlama tez gelirim
Yoluma bakma gelin
Borcum var geç gelirim.

Yaza yaza yaz geldi,
Çarşıya kiraz geldi,
Daha çok yazacaktım,
Mürekkebim az geldi.

Yazı yabansız olmaz
Topuk tabansız olmaz
Neden hatırın kırsın,
Davar çobansız olmaz.

Yazı yazdım karadan
Dağlar kalksın aradan
Seçer seçer alırım
Kaşı gözü karadan.

Yazı yazdım kış idi
Kalemim gümüş idi
Daha çok yazacaktım
Parmaklarım üşüdü.

Yazıya yaban derler
Topuğa taban derler
Kız hatırın kalmasın,
Sevdiğin çoban derler.

Yazma örtmüş başına
Ne hoş uymuş kaşına
Meramın beni görmekse
Çık damların başına.

Yelek örerim yelek
Örnek ararım örnek
Örnek değil merakım
Bir kere yâri görmek.

Yelek örerim yelek
Şiştten çıkardım ilmek
Bu senenin modası
Yâr üstüne yâr sevmek.

Yemenim dalda kaldı,
Gözlerim yolda kaldı,
Gözünü sevdiğim yâr,
Bilmem nerede kaldı.

Yemenim turalıdır,
Sevdiğim buralıdır;
Geçme kapım önümden,
Yüreğim yaralıdır.

Yemenim yeşili,
Ben kaybettim eşimi,
Yemenim sende kalsın,
Sil gözünün yaşını.

Yengem çıkmış mahleye,
Topluyor kaşıkları,
Nasıl ayırdın yenge,
Biz gibi âşıkları.

Yeni çıkıyor yeni,
Ha bu mayıs ayları;
Çıkacağız yaylaya,
Toplayalım çayları.

Yeşil çimen pörsüme,
Yağma yağmur üstüme;
Sen sözüne sadık ol,
Gül koklamam üstüne.

Yeşil ipek bükürüm
Yâre gömlek dikerim
Sen orada ben burda
Hasretini çekerim.

Yeşil iplik bükerim,
Yâre yelek dikerim,
Yelek yâre olmazsan,
Vallah seni sökerim.

Yeşil mumu yandırdım,
Pencereye kondurdum,
El oğlu neyim idi,
Gül benzimi soldurdum.

Yeşil sandık açarım,
İçine gül saçarım,
İste be çocuk iste,
Vermezlerse kaçarım.

Yeşil yaprak arasında,
Kırmızı gül goncası;
Nerede mesken tutmuş,
Gönlümün eğlencesi.

Yeşil yelekli yârim,
Beyaz bilekli yârim,
Nasıl bensiz durursun,
Mermer yürekli yârim.

Yılan aktı kâmişâ,
Su n'eylesin yanmışâ;
Allah yardım eylesin
Yârinden ayrılmışâ.

Yılan çıkar mezardan
Yârim gelir pazardan
Giymiş lacivertleri
Allah korur nazardan.

Yılana bak yılana
İnce bele dolana
Ben yârimi kaybettim
Bin lira var bulana.

Yılana bak yılana,
Yılan yerde dolana,
Beni yârdan ayıran
Kapı kapı dilene

Yıldırım vurdu bizi,
Dal gibi kırdı bizi,
Araya girdi düşman,
Dağlar ayırdı bizi.

Yıldızlar iki sıra,
Yârim gitti Mısır'a,
Hak bana kanat versin,
Gideyim ardı sıra.

Yiğidin zatı lazım,
Demirden katı lazım;
Her yiğit yiğit olsa,
Beş on ispatı lazım.

Yitirdim tabakamı,
Ben onu arıyorum,
Açma dedi kapıyı,
Başımı tarıyorum.

Yoğurdunu çaldın mı?
Selamını saldın mı?
Şu benim feryadımı,
Hiç kaale aldın mı?

Yoğurt koydum dolaba,
Bugün başım kalaba,
Yârim küstü gidiyor,
Yıkılası Halep'e.

Yol üstünde çift boyam,
Çıkanı dalını soyam;
Hangi yoldan gelirsin,
O yola bekçi koyam.

Yolcu dayı beri bak
Kulağına deri tak
Berilere bakmazsan
Kalkmaz döşeklere yat.

Yolda buldum on para,
Yârim yüzün ne kara,
Allah sana su vermiş,
Yıkasana maskara.

Yukarı ki dağlardan
Yuvarlandı taş geldi
Mektubunu okurken
Gözlerimden yaş geldi.

Yumurtanın sarısı
Yere düştü yarısı
Görümcem verem olmuş
Kaynanama darısı.

Yük üstünde siniler
Derdi olan iniler
Bu nasıl zalim derttir
Günden güne yeniler.

Yüklensin arabalar
Seksen okka çuvallar
Fındık hazır olunca
Şenlensin çarşı pazar.

Yüksek evler yaptırdım,
Dayamaya direk yok,
Yârim kaçmak istiyor,
Bende öyle yürek yok.

Yürü mektubum yürü,
Haberini al da gel,
Bir iken iki olduk,
Üç olduk mu sor da gel.

Yüzdürdüm kayığımı,
Rizeliyim Rizeli,
Adam cebinde besler,
Senin gibi güzeli.

Yüzüğüm vardır benim,
Parmağa dardır benim;
Seni ne yapacağım,
Sevdiğim vardır benim.

Yüzüğümde mühür var,
Yüreğimde kahır var;
Yârim gitti gideli,
İçerimde zehir var.

Yüzük yüzük yüz olsun,
Yüzük koyan kız olsun,
Yüzük koyan kızların,
Haceti kâkül olsun.

Yüzümde çifte benler,
Hayran oldu görenler,
Bilmem nasıl vazgeçe,
Sana gönül verenler?

Yüzün beyaz ay gibi
Kaşların var yay gibi
Babam bana ev almış
Kocaman saray gibi.

Z

Zeytin yaprağın dökmez,
Muhabbet candan gitmez,
Gözlerim seni gördü,
Başkasına hayretmez.

Zeytinyağı şişesi,
Ak gülün menekşesi,
Oturmuş yazı yazar,
Ciğerimin köşesi.

Zindan cihan gözüme,
Ah inanmaz sözüme,
Öldüğüme yanmazdım,
Bir gün gülse yüzüme.

Zora dağlar dayanmaz,
Yâr sözüme inanmaz
Yıllar sel gibi geçti,
Yâr gibisi bulunmaz.

Zülfün bölük bölüktür,
Gerdanı gölgeliktir;
Şahin yuvası gibi,
Bağrım delik deliktir.

Zülfün kısa yüz örtmez,
Sevda serimden gitmez;
Bu gözler seni gördü,
Gayrısına meyletmez.

Zülfün ucu yılandır,
At boynuma dolandır;
Sever isen candan sev,
Dilindeki yalandır.

Zülûf kestim tarama
Dağı taşı arama
Bana bir name gönder
Fıtıl edem yarama

Zülfünü eğdiren yâr,
Gerdana değdiren yâr,
Mevtime sebep sensin,
Ecelsiz öldüren yâr.

2. Artık (Yedekli) Mâni Örneklere

Adam aman al ateş,
Yanaklar vişne moru
Dudaklar al ateş,
Yandı bağrım kül oldu
Getir kürek al ateş

Adam aman asmaya.
Güle tenezzül etmez
Bülbül konar asmaya
Sevdiğimden vazgeçmem
Götürseler asmaya

Adam aman atacak,
Kaleye sancak çekmiş,
Tophane top atacak,
Sevdiğim çok bakıyor
Şimdi kalbim atacak.

Adam aman çe midir?
Tuzak kurdum bülbüle,
Tutulan serçe midir?
Nefesin güller kokar
İçerin bahçe midir?

Adam aman der beni
Ne anam var, ne babam,
Sen olsun acı beni
Bana derler ne ağlarsın?
Bırakmaz acı beni.

Adam aman gözetle
Sun'î Hakk'a dikkat et,
Yapışık mı göz etle?
Ol göz ile hakikat
Râhını gel gözetle.

Adam aman, bu dana,
Vurdu dana sıbyana;
Boynuzları budana,
Çıktı artık gözümden,
Sizin olsun bu dana.

Adam aman karadan,
Yârim gider gemiyle
Ben giderim karadan,
Ciğerim göz göz oldu
Görünmüyor karadan
Hak beni ayırmasın
Kaşı gözü karadan.

Adam aman karınca,
Yazdan toplar erzakın
Kışa saklar karınca,
Canan bizi affetti
Yalvarıp yakarınca.

Adam aman kuzusu,
Çay kuru çeşme kuru,
Nerden içsin kuzu su,
Beni yakıp bitiren
Bir ananın kuzusu.

Adam aman maşallah,
Parmak üstünde yüzük,
Üstü yazar maşallah.
Seveceksen güzel sev
Gören çeksin maşallah.

Adam aman Se mayi,
Şimşek çakar gök gürleri
Hak titretir semayı,
Hamit Reis bekleriz
Senden destan, semayı.

Adam aman yâr asar,
Hekim isen bak nabzıma,
Cerrah isen yara sar;
Beni kimse asamaz
Asar ise yâr asar.

Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim ağlar gibi.
Her gelen bir gül ister
Sahipsiz bağlar gibi.

Bağımızı bağımızı,
Felek vurdu silleyi,
Devirdi lambamızı,
Küçükten öksüz kaldık
Bilmeyiz anamızı.

Baharın vahtı geçti,
Bir güzel bahtı geçti,
Dünya bir penceredir,
Her gelen bahtı geçti;
Nice şah nice sultan
Tahtı bıraktı geçti.

Bir okka fındık,
Alnımla kırdık;
Hem şöyle kırdık,
Hem böyle kırdık,
İstanbul'a vardık,
Bir kıza yandık;

Derdim var beller gibi
Söylemem eller gibi
Kalbimin hüznü var
Yıkılmış eller gibi
Gözlerimden yaş akar
Bulanmış seller gibi.

İlkbahara yaz derler
Şirin söze naz derler
Kime derdim söylesem
Bu dert sana az derler
Kendin ettin kendine
Yana yana gez derler

İki taşın arasında kalmışım
Dalgıç olmuş deryalaradalmışım
Ne gülmüşüm ne de murat almışım
Sebebini yaratana salmışım.
İreyhan ekmişim gül ekmemişim
Unutmuş dibine su serpmemişim
Bana derler şu gelinin yâri var
Ahır gezinip bel sökmemişim.

İstanbul İstanbul ezel İstanbul
Çarşısı pazarı güzel İstanbul
Yedi yılda yedi kuruş kazandın
Onu da elimden alan İstanbul.

İstanbul'da kalem aldım elime
Zalim felek tekme vurdu belime
Yolla zalim felek gidim evime
Sılada bir gelin bahar yoluma.

İstanbul'un ağaçları kurusun
Al yeşil yaprağı yerde çürüsün
Benim nazlı yârde çok idi arzum
Aramızda akan derya kurusun.

İstanbul'un çeşmesinin başında
Bir kınalı keklik öter taşında
Yâr seni yolladım on beş yaşında
Durmaya gelesin üç aybaşında.

Kırmızı gül dost bağında kara ben
N'etmiş idim kömür gözlü yâre ben
Parmağımı şamdan ettim yandırdım
El yaradı yaramadım yâre ben.

Ne viran çeşme imiş,
Su içecek tası yok,
Yıkıldı garip gönlüm,
Yapacak ustası yok,
Şu vefasız dünyanın,
Ucu var ortası yok.

Tuttum pirenin eşini
Tokmakla ezdim başını
Dokuz çift manda koştum
Sürüyemedim leşini.

Yol kenarında incili tevek,
Herkesin sevdiği yanında gerek;
Kimi sevdiğini arar bulamaz,
Kimi bulur muradına eremez.

3. Cinaslı (Kesik) Mânî Örneklere

Ak sâdeler
Giyinir ak sâdeler
Gözlerimin yaşları
Mermere aksa deler.

Ak şamlar,
Çırağ yanar ak şamlar
Evli evine gider,
Evsiz nerde akşamlar.

Almadan,
Bir dal kestim elmadan,
Bir de yâri göreydim,
Allah canım almadan.

Almadan
Kokun aldım almadan
Bir de yüzün göreyim
Tanrı canım almadan.

Almayı,
Kızarmış elma yanı;
Nasıl kabre koyarlar,
Muradın almayı.

Asmaya
Niçin kondun a bülbül
Kapımdaki asmaya?
Yârimden vazgeçemem
Götürseler asmaya.

Âşık der oda yansın
Od vurun oda yansın
Gidin deyin o yâre
Ben yandım o da yansın.

Âşık der ki o yardan
Su akmıyor o yardan
Feleğin derdi nedir
Ayırır yâri yârdan

Aya değer,
Hüsün yüz aya değer;
Ay var bir güne değmez,
Gün var yüz aya değer.

Ayağı,
Kuşlardan bir kuş gördüm
Var başında ayağı
Usta mânici isen
Aç mâniden ayağı.

Ayna güzel,
Yüz güzel, ayna güzel
Güzel yâri görenler
Dediler: Ay ne güzel!
Oturmuş zülfün tarar
Dizinde ayna güzel.

Bağ bana,
Bahçe sana, bağ bana;
Değme zincir kâr etmez,
Zülfün teli bağ bana.

Bağlar başı,
Üsküdar Bağlarbaşı;
Senin sinen ayna mı?
Her gelen bağlar başı.

Ben doldum,
Ben boşaldım ben doldum;
Kınamayın ey dostlar,
Bir güzele bend oldum;
Şükür olsun Hüda'ya
Yanağına ben oldum.

Birinden,
Geçti gönlüm birinden.
Avcılar ceylan için,
Daim çıkmaz bir inden,
Cihandan ahım aldım,
Alamadım birinden.

Böyle bağlar,
Yâr başın böyle bağlar;
Gül açmaz bülbül ötmez,
Yıkılsın böyle bağlar.

Bu dala,
Bülbül konar bu dala;
Olmuşum yâr delisi,
Bana derler budala

Bu handan
Kervan kalkar bu handan,
Kes zülfün mezat eyle,
Kurtar beni bu kandan.

Bu gün al
Yârim giymiş bugün al
Şâd edersen bugün et
Can alırsan bugün al.

Çileden çileden,
Usta kuyumcu yok mu?
Kalp parayı çil eden;
Bugün ben yâri gördüm,
Aklım çıktı çileden.

Çileği çileği,
Girdim yâr bahçesine,
Koparmadım çileği,
Yâr, sendeki çile mi?
Gel gör bende çileyi.

Dağ olmaz,
Duman çökmüş dağ olmaz,
Öyle bir yara yedim,
Ölene dek sağalmaz.

Dağ da yandı,
Od düştü dağ da yandı;
Yâre gitmek isterim,
Önüme dağ dayandı,
Bu nasıl aşk u sevda,
Ben yandım dağ da yandı.

Dağıdır
Sayda gelmez dağıdır
Gelse yarım yanıma
Cümle gamım dağıtır
Vur külüngün Şirin'im
Sinem Ferhad dağıdır

Dilin bülbül yüzün gül
Sinen cennet bağıdır
Ak gerdanın üstüne
Siyan zülfün dağıtır
Bir kez yüzüme gülmez
Ettiği gözdağıdır
Sensiz şeker yiyemem
Kuzum bana ağdır.

Dayandı dayandı,
İsterim yâre gidem,
Önüme dağ dayandı,
Bu nasıl aşk u sevda,
Ben yandım dağ da yandı.

Deli koyun,
Deli kurt deli koyun,
Yârinden ayrılanın,
Adını deli koyun.

Derde kerem,
Derdim çok derde kerem;
Tarlam gam çiftim hicran,
Sürdükçe dert ekerem.

Dertli koyun,
Zalim kasap elinden,
Ne çeker dertli koyun;
Bu sevdadan ölürsem,
Adımı dertli koyun.

Di köye,
Arzuladık ihvanı,
Geldik şu Kadıköy'e;
Müftü haraç keserken,
Ne yapar kadı köye.

Düğümü,
Başında var yemeni,
Ucunda gül düğümü,
A felek çok mu gördün,
Bir lahza güldüğümü;
Dostumdan düşmanım çok,
İsterler öldüğümü.

Dünyasına
Güvenme dünyasına
Dünya benim diyenin
Dün gittik yasına

Düşte gör,
Hayalde gör, düşte gör;
Dostun kim, düşmanın kim?
Hele bir kez düş de gör.

Ekin ekim bitmiyor,
Boya vurdum tutmuyor
Aramızda dağlar var
Elim yâre yetmiyor
Şekerli yemek yaptım
Boğazımdan gitmiyor.

Elde mi,
Yâr şemsiyen elde mi,
Derler bana yâr sevme,
Yâr sevmemek elde mi?

Gamda gül,
Gamda bülbül gamda gül;
Şadanlar her gün güler,
Yiğit isen gamda gül.

Gül demedi
Elinde gül demedi
Ben nasıl güleceğim
Yâr bana gül demedi.

Gözler kara,
Sürmeli gözler kara,
Sürmesiz gözler gördüm,
Sürmeli gözden kara.

Gül almaya,
Sarılmış gül almaya,
Rakibin haddi var mı,
Elimden gül almaya.

Gül dikene,
Sarılmış gül dikene,
Ben senden vazgeçmemem,
Ta ki ömrüm tükene.

Gül eser
Bülbül öter gül eser;
Bağban kurbanın olanı,
Yâr yatağın güle ser.

Gül gezdır,
Gül alana gül gezdır,
Senden gayri seversem,
Gözlerime mil gezdır.

Gül hani,
Bülbül hani gül hani,
Yâri tenha görende,
Söyleşmeğe dil hani.

Gülen az,
Bülbüle naz güle naz;
Girdim yâr bahçesine,
Ağlayan çok gülen az.

Gülerler
Gümüş kollar gül eller
Yiğit aşka düşünce
Söyletirler gülerler
Bahçıvanca bahtım yok
Sümbül okşar gül eller

Gül düğümü
Vardım yârin bağına
Çözülmüş gül düğümü
Yârimden ayrılalı,
Kim gördü güldüğümü
Felek bir sille vurdu
Şaşırdım bildüğümü
Ey felek çok mu gördün
Bir kere güldüğümü
Hakk'a geçeydi niyaz
Dilerdim öldüğümü

Güne düştüm,
Gölgeden güne düştüm
Felek, gözün kör olsun
Dediğin, güne düştüm.

Hayalıdır,
Gün aydan hayalıdır,
İndim cennet köşküne,
Üç huri dayalıdır,
Biri din, biri iman;
Biri yâr hayalıdır.

İnci menem,
Sedef sen inci menem,
Düşsem sinen üstüne,
Can verem incimenem.

İyi bin,
İşte meydan işte at,
Biner isen iyi bin,
Dört köşede meşhurdur,
Dilencisi İyib'in (Eyüp).

Kala yeri,
Yıkılsın kala yeri;
Ben böyle yâri nedim,
Yâr gide kala yeri.

Kara ağaç,
Sende var yara ağaç,
Sen beni götüresin,
Şu bizim yâra ağaç.

Karaca
Aldım aşkın tüfeğin
Vurdum birkaç karaca
Dünyada bir yâr sevdim
Kaşı gözü karaca

Karaca,
Attım aşkın okunu,
Tuttum bir kaç karaca,
Benim bir efendim var,
Kaşı gözü karaca.

Karadan
Yârim gider gemiyle
Ben giderim karadan
Ciğerim göz göz oldu
Görünmüyor karadan
Hak beni ayırmasın
Kaşı gözü karadan

Karınca,
Yazdan toplar erzakın,
Kısa saklar karınca;
Canan bizi affetti,
Yalvarıp yakarınca.

Kazan ağlar,
Od yanar kazan ağlar;
Burda bir garip ölmüş,
Mezarın kazan ağlar.

Kızara,
Dalda elma kızara,
Beni sana vermezler,
Başka yerden kız ara.

Kuleden,
Ses geliyor kuleden;
O kaş o göz değil mi,
Beni sana kul eden.

Kuzu su,
Çay kuru çeşme kuru,
Nerden içsin kuzu su,
Beni yakıp kül eden,
Bir ananın kuzusu.

Mâniler,
Ne yaraşmaz güzele,
İlle al harmaniler,
Def elde yârim okur,
Benim için mâniler.

Merdivene,
Sarıl çık merdivene,
Yâr sevmek yiğit kârı,
Ne bilir her divane.

Nar gülüyüm,
Açılmış nar gülüyüm;
Bir yandan kapı komşu,
Bir yandan sevgiliyim.

Narın çalar,
Al giymiş narın çalar;
Bir yanım kurtlar yedi,
Bir yanım narin çalar.

Nem alır
Yatma a kız yüz üstü
Ak göğüsler nem alır
Ben felek soygunuyum
Hırsız gelse nem alır.

O beni
Kâkül örtmüş o beni
Ben yârimi unutmam
Unutsa da o beni.

Oda bensiz.
Od düştü oda bensiz;
Ne ben onsuz olurum,
Ne olur o da bensiz.

Oda yandı,
Od düştü oda yandı,
Eğildim su serpmeye,
Serptiğim su da yandı

O yanmaz,
Çağırırsam uyanmaz,
İkimiz bir ateşte,
Ben yanarım o yanmaz,
Ya ben nice dayanam,
Bu derde dağ dayanmaz.

Ölmeysin,
Dert bela görmeyesin.
Cennet meskenin olsun,
Cehennem görmeyesin.

Sarayım,
Bülbül bekler sarayım;
Bir haine dil verdim,
Yıktı gönül sarayım;
Bergüzarım istemem,
Seni bir yol sarayım.

Savuştura,
Yel vura savuştura,
Yusuf-Zeliha gibi,
Hak bizi kavuştura.

Sinemi
Bürümüş ter sinemi
Felek çarkın kırılısın
Her işin tersine mi.

Sinesine,
Gül takmış sinesine,
Ne elim eline değmiş,
Ne sinem sinesine.

Sürme beni,
Çek göze sürme beni,
Eşğinde kulun olam
Kapından sürme beni.

Sürüne
Madem çoban değilsin
Ardındaki sürü ne
Ben bir körpe kuzuyum
Al kat beni sürüne
Beni böyle yandıran
Sürüm sürüm sürüne

Tası yok
Ne viran çeşme imiş
Su içecek taşı yok
Yıkıldı viran gönlüm
Yapacak ustası yok
Şu vefasız dünyanın
Ucu var ortası yok.

Üzüm kara,
Bağ yeşil üzüm kara;
Çıktım Hak divanına,
Elim boş üzüm kara.

Yakasında,
Öyle bir yâr sevdim ki
Üsküdar yakasında,
Benim yârım mektepli,
Alamet yakasında.

Yanan yar,
Tutuşan yar, yanan yar
Acep o gün olur mu?
Yanım verem yanan yâr.

Yâr elinden
Tutaydım yâr elinden
Yâr benim canım gözüm
Korkum ağyar elinden.

Yara benden,
Ok senden yara benden,
Ne senden ok tükenir,
Ne acı, yara benden.

Yara benden
Ok senden yara benden;
Yolcu yoluna kurban,
Selamet et yâre benden.

Yara benden
Selam ey yâre benden
Ben gitmem o da gelmez
Bitmez bu yara benden

Yara sızlar,
Ok değmiş yara sızlar,
Yaralının derdinden,
Ne bilsin yarasızlar.

Yaradan,
Tabip bilir yaradan
Çaresiz derde düştüm
Derdimi kimse bilmez
Kurtar beni yaradan.
Sevdiğime insaf ver
Yeri göğü yaradan.
Yetiş tabibim yetiş,
Ölüyorum yaradan

Yaraşır
Geçti gönül yaraşır
Ben bu dağı aşamam
Tut kolumdan yâr aşır
Yâr cemalin pek güzel
Her ne giysem yaraşır.

Yarı yolda,
Kim gördü yâri yolda,
Yâr gitti menzil aldı,
Ben kaldım yarı yolda.

Yarım elma,
Kızarmış yarım elma;
Azrail kölen olum,
Canım al yârim alma.

Yazan ağlar,
Mektubum yazan ağlar;
Ben gurbette ölürsem,
Mezarım kazan ağlar.

Yerde yanım,
Çürüdü yerde yanım;
Kerem yandı kül oldu,
Korkarım ben de yanım.

4. Eksik Mâni Örnekleri

Aman gözüm,
Tükendi özüm,
Ne diyip ağlayım,
İhsanım kuzum.

Ay gördüm Allah,
Amentü billah;
Aylar mübarek,
Elhamdülillah.

Canfes başında,
Sürme kaşında,
Benim sevdiğim,
Onbeş yaşında.

Çaldığı sazdır,
Ettiği nazdır;
Ne kadar sevsem
Gene de azdır.

Edep bir taç imiş
Nur-ı Hüda'dan,
Giy al o tacı,
Kurtul beladan.

Elinde iğne,
Gelin beni dinle,
Kaynın koyun vermezse,
Sakın attan inme.

Gün gel, gün gel,
Kır atına bin gel,
Soğuk kapıyı ört de gel,
Sıcak kapıyı aç da gel.

Kul bela görmez,
Allah yazmadıkça,
Allah bela vermez,
Kul azmadıkça.

Minare yıkılmış,
Direk ister,
Ağabeyimin canı,
Börek ister.

Parası olan,
Bulgur kaynatır;
Parası olmayan
Bıyığını oynatır.

Seferberlik çıktı,
Gelin dediler,
Üç günlük erzak,
Alın dediler.

5. Karşılıklı (Deyiş) Mâni Örnekleri

Ağa ile Âdile

Ağa: Âdile'm sen naçarsın,
İnci, mercan saçarsın;
Dünya deniz olunca,
Gülüm nere kaçarsın?

Âdile: Ağam derim naçarım
İnci, mercan saçarım;
Dünya deniz olunca,
Ben kuş olup uçarım.

Ağa: Âdile'm sen naçarsın,
Lâ'l ü gevher saçarsın;
Ben bir şahin olunca,
Yavrum nere kaçarsın?

Âdile: Ağam derim naçarım,
Lâ'l ü gevher saçarım;
Sen bir şahin olunca,
Ben yerlere kaçarım.

Ağa: Âdile'm sen naçarsın,
Lâ'l ü gevher saçarsın;
Ben Azrail olunca,
Kuzum nere kaçarsın?

Âdile: Ağam derim naçarım,
Lâ'l ü gevher saçarım;
Sen Azrail olunca,
Ben cennete kaçarım.

Kız ile Erkek

Kız: Ay doğar gediğinden
Tanırım, giydiğinden
Canım ol yâre kurban
Dönme dediğinden

Erkek: Ay doğar ayazlanır
Gün doğar beyazlanır
Şu Bolu'nun kızları
Hem gelir hem nazlanır

Kız: Ay doğar batar şimdi
Işığı tutar şimdi
Yârimin kölesiyim
Dilerse atar şimdi

Erkek: Ay doğar minareden
Ölürüm bu yaradan
Benim yârimi gönder
Yeri göğü yaradan

Kız: Ay doğar sini gibi
Sallanır servi gibi
Yârin kokusu gelir
İlkbahar gülü gibi

Erkek: Ay doğar aşmak ister
Al yanak yaşmak ister
Şu benim deli gönlüm
Yâre kavuşmak ister

Oğlan ile Kız

Oğlan: Turuncumun sarısı
Oldu gece yarısı
Sarılıp da yatmazsam
Geçmez gönlüm ağrısı

Kız: Turuncumun sarısı
Olsun gece yarısı
Ne sararım ne yatarım
Sürsün gönlün ağrısı

Oğlan: Bahçelerde pıtırak
Gel sevdiğim oturak
Oturak da ne yapak
Evlenek de kurtulak

Kız: Karanfil deste deste
Beni anamdan iste
Eğer anam vermezse
Son cevap benden iste

Kız İsteme

Kız tarafı: Hoş geldiniz, hoş geldiniz
Bereket getirdiniz
Varsa bir niyetiniz
Çekinmeden deyiniz

Görücü: Telli dir süpürge niz
Gülle dolu bahçeniz
Niyetimiz bellidir
KIZINIZI isteriz

Kız tarafı: Hoş geldiniz, hoş geldiniz
Aziz misafirlerimiz
Bize güzel sa(a)detli
Bir haberle geldiniz
(Başları hep bağlıdır)
(Yok verecek kızımız)

6. Mâni Şeklinde Atma Türküleri:

İnce Ali ve Mustafa

İnce Ali	Adım Ali'dir Ali, İnce giderim ince.
Mustafa	Ramazan'da doğmuşum Yirmi yedinci gece.
İnce Ali	Ne tatlı yemek olur, Süt katınca pirince.
Mustafa	Derler Sırat köprüsü, Kıldan incedir ince.
İnce Ali	Ne sual vereceksin, O Sırat'ı geçince.

Yeni Zengin ve Eski Zengin

Yeni zengin	Bilir misin sen beni, Kim oğlu derler bana?
Eski zengin	Seni iyi tanımam, Fitre verdim babana.

Erkek ve Kız

Erkek Köşe bucak avundum,
 Ne yanasın ne yana;
 Anan her şeye razı,
 Duyur onu babana.

Kız Yaylanın çimenine,
 Yazı yazarım yazı;
 Gelme uşak payıma,
 Babam olmuyor razı.

7. Kına Gecesiyle İlgili Mâni Örnekleri

Anasını kızsız koyan
Evlerini ıssız koyan
Testisini susuz koyan
Allah muradın verdi bugün

Çattılar ocak taşını,
Pişirin düğün aşını,
Çağır gelsin kardeşini,
Anam beni gelin mi ettin.

Atladı gitti eşiği
Sofrada kaldı kaşığı
Kız ananın aşığı
Ağlar silinir, silinir ağlar.

Eğer gelinim iyi olursan
Biz de seni överiz
Kötü olursan gelinim
Hepimiz de döveriz.

Atladı geçti eşiği,
Sofrada kaldı kaşığı,
Büyük evin yakışığı,
Anam beni gelin mi ettin.

Gelin geldi evimize
Hoş geldin allı gelin
Şenlik kuruldu köyümüze
Sefa geldin pullu gelin

Atladım çıktım eşiği
Sofrada kaldı kaşığı
Kız anasına danışır mı?
Kızım kınan kutlu olsun

Hani bu kızın anası
Önünde mumlar yanası
Çağırın gelsin kızın anası
Kız gelin oldu görsün

Baba kızın çok muydu,
Bir kız sana çok muydu,
Kör olası emmiler,
Hiç oğlunuz yok muydu?

Kızım kınan kutlu olsun
Burada dilin tatlı olsun
Çağırın gelsin kızın anasını
Kız gelin oldu görsün.

Baban çarşıya vardı mı?
Alın yeşilini aldı mı?
Şu da kızıma dedi mi?
Kızım kınan kutlu olsun

Mercimekler bitti mi
Ankara yolun tuttu mu
Durun bakın anasına
Kızını tez unuttu mu?

Merdivenden indirdiler
Saltanata bindirdiler
Kahır evine gönderdiler
Kızım kınan kutlu olsun

Merdivenin altı kuyu
Kulaçladım altı suyu
Kız ananın eski huyu
Ağlar silinir, silinir ağlar.

Odalarda yeri kalan
Meclislerden geri kalan
Sofralarda eli kalan
Ağlar silinir, silinir ağlar.

Taksi gelir dura dura,
Kornasını çala çala,
Dizlerine vura vura,
Anam beni gelin mi ettin?

Tuz kabını tuzsuz koyan,
Anasını kızsız koyan,
Büyük evi ıssız koyan,
Anam beni gelin mi ettin?

8. Ramazanla İlgili Mâni Örnekleri

Ağacı söğüt olsun
Gömleği çivit olsun
Sahura kalkan kızın
Kocası yiğit olsun

Ağacım ceviz olsun
Dibinde nergis olsun
Sahura kalkan kızın
Kocası yağız olsun

Akdeniz kenarına
Maki ekilir maki
Mezarların taşında
Yazıyor hüvelbaki

Akşam ezanı dinlemek
Sahur vakti yemek yemek
Ramazan'a mahsus şeydir
Gece davulcu söylemek

Asma çardaklı olur
Çardak dayaklı olur
Kırkayak Ramazan'da
Otuz ayaklı olur

Asmalar üzüm olsun
Yemeye yüzün olsun
Hadi bir türkü söyle
Havası uzun olsun

Ay çıktı lüle lüle,
Misafir güle güle,
Abdest almış geliyor,
Terini sile sile.

Az bulunur meslektir
Mânicilik mesleği
Sana da iyi sahur lar
Bacaların leyleği

Bahçelerde gül olsun
Dalında bülbül olsun
Ramazan pidesinin
Susamı bol bol olsun

Bahçelerde yemişler
Yemişi yememişler
Türkçede oruçluya
Ağzı bağlı demişler

Bak bülbül sedasına,
Şükreder Hüdâ'sına...
Âşıklar boyun eğmiş,
Yalvarır Mevlâsına.

Bak geldi etli dolma,
Çok yiyip göbek salma.
Üstüne bir kahve iç,
Teravihe geç kalma!

Ben mâni söylüyorum
Saat gecenin üçü
Bulunmaz şu cihanda
Benim gibi mânici

Ben mâniyle yaparım
Bu dünyada tasviri
Ramazan'da okunur
Elmalılı tefsiri

Benim adım mânici
Mânicide var cici
Adanalılar sever
İftarda bicibici

Benim mânici başı
Uyandırdım her kuşu
Çok susatır, sahurda
Aman yemeyin turşu

Biberi eder boca
İster ki herkes içe
Maraşlılar çok sever
İftarda kelle paça

Bir ay doğar doruktan
Şavkı vurur koruktan
Helal olsun teyzeme
Hoşaf yapmış erikten

Bir eski davul gördüm
Ayrancı Pazarı'nda
Nar tanesi hoş durur
Güllacın üzerinde

Bir kuş kondu pınara
Ben çekildim kenara
Boyu mu yetiştirmiş
Akasyanın çınara

Bir yaşlı maniciyim
Sormayın tevellüdü
Ramazan'da okunur
Çelebi'nin mevlidi

Bu aya hürmet gerek,
Nimete şükür gerek,
Mübarek Ramazan'da,
Hakk'a ibadet gerek

Bu gece ayın evveli
Açıldı İslâm'ın gülü
Geldi mübarek Ramazan
Mesrur etti can ü dili

Bu gece doğanlara
Benden isim hediye
Oğlansa Kadir olsun
Kız olursa Kadriye

Bu kadar taraftarın
Stada sığması zor
Ne çok seyirci olur
Olsa Ramazanspor

Bu vakitte çıkarlar
Balıkçılar balığa
Doğru bildiğini yap
Bakma kalabalığa

Cebimin ağzı dardır.
İçinde şeker vardır.
Sabreyle aman gönül,
İftara neler vardır?

Camide mukabele
Okunur güle güle
Bizim hafızlarımız
Taş çıkarır bülbüle

Camilerde güvercin
Dibi yanmış güvecin
Bir fidan dik, bağışla
Olsun dikili ağacın

Çatal kaşık elimde,
Besmele var dilimde,
Fazla kaşık salladım,
Bir sızı var kolumda.

Çayırda oynar kuzu
Turacı avlar tazı
Az kullanın ahali
Yağı şekeri tuzu

Çok doldurma mideyi
Fazla takma modayı
Bir lokma da bize ver
Yalnız yeme pideyi

Çoluk çocuk oğlan kız
Sanırsın gökte yıldız
Orucun mübarek olsun
Sayın amcamız ve dayımız

Davul dengi dengine
Engine bak engine
Aynı doğuyor güneş
Yoksula ve zengine

Davulcu hısımlardan
Sanmayın hasımlardan
Sakının ey ahali
Katkılı besinlerden

Davulcu vermez mola
Sahur bereket ola
Davul sesi yanında
Çalar saat ne ola

Davulu çala çala
Düşerim böyle yola
Mâniciyi değil de
Dişlerini fırçala

Davulum iki hece
Onu çalarım gece
Karanlıkta görüp de
Sanmayın beni cüce

Davulum size der ki
Sahurda var çok fayda
Bana kızan uykucu
Uyursun on bir ayda

Davulumun derisi
Gecelerin perisi
Bana kızan uykucuyu
Soksun eşek arısı

Davulumun markası
Elişidir elişi
Dünyaya huzur verir
Ramazan'ın gelişi

Davulumun tokmağı
Muhtarımın çakmağı
Yetiştirsin sahura
Fırıncılar ekmeği

Davulun sesi selam
Başka gerekmez kelam
Sofranızı şad etsin
Hızır Aleyhisselam

Demli çayla atılır
Teravîh yorgunluğu
Bayramdan sonrasına
Saklama dargınlığı

Dere kenarı çınar
Derede kuşlar çimer
Hadi siz de uyanın
Kız Elif oğlan Ömer

Devletimiz korusun
Yetim kimsesizleri
Görünce yaşarıyor
Davulumun gözleri

Düldül Aşkar ve Kırat
Atların kanatlısı
Ramazan Bayramı'dır
Bayramların tatlısı

Ekranlarda diziler
Böyle imiş yazılar
Diziyi izledikçe
Yüreciğim sızılar

Et döner tavuk döner
Fes döner kavuk döner
Dikkat et ey dönerci
Dönere arı konar.

Evveli rahmettir kula
Girelim sıdk ile yola
Hulûs ile eyleyelim
Ta ki dua makbul ola.

Ey çocuklar, çocuklar
Ekşimesin cacıklar
Bayram gelmek üzere
Hazır mı bayramlıklar

Gece karanlık olur
Mâni bir anlık olur
Sahuru kaçırırsan
Sonra pişmanlık olur

Geceler kısa oldu
Mâniler kıssa oldu
Tokmağı yiye yiye
Davulum köse oldu

Geliyor hızlı tren
Treni var bir süren
Cennette trene binsin
Sadakayı çok veren
Gittim pazarlarına
Sordum çizerlerine
Bende çok malzeme var
Köşe yazarlarına

Gözaydın hepimize,
Mübarek günler bize,
On bir ayın sultanı,
Hoş geldin evimize.

Güle bağladım atı
Önüne koydum otu
Vermeyi unutmayın
Fitre ile zekâtı

Güllü Yasin'in gülü
İlmihalin mızrağı
Sevap artırmaya yarar
Bu ayların sıcağı

Günahın olsa yığın,
Yine de O'na sığın.
Gazabından fazladır,
Rahmeti Allah'ımın.

Günler bir bir geçiyor,
Ninem pirinç seçiyor,
Davet duydukça insan,
Kendisinden geçiyor.

Güvercin serçe olmaz
Plastik sırça olmaz
Biz mâni söyler iken
Dilimiz sürçe olmaz

Hadi yansın ışıklar
Sahur geldi âşıklar
Hemen kurun sofrayı
Şakırdasın kaşıklar

Hakk'ın bize ihsanısın
Hem ayların sultanısın
Sen bir saadet kânısın
Ey mâhî sultan merhaba.

Hamsi dala çıkar mı
Dere dağa akar mı
Gözler oruç tutunca
Hiç harama bakar mı

Hastalar şifa bulsun
Dertliler deva bulsun
Nöbetçi doktor abi
Orucun mübarek olsun

Hava sıcak terlerim,
Birçok mâni derlerim,
Davet verdim bu akşam.
Sizleri de beklerim.

Hayırda yarışınca
Yarıştan zarar gelmez
Küs kalma kimse ile
Barıştan zarar gelmez

Herkes sabırla bekler,
Zayi olmaz emekler.
İftara geliyoruz.
Hazırlansın yemekler.

Hoşafın suyu boldur,
Bir kepeçe daha doldur,
Sahurda köfte varmış,
Ne olur erken kaldır.

İmam yedi bayıldı
Ayran içti ayıldı
Sahurda ağır gelir
Yeme imambayıldı.

İşte geldi gidiyor,
Mutlu günler bitiyor,
On bir ayın sultanı,
Bize veda ediyor.

İşte geldim gidiyorum
Davul mânici bavulu
Hele bir bayram gelsin de
Gündüz çalarım davulu

İzlerim haberleri
Bilerim teberleri
Ağrımazın mideniz
Az yiğin biberleri.

Kafeste var kanarya
Yem vermeyi unutma
Oruç insan içindir
Kediyi ihmal etme

Kâğıt toplayıcılar
Toplarlar kâğıtları
Çöpe gitmeyen kâğıt
Yaşatır ağaçları

Kandilimde yağım var
Yüreğimde dağım var
Uyanın Müslümanlar
Daha çalacağım var...

Kapılar kanat kanat
Sahurunu ye de yat
İşte size bilmece
Bir kazıkta otuz at

Kapılar karşı karşı
Sokağın başı çarşı
Duyun ey Müslümanlar
Olmaz orucun eşi

Kara taşın karası
Şimdi sahur sırası
Buna ertelik derler
İki uyku arası

Kara üzüm ak üzüm
Salkımlar dizim dizim
Beni fazla söyletme
Uyan ey iki gözüm

Karanfili çayda gör
Portakalı soy da gör
Oruç bereketini
Diğer on bir ayda gör

Karanlığın karası
Seher vakti dağılır
Çocuklar oruç tutar
Teknesi tam sayılır

Kardeştir Tuna, Meriç
Onlar da tutar oruç
Tiryaki sen, dikkat et
Çayı az şekerli iç

Karşıma fener geldi,
Aklıma neler geldi,
Börek bekledim ama,
Sofraya döner geldi

Kavuştuk Ramazan'a,
Hem de büyük ihsana,
Bu ayda oruç tutmak,
Huzur verir insana

Kazma kendi kuyunu
Bilirim ben huyunu
Susamak istiyorsan
İçme turşu suyunu

Keçeyi aldım sudan,
Hadi uyan uykudan
Senden yardım bekliyor
Somali, Gazze, Sudan

Keçeyi saldım suya
Dalma yine uykuya
Senden yardım bekliyor
Arakan ve Suriye

Kimine dolu gelir
Kimisine boş gelir
Sahurda davul sesi
Yakından da hoş gelir

Kitabın ortasında
Derkenar var derkenar
Sahura kalk dinç yaşa
O derkenarda yazar

Koca koca konaklar
Konakta kim konaklar?
Kibirlenme konakçı
Ölüm seni de yoklar

Kulaklarım kirişte
Kişne kır atım kişne
Gelin birlik olalım
Dilde fikirde işte

Kurdu isen saati
Geldi sahurun vakti
Ramazan'da okunur
Âkif'in Safahat'ı

Mâni yazdım olmadı,
Halim kimse bilmedi,
Damadı davet ettim,
Utancından gelmedi.

Mâniciler toplandı
Ben oldum birincisi
İşte geldi gidiyor
Üç ayların incisi

Mâniciler yarıştı
Ben birinci seçildim
Evvelden pepe idim
Konuştukça açıldım

Mâniler içli olur
Güzeller saçlı olur
Mâni ezberleyenin
Belleği güçlü olur

Mâniler sıra ile
Geceler kara ile
Çocukken ben de sattım
Orucu para ile

Mâniyi engel sanma
Mâniciyi kel sanma
Huyu güzel değilse
Güzeli güzel sanma

Marmaray'a bindin mi
Sirkeci'de indin mi
Böyle sanat eseri
Dünyada yok dedin mi

Misafir gelir yatı
Çöpe atma bayatı
Ramazan'da okunur
Peygamber'in Hayatı

Misafirim nazlandı,
Börek diye sızlandı,
Bir sini börek yedi,
Biraz olsun uslandı.

Mutfaktan geldi koku
Yandı yemeğin teki
Sen de Hayriye teyze
Yemek kitabı oku

Namaza daha erken
Düşün sahurunu yerken
Düşme imam efendi
Şerefeye çıkarken

Nasıl atsın buradan
Engelliler adımı
Uyuma belediye
Güzel yap kaldırım

Ne güller açıp soldu,
Ne değerler kayboldu.
Dolaştım kabirleri,
İçime hüznü doldu.

Ne güzel şiir çıkar
Nebi'nin hırkasından
Ben mâniyi söylerim
Kitabın ortasından

Nerden geldi aklıma,
Kadayıfla baklava,
Aç gözlü olma diye,
Annem vurdu oklava.

Oğlanın adı Hıdır
Yaylaya kurdu çadır
On iki ayın çiçeği
Bilin bakalım nedir?

Oğlanın adı Kadir
Yoksula yemek yedir
Şeker ile beslenen
Bilin bakalım nedir

Okumazsan kitabı
Vallah yutarsın hapı
Orucun mübarek olsun
Balkona çıkan abi

On bir ayın sultanı,
Kıymetlidir her ânı,
Süslersin şu cihanı,
Hoş geldin yâ Ramazan!

Oruç borcun var ise
Bayramdan sonra başla
Namazı ihmal etme
Bir kılıyorsan beşle

Oruçlar evla olur
Yardımcı Mevla olur
Yaylaya çıkmadıysan
İftarda yayla olur.

Oruçtur miracımız
Sahurdur ilacımız
Dedeler ve nineler
Hep bizim baş tacımız

Oy çöpçüler, çöpçüler
Un sermesin ipçiler
Niye açık olmuyor
Sahurda kebağçılar

Oy pencere pencere
Işık yandı uyandı
Diziye dalma abla
Ocakta yemek yandı

Pilavın kokusu var,
Mâninin arkası var,
Bahşişimi yollayın.
Gözümün uykusu var.

Pazarda pazarcılar
Elma satıyor elma
Yarın akşam iftara
Dolma isterim dolma

Pek acıdır pek acı
Ramazan'da cenaze
Allah rahmet eylesin
Gelmiş geçmişinize

Pişmaniye tatlıdır
Davulum kanatlıdır
Uyandırmadan gitmez
Davulcu inatlıdır

Portakalın kabuğu
Turuncudur turuncu
Davulumun sesine
Kâr etmez susturucu

Rabbimizin nimeti,
Ölçülür mü kıymeti?
Bu ayda müminlere,
Saçar bolca rahmeti.

Ramazan gelir geçer
İnsan orucu seçer
Ağzı bağlı olanın
Kalbini Allah açar

Ramazan oldu otuz
On bir ay daha yoğuz
Oruç mübarek olsun
Sağlasın huzurumuz

Ramazan'ım merhaba!
Bizlere verdin sefa,
Rabbimize hamdolsun,
Her nefeste bin defa.

Ramazan'ın otuzu
Çorbaya koydum tuzu
Gelecek yıla kadar
Davulum bağlar tozu

Ramazan'ın şerbeti
Hatırlatır cenneti
Senin için yaşadım
On bir aylık gurbeti

Saatin kösteklisi
Çok çıkar isteklisi
Yeter ki hazır olsun
Cevizli fıstıklısı

Sahaflar çarşısından
Bir eski kitap aldım
Yola çıkmadan önce
Onu okudum geldim

Sahur oldu ışıyor,
Bülbüller ötüşüyor,
İftara çay deyince,
Yüreğim tutuşuyor.

Sahurdan sonra namaz
Namaz uykudan komaz
Sahur yaptıktan sonra
Çay içilmeden olmaz

Sahurun geldi vakti
Yıldız kaydı su aktı
Sen de uyan Müslüman
Hilal sahura kalktı

Salih olan seçilir,
Gök kapısı açılır.
Oruçlunun üstüne,
Ne rahmetler saçılır.

Saymakla tükenmiyor
Nimetleri orucun
Çorbaya limon gerek
Muhallebiye tarçın

Secdeye varan başla,
Gözlerden akan yaşla,
Müslüman arkadaşla,
Ne güzeldir Ramazan.

Sekizden sonra dokuz
Ramazan çeker otuz
Orucun mekruh olur
Gündüz çiğneme sakız

Sıcak yeme yanarsın
Soğuk yeme donarsın
Bitirmeyin hoşafı
Davulcuya da kalsın

Sıra gecelerinde
Gazel okunur gazel
Ben mânici başıyım
Bende gazel ne gezer

Sofrada fakir olsun,
Tabağı çukur olsun.
Karni doyduktan sonra,
Duayı okur olsun.

Sokak yolu dar mıdır?
Minaresi var mıdır?
İftara kal diyorlar,
Acep aslı var mıdır?

Sokağın başı cami
Cami bir büyük gemi
Duydum ki kaptan olmuş
O caminin imamı

Sokağın başı çeşme
Yavaşça yürü koşma
Ben sana demedim mi
Terli terli su içme

Sokağın başı çıkmaz
Çeşmelerden su akmaz
Güvendiğin Müslüman
Harama dönüp bakmaz

Sokağın başı kahve
Ne gidersen kahveye
Daha güzel yazarsın
Bilersen f klavye

Sokağın başı meydan
Davulum der dan dan dan
Bu davulu duyar da
Sahur yapmaz mı insan

Sokağın başı okul
Çok oku artsın akıl
Ben mâni söylüyorum
Otuz gün kırk bir şekil

Sokakları teperim
Görevimi yaparım
Milleti sahura kaldırır
Sonra sahur yaparım

Sokakta iki kedi
Birinin tekir adı
Mâniye başlayınca
Dört göz birden parladı

Söyletir beni mâni
Buldurur yeni mâni
Bir yıldır düşünürüm
Her güne yeni mâni

Su içtim serinledim,
Derde düşdüm inledim,
Takvimi okuyunca,
Büyük sözü dinledim.

Sular yokuşa akmaz
Üzümden olur pekmez
Acıkıp susamadan
Orucun tadı çıkmaz

Şehirlerin süsüdür
Camilerin mahyası
Ramazan'da okunur
Gazali'nin İhya'sı

Şiir doldur kovanı
Şenlendirsin yuvanı
Ramazan'da okunur
Yunus Emre Divanı

Şükür bu aya girdik.
Akşam hilâli gördük,
Sevinçlere gark olup,
Yüzü secdeye sürdük

Tarlalarda ahududu
Beşikte bebek uyudu
Olsa yesek sahurda
Ankara'nın armudu

Temmuzun sıcağında
Aş pişer ocağında
Şimdi herkes uyanık
Yurdun dört bucağında

Tepsiler dizi dizi,
Davete bekle bizi,
Adresi iyi yaz ki,
Kolayca bulam sizi

Teravihte yorulmuş
Dizi ağrıyor dizi
Yavaş kıldır be imam
Ağrıtmaz dizimizi

Trenler dizi dizi
Hak kavuştursun bizi
Balkondan aşağıya
Çırpılmaz sofa bezi

Trenler katar katar
Çocuklar oruç satar
Biz orucu tutarız
Oruç da bizi tutar

Trenler katar katar
İstasyonda yol biter
Sen orucu tutarsan
Oruç da seni tutar

Ulaşmış Oruç Reis
Deniz açıklarına
Oruç adı yakışır
Erkek çocuklarına

Uy suna güzel suna
Su sana uyku sana
Sen de at bu orucu
Yusuf'un kuyusuna

Yaka cebimde mendil
Yıldızlar oldu kandil
İki adam olursun
Öğrenirsin iki dil

Yaram derindir eşme.
Aman derdimi deşme,
Sahurda börek yoktu.
Gözlerim oldu çeşme

Yayımız oksuz kaldı
Karamız aksız kaldı
Hazır mikrofon çıktı
Şerefe öksüz kaldı

Yaz günü orucuna
Uzun diye deme vay
O kısacık günlerde
Kışın tuttuğuna say

Yazılır hesabına
Çektiğin ziyafetler
Yaşlıları memnun eder
Yaptığın ziyaretler

Yemekler boldur gayet,
Beni de edin davet,
Birlikte yer içeriz,
Şöyle ederiz sohbet

Yıldız kayar kül olur
Çiçek açar gül olur
Asabi olma kardeş
Kırılan gönül olur

Yufkanın üzerinde
Yuvarlansın oklava
Hazır olsun bayrama
Yedi tepsi baklava

Yukardan bakmak olmaz
İn bahçeye, bahçeye
Ramazan'da değişmem
Davulu kemençe

Yükseklere aşmayın,
Kötüye yanaşmayın,
Eller ne derse desin,
İyilikten şaşmayın

Yüreğimde taşırum
Hüseyin acısını
Su içerken unutma
Kerbela incisini

Yüzüklerin kaşına
Mercimeğin taşına
İyi ayıkla abla
Sonra değer işine

Zeytinyağına bandır
Trabzon ekmeğini
Ben de yağlayacağım
Davulun tokmağını

9. Davulcu Mânisi Örneklere

Davulumun ipi kaytan,
Kalmadı sırtıma mintan,
Verin ağalar bahşişim
Alayım sırtıma mintan.

Ne uyursun ne uyursun,
Bu uykudan ne bulursun,
Al abdesti kıl namazı
Cenneti alayı bulursun.

Yeni cami direk ister
Söylemeye yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister.

Ramazan geldi dayandı
Camiler nura boyandı
Top atıldı kandil yandı
Cümle âlem buna inandı.

Besmeyle çıktım yola
Selam verdim sağa sola
A benim şevketli efendim
Ramazan mübarek ola.

İze geldim, ize geldim
İnci mercan dize geldim
A benim şevketli beyim
Arzuladım size geldim...

Yeni cami direk ister
Söylemeye yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister...

İşte geldim kapınıza
Selam verdim topunuza
Selamımı almazsanız
Daha gelmem kapınıza.

Ramazan'ın iptidası
Kuruldu Cennet binası
Bu ayda oruç tutanın
Kabul olur her duası.

Şekerim var ezilecek
Tülbentlerden süzülecek
Daha çok söyledim ama
Çok yerim var gezilecek...

Sürme camlar açılıyor
Çil paralar saçılıyor
Efendimin gönlü oldu
Kesenin ağzı açılıyor...

Kapma geldim koşa koşa
Parmağım vurdu taş
Senin adın Mehmet Paşa
Bahşışı ver binler yaşa...

Bahşışım aldım bergüzar
Almışım eylemem inkâr
Veren eller dert görmesin
Hak bereket versin settar

Evimizin önü üzüm
Taneleri dizim dizim
Beyefendi iki gözüm
Bahşışine yoktur sözüm...

**10. Mâni Biçiminde
Bekçi Destanı
Örneği (Paça Faslı)**

Bak bekçinin iz'ânına
Açlık geçmiş ta canına
Paça yaptırmaya varmış
Paçacının dükkânına

Sahanın eline alır
Kazanın dibine varır
Bir iyice yapısın deyü
Paçacıya pek yalvarır

Paçacı kazanı açar
Bekçi de yanma geçer
Kazan içine bakarken
Başından sarığı düşer

Sarığı gider bir yana
Bak bekçinin seyranına
Sarığı alayım derken
Düşer paça kazanına

Bekçi bir yol dalar çıkar
Paçacı ateşi yakar
Bekçi başlarken feryada
Paçacı da döner bakar

Bekçiyi kazanda görür
Başına bir kepçe vurur
Der ki: Ne ararsın onda
Sahanın taşrada durur

Kazan fukur fukur kaynar
Bekçinin eli ayağı yanar
Bekçi hop hop hop sıçrar
Paçacı sanır ki oynar

Bekçi o hâldeyken yine
Paça doldurur koynuna
Paçacı der ki: Taşra çık
Bak eylediğin oyuna

Çıkardılar bunu hele
Paçacılar güle güle
Pişmeye az kalmış bekçi
Birazcık kızarmış bile

Paçacı kazanı döker
Vafır garip zarar çeker
Bir sille vurur bekçiye
Bekçi düşer teker meker

Bekçiniz kaçır gülerек
Sizlere geldim bilerek
Ağam efendim sultanım
Bekçinize bahşış gerek